

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. március 25. k e d

bb.1. vidéki színházak budapesten

i me/ig/p dg

1980. március 25.

április 2-11 között a szovjetunióban vendégszerepel a vigszínház társulata. a magyar kultúra napjainak rendezvényei során a moszkvai majakovszkij színházban és a tallinni operaházban bemutatják a harminc éves vagyok című musicalt és shakespeare: minden jó, ha vége jó című művét.

ebben az időszakban a vigszínházban a hagyományhoz hiven-
vidéki társulatok lépnek színre.

a pécsi balett - amely ebben az évadban ünnepli megalakulásának huszadik évfordulóját - több balettet ad elő április 2-5 között. új produkciójuk közül megismertetik a fővárosi nézőkkel bach ii. és iii. brandenburgi versenyére, mahler bucsuzására valamint magyar szerzők műveire alkotott balett műsort. régebbi produkciókat is hoznak: orff carmina buranáját és pergolesi stabat matere-jét.

/folyt köv./

bb.1. /vidékifolyt/p

első ízben lép fel budapesten a fiatal győri balett. tagjai tavaly fejezték be főiskolai tanulmányaikat, s már sikerrel szerepeltek idehaza és külföldön. április 6-án és 7-én a nép szerettei című produkció két változatát táncolják. április 8-án a szegedi nemzeti színház műsorát láthatják az érdeklődők. ezen az estén alexandr gelman- a hazánkban is jól ismert szovjet szerző - mi alulirottak című dokumentum riportját játsszák. éjszakai utazás címmel. a kaposvári színház kortárs szerzők műveit szólaltatja meg fővárosi vendégszereplések. április 9-én és 10-én bereményi géza: halmi című művét viszik közönség elé. gothár péter rendezésében április 11-12-én kortárs angol író john arden: élnek mint a disznók című művét mutatják be. a rendező: ascher tamás, vendégként.

májusban folytatják fővárosi vendégszereplésüket a vidéki színházi társulatok, a pécsi nemzeti színház művészei várhatóan a madách színházban játszanak majd.
/mti/

bb.2. magvető antológia

i km/tm/p dg

1980. március 25.

új fórumot teremt a fiatal írók, költők bemutatására a magvető kiadó és a radnóti miklós színpad. a kiadónál megjelenő verses-és novella kötetekből, regényekből összeállított irodalmi műsorral rendszeresen jelentkezik a jövőben a batthyány téri angelika presszóban. a matinékra meghívják a szerzőket, akiknek az irodalmi műsört követően az olvasók kérdéseket is feltehetnek.

elsőként pázmány címmel sumonyi zoltán költőt garai gábor kossuth-díjas költő mutatja be, március 30-án. a fiatal alkotó műveit kállai ferenc kossuth-díjas kiváló művész, szentpál Mónika, kassai károly és szirtes gábor tolmácsolják.
/mti/

-2-

bb.3. áprilisban kezdik forgatni a vámmentes házasságot

i jok/p dg

1980. március 25.

április első napjaiban kezdik forgatni budapesten az első magyar- finn koprodukciós filmalkotást, a vámmentes házasságot. zsombolyai jános rendező helsinki filmtárgyalásairól hazaérkezve elmondotta az mti munkatársának, hogy megállapodtak a főbb szerepekre kiszemelt utolsó két színészszel is. e szerint juha hyppönen, a finn városi színház egyik vezető színésze és lena rapolla filmművészeti főiskolai hallgató is játszik majd a leendő filmben.

érdekeség, hogy a magyarországi felvételekkel párhuzamosan a férfi főszereplő, tom wenzel több finnországi kötelezettségének is eleget kíván tenni: a helsinki svéd színházban a macbeth-ben rendszeresen fellép, s ugyanebben az időszakban áll kamera elé a finn tévé számára készülő hatórás kalevala-sorozat felvételei során is. rendszeres ingázása miatt a 15-20 magyarországi forgatási nap így legalább egy hónapot vesz majd igénybe.

a magyar- finn nemzetközi lakodalom finnországban játszódó eseményeit előreláthatólag június közepétől rögzíti majd a stáb az ezer tó országában. a női főszereplő esztergályos cecilia mellett jelentős figurát formál meg kiss mari és margittay ági is. a forgatókönyvet kóródy ildikó, matti ijes és a rendező közösen írták.

a film hazai bemutatójának időpontja még bizonytalan. partnereink viszont már most kitűzték a premier napját: október 24-én akarják először vetíteni a „vámmentes házasság, -ot./mti/

bb.5. józsef attila műsor

gg/p dg

1980. március 25.

„csak ami nincs...”, címmel józsef attilára emlékeznek születésének 75. évfordulóján, április 11-én délután 3 órakor az egyetemi színpadon. az elte bölcsészettudományi karának rendezésében sorra kerülő műsorban közreműködik a balassi bálint szavaló kör, továbbá pelsőczy lászló és surányi ibolya. a műsört és a kéziratokból, levelekből, dokumentumokból, fényképekből összeállított kamarakiállítás a szavaló kör vezetője, surányi ibolya szerkesztette./mti/

-3-

bb.4. sulibuli - pixillációs technikával

i kj/p dg

1980. március 25.

sulibuli címmel hat részes filmsorozat sugárzása kezdődik a televízióban húsvétkor. a fiatalabb és idősebb korosztálynak egyaránt szóló szórakoztató program főszereplői tízéves érettségi találkozójukat ünneplik. a résztvevők nosztalgiával idézik diákéveiket, egykori csínytevéseiket, a közös kirándulásokat, az érdekes kémiai kísérleteket, valamint a rendhagyó érettségi vizsgát. a befejező részben már a felnőtt élet küszöbén álló, volt diákokkal találkoznak a nézők, akik a pályaválasztás nehézségeivel kerültek szembe.

a játékot pixillációs technikával rögzítették filmszalagra. ezt a módszert kanadában dolgozták ki, s tanulmányfilmek készítésére használták. varsányi ferenc, a sulibuli rendezője most burleszkfilm forgatásánál alkalmazta. az élő szereplők mozgólatait kockánként rögzítette, így mozgásuk a rajz- és bábfigurák mozgását idézi fel. ez a z eljárás a szereplőktől magas színvonalu balett -, pantomim - és tánckészséget, kitűnő mozgást kíván meg.

a magyarországon, sőt a világon is ma még újdonságnak számító pixillációs burleszk, „elődjé”, a két évvel ezelőtt bemutatott irka-firka sorozat volt, amelyet külföldön több fesztiváldíjjal tüntettek kim/mti/

--

bb.6. új iskola és kollégium épül szombathelyen

lér/p kz

1980. március 25.

új kereskedelmi és vendéglátóipari szakközépiskola, szakmunkásképző intézet, valamint kollégium építését kezdték meg szombathely iskolai és kollégiumi városrészében. az új kollégium mintegy ezer diáknak nyújt korszerű tanulási lehetőséget, illetve százhetven kollégistának otthont. a hagyományos osztálytermek mellett, nyelvi laboratóriumokat tanulószobákat, tornatermeket és hatszáz adagos konyhát is kialakítanak.

a mintegy nyolcvan millió forintos költséggel épülő új létesítményben a tervek szerint, az 1981-82-es tanévben kezdődik el a tanítás. /mti/

--

-4-

Ha

bb.7. arany merkur díjat kapott a csepel művek és a medicor

i/szu/be/zsu pp

1980. március 25.

újabb két magyar vállalat, a csepel vas- és fémművek, valamint a medicor művek kapott arany merkur díjat, a nemzetközi munkamegosztásban való mind aktívabb részvételért. a díjat a római újságíró szövetség 1961-ben alapította azért, hogy azt minden évben a fejlesztésben, a gazdasági-termelési együttműködésben és a nemzetközi kereskedelemben élenjáró vállalatoknak ítéljék oda. kezdetben kizárólag olasz cégek, később külföldiek is megkapták ezt a nemzetközi elismerést. már eddig is több magyar vállalat munkáját jutalmazták arany merkur díjjal, az elmúlt években a terimpex, a chemolimpex és az egyesült izzó kapta meg.

a csepel művek gyártmányainak 25-30 százaléka kerül exportra. szinten minden gyárunk részt vesz valamilyen termelési együttműködésben. több mint 50 ilyen kooperációt alakítottak ki külföldi partnereikkel. egyebek között szerszámgépek, komplett gyárberendezések, csőgyári és ruhaipari technológiai sorok kooperációs előállításában érdekeltek.

a medicor egyebek között azért érdemelte ki a díjat, mert jelentősen hozzájárult a fejlődő országok egészségügyi ellátásának bővítéséhez. komplett kórházakat szállítottak és exportálnak most is vietnámba, nigériába, jemenbe, kenyébe, peruba és sri lankába. egyéb orvosi műszereikből a világ 68 országa rendel. termelésük kétharmadát külföldön értékesítik. több kooperációban is részt vesznek, egyebek között ndk-beli cégekkel, a labor automatikák közös gyártásában. /mti/

--

bb.8. az élelmiszerkereskedelmi ünnepi felkészülése

i/kf/be/zsu pp

1980. március 25.

az április 4-i és a húsvéti ünnepeket megelőző nagyobb kereslet kielégítésére a korábbinál is gondosabban készült fel az élelmiszerkereskedelem. az „összfonódó” ünnepi ellátást úgy szervezték meg, hogy a legtöbb élelmiszer már az április 4.-ét megelőző napokban megvásárolhassa a lakosság, s külön gondoskodnak mind a két ünnepre a napi friss élelmiszerekről.

/folyt. köv./

-5-

bb.8./az élelmiszerkereskedelmi ... folyt./zsu

a belkereskedelmi minisztérium tájékoztatása szerint a két ünnep együttes ellátására országosan a tavalyinál több, 10750 tonna hus- és kuskészítmény, ezen belül a tavalyival azonosan 2450 tonna füstölt hus áll a lakosság rendelkezésére. az idén a tökehuson belül több lesz a keresettebb sertéshus.

baromfiból is a szokásosnál nagyobb kereslettel számolnak, kielégítésére - az idénynek megfelelő választékban - az ipar rendelkezik a szükséges árufedezettel. az ünnepi étkezési szokásokhoz igazodva gondoskodtak elegendő tojásról is; a baromfiipar a tavalyihoz hasonlóan 7-7,5 millió darabot hoz forgalomba.

a tejipar, a korábbiaktól eltérően, az ünnepek előtti utolsó munkanapon is szállít sajtot és vaját az üzletekbe, amelyek egyébként április 5-én is kapnak friss szállítmányokat. az ünnep hetére 15,5 millió liter tejet, 4800 tonna vajat, 7200 mázsa sajtot kap az élelmiszerkereskedelem. vidéken a tanácsi és a szövetkezeti ipar, budapesten pedig a fővárosi sütőipari vállalat gondoskodik elegendő kenyérről, péksüteményről és kalácsról.

a készletek lehetővé teszik mind mennyiségben, mind jó minőségben a szükségletek szerinti ellátást burgonyából, téli almából és vöröshagymából, s bár a tervezettnél kevesebb van levelezőidőből, az igények kielégíthetők. tormából a tavalyi mennyiség csaknem kétszerese ugyancsak elegendőnek ígérkezik. a déli gyümölcsök közül a héten érkeznek az utolsó 500 tonnás tétel, amely érlelés után, de még az ünnepek előtt kerül forgalomba budapesten és a vidéki városokban.

mazsolából gondoskodtak az igények szerinti mennyiségről, a késedelmes beérkezés miatt azonban várhatóan csak közvetlenül az ünnepek előtt jut el a budapesti hálózatba és a nagyobb városokba.

a sütéshez szükséges egyéb élelmiszerek, ízesítők - étolaj, margarin, sütőpor, élesztő, vaniliás cukor, mák dió - az igények szerint állnak a háztartások rendelkezésére./mti/

..-

-6-

bb.9. bővül a malomhálózat, többféle olcsó termék az élelmiszerboltokban - a gabonatröszt vezetőjének nyilatkozata

1/kg/mm!zsu pp

1980. március 25.

a gabonaipar vállalatainál megkezdődött a felkészülés az idei termés fogadására. 148 malom őrli majd a lakosság számára a búzát és a többi terményt, s 110 takarmánygyárból szállítják a tápot, takarmányt az állattenyésztő telepeknek. fejlesztésekre is sor kerül, mint Lénárt Lajos, a gabona tröszt vezérigazgatója elmondotta az mti munkatársának.

az iparág malmai az országos gabonatermés mintegy 50 százalékát vásárolják fel, s a betakarítás előkészületeihez a gépek karbantartása, felújítása mellett a fogadóképesség bővítése az elsőrendű feladat. jónéhny üzemben a szűk garatokat nagyobb térfogatra cserélik ki, hogy a kombájnok folyamatosan arathassanak, ne legyen szükség kényszerpihenőkre a termés beszállításánál. a malmok nagyrésztében az idén már szállítószalagokkal, targoncákkal rakodnak. ez a munka gyorsítása mellett jelentősen csökkenti a nehéz fizikai munkát, ami azért jelentős, mert a többmillió tonnányi terményt átlagosan háromszor mozgatják a munkások.

az iparág műszaki fejlesztésére megközelítően másfél millird forintot fordítanak. miskolcon új üzem, kecske méten koncentrátumgyár épül, mohácson pedig átadás előtt áll az új malom. csongrádon régi épületek felújításával alakítanak ki gabonaőrlelő üzemet. összességében a rekonstrukció, az új gépek, szállítóeszközök, raktárak s nem utolsó sorban a korszerű szervezési módszerek bevezetése nyomán tovább javul a beszállított termény minősége, jobb liszthez jut a sütőipar, javulhat a kenyér minősége.

/folyt.köv./

-7-

bb../bővül ... folyt./zsu

a gabonaipar számára lehetőség nyílik arra, hogy bővítse az olcsóbb termékek választékát. az elmúlt évben a lakosság megkedvelte a rizzsel azonos értékű árpagyöngyöt, amely ízében is vetekszik a rizzsel. az idén már 4 ezer tonnával szállíthat ebből a termékből az ipar a kereskedelmnek. az üzletekben a napokban jelenik meg a kukoricaliszt és a kukoricadara, amelyből egész sor korábban elfelejtett vagy újfajta étel készíthető, mint például a turógombóc, vagy kukoricatorta. a magas táplálkozásbiológiai értékű sárga- és zöldborsó lisztből illetve darából pürékrém levesek készülhetnek, sütemények adalékanyagául szolgálhatnak. hamarosan megjelenik a gyógyászati szempontból keresett rizsliszt, a gyomor- és bélbántalmakban szenvedőknek a gyógyhatású étkezési korpa, valamint a dióízű buzacsiraliszt. /mti/

Ha
--

-8-

bb 10. halálos balesetek

mv-ju pp

1980. március 25.

szerencs belterületén poczkodi zoltán 28 éves művezető, helyi lakos, személygépkocsijával elütötte az uttest szélén álló három gyalogost. a baleset következtében a gyalogosok közül mrúz józsef 41 éves raktáros, helyi lakos, olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a másik gyalogos súlyos, a harmadik pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint poczkodi zoltán személygépkocsiját ittas állapotban és nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és tovább folytatja a vizsgálatot.

veszprém megyében öskü és várpalota közötti utszakaszon iváncza imre 23 éves autószerelő ösküi lakos személygépkocsijával elütötte mészáros attila 20 éves asztalos várpalotai lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint iváncza imre nem az ut és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

bb 11. új munkáslakások a bolyi kombinátban

igó/ká-ju pp

1980. március 25.

újabb munkáslakásokat adott át sátorhelyi dolgozóinak az országos hírű bolyi kombinát. a főhercegi uradalomtól „örökölt”, régi cselédházak szomszédságában minden kényelemmel ellátott házakat emelt a pusztán működő lakásépítő szövetkezet. kedden nyolc család vette át az új lakások kulcsait. a két szintes épületek mindegyikében három szoba van és hasznos alapterületük meghaladja a nyolcvan négyzetmétert. együttvéve ötvenkét szép, korszerű lakóház áll már az új sátorhelyi lakótelepen és épülnek az újabbak is. tulajdonosaik fizikai dolgozók, többségükben tehenészek és sertésgondozók, traktorosok és gépkocsivezetők, akik számára az új lakás egyben életforma-váltást is jelent. a mezőgazdasági üzem nagy erőfeszítéseket tett és tesz munkásai életkörülményeinek további javítására.

/ folyt. köv. /

10.40/ju

- 9 -

11/5
3P

bb 11. / uj munkáslakások ... folyt./-ju

a sátorhelyi házakat a kombinát tervezőcsoportja tervezi és a kombinát építőipari üzeme készíti el kulcsátadással. a kombinát támogatásával jól felszerelt óvoda is nyílt sátorhelyen. /mti/

-.-

bb 12. százéves asszonyt köszöntöttek sárisápon

ráb/ká-ju pp

1980. március 25.

századik születésnapja alkalmából köszöntötték kedden vehovszki mihályné sárisápi lakost. a falu legidősebb asszonya hat gyermeket nevelt fel, s nemcsak ők, hanem unokái és dédunokái is ott voltak a családi ünnepségen. kifejezték jókívánásaikat a községi tanács vezetői és az ünnepelt néhai férjének bányásztársai is. az idős asszony bányász nemzedéket nevelt, fiai és unokái közül többen apjuk, illetve nagyapjuk példájára a bányász szakmát választották. /mti/

-.-

bb 13. uj tejipari forgalmi telep készthelyen

tóa/ká-ju pp

1980. március 25.

készthely város, valamint a balatonparti üdülőtelepek ellátásában fontos szerepet betöltő korszerű tejipari szállítási forgalmi telep készült el a városban. az ötven gépjármű folyamatos karbantartására alkalmas, jól műszerezett gépkocsi telepet kedden adták át rendeltetésének. /mti/

-.-

10.45/ju

- 10 -

11⁴⁵
3P

bb 14. egy év alatt százötven millió forint értékű társadalmi munka zalában

tóa/ká-ju pp

1980. március 25.

a hazafias népfront zala megyei elnökségének részletes felmérése szerint a megye lakossága, az ipari és mezőgazdasági üzemi kollektívák, oktatási intézmények az elmúlt éven százötven millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a települések fejlesztéséhez. a népfront javaslatára a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén kitüntetést és pénzjutalmat szavazott meg a társadalmi munkában kitűnt településeknek. a megye 4 városa közötti verseny győztese lenti, amely egymillió forint jutalmat kapott. a községek közötti verseny első helyezettje, cserszegtomaj 400.000 forint jutalomban részesült.

a 12. pártkongresszus és felszabadulásunk 35. évfordulójára tett településfejlesztő munkafelajánlásból az év eleje óta 12 millió forint értékűt teljesítettek a zalai társadalmi munkások. /mti/

-.-

bb 15. több zöldség heves megyéből

kov/ká-ju pp

1980. március 25.

az ország egyik legjelentősebb kertvidékén, heves megyében az idén mintegy 120 ezer tonna zöldség termelésével számolnak, ami több, mint a korábbi évek bármelyikében kölöték a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden egerben tartott ülésén, amelyen a zöldségtermelés helyzetét vizsgálták. megállapították: a megye kertvidékein jelentőségéhez megfelelő szerephez jutott a zöldségtermelés, néhány termelőszövetkezetben pedig már fő ágazattá lépett elő. a termőterület hétezer hektáron állandósult, a hozamok viszont a hatékonyabb termeléssel növekedtek. különösen Homokháton - a kiváló adottságok felhasználásával - fokozták a zöldségtermelést. ebben a térségben öt gazdaságban összpontosul a nagyüzemi zöldségtermő terület mintegy 40 százaléka.

√a dél-heves megyei

/ folyt. köv./

11.05/ju

- 11 -

13⁴⁰
3P

bb 15. / több zöldség ... folyt./-ju

a testületi ülésen megelegedéssel nyugtázták, hogy hevesben terjed a fólia alatti termesztés, aminek eredményeként az idén több primőrátut küldenek majd piacra. /mti/
--

bb 16. vásárhelyi pálna emlékeztek szabolcs-szatmár megyében

kal/ká-ju pp

1980. március 25.

születésének 185. évfordulóján, kedden a tiszai szabályozásának tervezőjéről, vásárhelyi pál vízmérnökről, akadémikusról emlékeztek meg szabolcs-szatmár megyében. a róla elnevezett nyíregyházi építőipari és vízügyi szakközépiskolában az intézmény diákjai és pedagógusai megkoszorúzták a tudósok az épület előcsarnokában álló mellszobrát. ugyancsak koszorúzást rendeztek tiszadobon, a tiszai szabályozását megörökítő emlékműnél, azon a helyen, ahol 1846 júniusában az első kapavágást megtették a nagy vállalkozás részesei, s ahol minderre vásárhelyi pál életnagyságu szobra emlékeztet. /mti/
--

bb 17. előszállítás - gondokkal

lár/ká-ju pp

1980. március 25.

a szombathelyi máv igazgatóság területén az idén a tervek szerint 10,8 millió tonna különböző árut kell elszállítani rendeltetési helyére. e nagy mennyiség továbbítására csak akkor lesz képes a vasút, ha a fuvaroztatók is segítik munkáját, s élnek az előszállítások adta lehetőségekkel. a vasut tizenegy fuvaroztatóval kötött kedvezményes előszállítási szerződést, s az igazgatóságnak eddig sikerült is teljesítenie áruszállítási tervét, - közölték a többi között pénteken szombathelyen, a vas megyei szállítási bizottság ülésén.

a vasut az előszállításához szükséges kocsikat rendelkezésre bocsátja. a fuvaroztatók egy része azonban nem él a lehetőséggel előfordult, hogy naponta 100-300 vagon is kihasználatlanul állt a szolgálati helyeken.

/ folyt. köv./

11.35/ju

- 12 -

13¹¹/_{3P}

bb 17. / előszállítás ... folyt./-ju

a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy az éjjeli, valamint a szabad szombati és vasárnapi vagonkirakodások szervezésével lényegesen gyorsítani lehet a kocsifordulót. /mti/
--

bb 18. március 29-től: alkalmazott grafikai biennalé nyílik békéscsabán

mir/ig-ju pp

1980. március 25.

a szép nyomtatványok jegyében március 29-től rendezik meg a békéscsabai alkalmazott grafikai biennalé soronkövetkező kiállítását - jelentették be kedden, a vörösmarty téri kulturpalotában megtartott sajtótájékoztatón.

a most második alkalommal megrendezésre kerülő grafikai seregszemle középpontjában ezúttal a tipográfiai művek állnak majd, s több mint száz művész csaknem ezer grafikai alkotását - diszes, tetszetős nyomtatványokat, könyvterveket, asztali- fali és reklám naptárakat, prospektusokat, könyv-illusztrációkat láthatnak az érdeklődők. a május közepéig nyitvatartó bemutató három fő díját - a kulturális minisztérium, a békés-megyei és a békéscsabai városi tanács díjait, - valamint a szép nyomtatványok előállításában érdekelt intézmények, szervezetek által felajánlott külön díjakat bolgár, csehszlovák, jugoszláv, ndk-beli, osztrák és hazai szakemberekből álló zsüri ítéli oda. /mti/
--

12.05/ju

- 13 -

13²⁰/_{3P}

bb 19. kisebb földrengés jászberény térségében

be-ju pp

1980. március 25.

kedden reggel 7 óra 52 perckor az mta budapesti és piszkéstetői állomásain működő szeizmográfok három közeli rengést regisztráltak. ezek közül a legnagyobbak a mérete 3,5 richter skálában. az epicentrum budapesttől mintegy 60-65 kilométerre jászberény környékére esett. /mti/

--

bb 20. időjárásjelentés

-ju pp

1980. március 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. március 25-én, kedden 12 órakor:

párás, főként reggel több helyen ködös idő

a szovjetunió európai területének középső vidéken és a skandináv-félsziget középső részén magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. így ott általában kevés a felhő, száraz, hideg az idő. középpontjával a brit-szigetek térségében továbbra is ciklon örvénylik. hatására nyugat- és délnyugat-európában változékony, szeles, több helyen csapadékos az időjárás. a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn szárazföldünk nagy részén általában 2-7 fokkal volt alacsonyabb, mint a legutóbbi 18 év átlaga. európa középső részén, így a kárpát-medencében is a helyi tényezők határozzák meg az időjárást.

házánkban hétfőn a délkeleti megyékben helyenként 3-6 órán át sütött a nap. az ország többi részén jobbára borult maradt az ég. elsősorban a déli óráktól sok helyen esett az eső, záporosó, sőt egy-két helyen zivatar is kialakult. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadékyom és 9 mm között váltakozott, de néhány helyen 10-12 mm-t is mértek. a hőmérséklet csucsértéke az északi-keleti országrészben 3-6, máshol 7-14 fok között alakult. kedd hajnalra a keleti, északi-keleti megyékben mínusz 1-plusz 2, máshol plusz 1-plusz 7 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt időnként kissé felszakadozott a zárt felhőtakaró. a keleti, délkeleti megyékben szóróványosan esett az eső. a hajnalban keletkezett köd nagy része feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 4 és 9 fok között váltakozott.

/ folyt. köv./

12.40/ju

- 14 -

13¹²
3P

bb 20. / időjárásjelentés ... folyt./-ju

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 6-8 fok volt, a százéves átlagnál 0,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mb, nem változik.

várható időjárás szerda estig: időnként felszakadozó felhőzet. szóróványos eső, záporosó. mérsékelt változó irányú szél. főként hajnalban és reggel több helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0-plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában 7-12 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 232 cm, a víz hőmérséklete 5,4 fok. /mti/

--

bb 21. partra emelték a paksi atomerőmű első reaktor testét

han/ju ká

1980. március 25.

izgalmas, látványos esemény színhelye volt kedden délelőtt a paksi atomerőmű „nehézkikötője”, ahol hazánk legnagyobb teherbírási kikötői hídaruja működik: gondos előkészítés után, az erőmű beruházási vállalat szakembereinek irányításával, partra emelték az atomerőmű legnehezebb berendezését, a 215 tonna súlyú reaktortartályt, amely hétfőn érkezett meg csehszlovákiából.

a 11,8 méter hosszú és négy méter széles acéltartály a skoda művek plzei gyáranak terméke. a tartály szovjet tervdokumentáció alapján, szovjet szakértők közreműködésével készült enyhén ötvözött szénacélból, kettős, összesen nyolc milliméter vastag rozsdamentes béléssel. a reaktor tervezett hőteljesítménye 1375 mw.

a roppant súlyú acéltartályt március 6-án indították utnak plzenből. különleges vasuti kocsin szállították pozsinyig, majd onnan a dunán uszályon folytatta útját.

/ folyt. köv./

12.45/ju

- 15 -

13¹¹
3P

bb 21. / partra ... folyt./-ju

a paksi nehézkikötőben két, 160 tonna teherbirású daru percre és centiméterre kidolgozott terv alapján, nagy óvatossággal mozdította meg a karvastagságú drótkötelekkel átfogott tartályt, amit a kikötőben, külön erre a célra készült épületben helyeztek el. ott csehszlovák szakemberek dolgoznak rajta tovább: tizenhét csőcsomót hegesztenek rá. ezeken keresztül áramlik majd a reaktorba a hűtővíz és távozik a felmelegedett víz, óránként mintegy 43.000 köbméter. a csomók hegesztése, szigorú minőségi vizsgálat és ellenőrzés után, július első napjaiban kerül végleges helyére a reaktortest. a tartály fedele és belső alkotóelemei ugyan csak a skoda művekben készülnek, s meghatározott ütem szerint érkeznek az év további részében.

a reaktortartállyal egyidejűleg érkezett paksra a ganz villamosági művekben gyártott első, 220 mw teljesítményű turbógenerátor, amelyet az atomerőmű gépházában már elkészült alapokra helyeznek. /mti/

-.-

bb 22. baranya bemutatkozik schwerinben

igó/ká-ju ká

1980. március 25.

„baranya bemutatkozik,„ címmel önálló kiállítást rendeznek baranya ndk-beli testvérmezejének székhelyén, schwerinben - jelentették be kedden a mecsek-tourist idegenforgalmi hivatal pécsi sajtótájékoztatóján. a schweriniek a múlt év nyarán, a német demokratikus köztársaság megalakulásának 30. évfordulója alkalmából állítottak ki a pécsi ipari vásáron. ennek viszonzása lesz a testvérkapcsolatok jegyében június 5. és 15. között sorra kerülő baranyai árubemutató a balti-tenger partján fekvő terület nagyvárosában. harmincnégy üzem, vállalat és szövetkezet vonultatja fel a baranya gazdasági életét reprezentáló termékeit. az ipari termékek mellett bemutatják a megye gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésének eredményeit, s a baranya területén élő nemzetiségiek - köztük a német anyanyelvű lakosság - életét is. a baranya megyei tanács ebben az időszakban gyermekrajz- és fotókiállítást, a pécsi konzum áruház pedig magyar hetet szervez schwerinben. /mti/

-.-

12.50/ju

- 16 -

14⁰⁰/_{3P}

bb 23. uj üvegházak szentesen

tób/ká-ju pp

1980. március 25.

csongrád megye legnagyobb primőrtermelő gazdaságában, a szentesi árpád tsz-ben 2 új, egyenkint 10.000 négyzetméter alapterületű üvegházat állítottak termelésbe. az új fedett kertészeti részlegben salátát, zöldséget, egyéb primőröket termelnek és szabadföldi kiültetésre palántát nevelnek.

még a tavaszi hónapokban további 4 üvegházat adnak át rendeltetésének. ezzel befejeződik az ország egyik legnagyobb kertészeti beruházása, a több mint 13 hektár alapterületű - termálenergiára alapozott - üvegház-telep építése. /mti/

-.-

bb 24. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 óráig

ny pp

1980. március 25.

1. vidéki színházak budapestén
2. magvető antológia
3. áprilisban kezdik forgatni
4. suli buli pixillációs technikával
5. józsef attila műsor
6. új iskola és kollégium szombathelyen
7. arany merkur díjat kapott a csepel művek és a medicor
8. az élelmiszerkereskedelem ünnepi felkészülése
9. bővül a malomhálózat
10. többféle olcsóbb termék az élelmiszerboltokban
11. halálos balesetek
12. százéves asszonyt köszöntöttek sárisápon
13. új tejipari forgalmi telep készthelyen
14. egy év alatt százötvenmillió forint értékű társadalmi munka
15. több zöldség heves megyéből
16. vásárhelyi pátra emlékeztek szabolcs-szatmár megyében
17. előszállítás-gondokkal
18. március 29-től: alkalmazott grafikai biennalé nyílik
19. földrengés jászberényben
20. időjárásjelentés
21. partra emelték a paksi atomerőmű első reaktortestét
22. baranya bemutatkozik schwerinben
23. új üvegházak szentesen
24. hírjegyzék

/mti/

-.-

14.00/ju

- 17 -

14³⁰/_{3P}

bb 25.kongresszusi műszakok- vállalták teljesítik

ö/pp/kf/hag, ráb, kal, end, kör/be/ny pp
1980. március 25.

a kongresszus második napján, teljesítették vállalatukat a mahart dunaharaszti üzemének szocialista brigádjai: kedden 15 nappal a határidő előtt vizrebocsátották az idei második, sorrendben a 25. duna-európa típusú uszályt. a korszerű vizijármű gyártói munkaidejük jobb kihasználásának, a munkafolyamatok menetrendszerű megszervezésének köszönhetik sikerüket, amelyhez nagyban hozzájárult a múlt szombati kongresszusi műszak teljesítménye is. a mahart részére készülő 1.800 tonnás uszályt - amely nemcsak a duna teljes hosszában, hanem az épülő duna-majna-rajna csatornán is használható - a jövő hónap elején átadják rendeltetésének, s ezzel lehetővé teszik, hogy a tervezettnél korábbi használatba vételével a hajózási vállalat export-import fuvarozásainál többlet bevételhez jusson.

kiváló termelési eredmények születnek a kongresszusi munkaversenyben a borsodi vegyi kombinátban. pvc-ből a hét első két napján 36 tonnával gyártottak többet a tervezettnél. ennek a terméknek mintegy 50 százalékat exportálják. ammoniából 25 tonnával, az exportra kerülő műtrágyából pedig 87 tonnával termeltek többet a tervezettnél a kongresszus kezdete óta.

a lábatlani vékonypapírgyárban arról tájékoztatták kedden a munkahelyek kollektíváit, hogy sikeresen teljesítették a pártkongresszus tiszteletére tett vállalatukat. az üzem dolgozóit azt vállalták, hogy a múlt év novemberében átalakított alappapírgyártó gépsoron a tervezett 1981. január helyett már a pártkongresszus idejére elérik a teljes kapacitást. az átalakított gép kezelőinek, irányítóinak kifogástalan munkáját és hozzáértését bizonyítja, hogy keddre elérték a nagyteljesítményű gépsor teljes kapacitását, a napi 55 tonnás teljesítményt.

az öntődei vállalat kisvárdai gyára dolgozóinak a radiátor gyártáshoz használatos öntőformák méreteinek átalakításával, a magkészítés technológiájának pontosabb, fegyelmezettebb betartásával- sikerült elérniük, hogy január óta változatlan minőség mellett, keddig 100 tonna vasat takarítottak meg, félmillió forint értékben.

/folyt köv/
14.25/ny

-18-

10
3P

bb 25. kongresszusi ...folyt/ny

a jászberényi hűtőgyár dolgozóit vállalták, hogy a kongresszus hetében megteremtik az idei kétszáz komplett olajhűtő gyártásának feltételeit, három olajhűtőt pedig szállításra kész állapotba szerelnek. vállalták továbbá, hogy a tervezett határidőnél korábban elvégzik a gázhűtők prototípusának minőségi levizsgálását is. ez utóbbi munka különös gondot, figyelmet igényel. az ujonnan kifejlesztett gázhűtő sikeres vizsgájától függ ugyanis 480 berendezés ez évi szovjet exportja.

a tervezettnél egy hónappal korábban, kedden megkezdték a beköltözést miskolcon, ózdon és kazincbarcikán azokba a lakásokba, amelyeket a borsod megyei állami építőipari vállalat dolgozóit a kongresszusi munkaversenyben határidő előtt készítették el. a miskolci új városnegyedben a házgyári elemekből össze-szerelt központi fűtéses épületekben zömmel a miskolci nagyüzemek fiatal házasai kaptak lakást, míg kazincbarcikán első-sorban a sajtóvölgyi bányüzemek dolgozóit jutottak korszerű otthonhoz.

az épülő lakások határidő előtti átadását vállalta a szabolcs megyei állami építőipari vállalat négyezres munkáskollektívája is. a záhonyi főépítésvezetőségen dolgozók például március vége helyett már kedden befejezték 75, a vasutasok számára készülő új munkáslakás házgyári elemekből történő összeszerelését.

a kései márciusi hó megzavarta a mezőgazdasági munkát borsodban, ahol többnapos szünet után csak kedden tudták ismét megkezdeni a talajelőkészítést. több mint száz traktoros vállalt külön kongresszusi műszakot, hogy a közel két hetes késésből valamit pótoljanak. az erőgépek kedden elsősorban a tavaszi kalászosok alá tárcsáztak és simították a talajt.

a tokaj hegyaljai, valamint a délborsodi borvidéken kedden hozzáfogtak a több mint 50 helikopter leszállópálya és a mellettük lévő műtrágya- növényvédőszer raktár előkészítéséhez, hogy a lehetőségekhez képest még ezen a héten zavartalanul hozzákezdhesse a nagyüzemi szőlős táblákra a tavaszi munkák elvégzéséhez. az idén már öt helikopter segíti majd az ültetvények növényvédelmét és légi műtrágyázását./mti/

14.30/ny

-19-

10
3P

bb.26. napirenden : az elektronika - vita az mtesz-ben

t mg/p pp

1980. március 25.

az elektronikai központi fejlesztési program célkitűzéseit vitatták meg kedden a mtesz székházban az elektronika szakemberei, az eseményen a mtesz valamennyi, elektronikával foglalkozó tudományos egyesülete képviseltette magát, hogy a kohó- és gépipari tárca kérésére társadalmi véleményezéssel támogassák a programot, az egyesületek az alkatrész ellátás gondjainak és a különféle elektronikai termékek egységesítésének tükrében foglaltak állást az elektronikai ipar fejlesztésének szükségességéről. /mti/

-. -

bb.27. nagyszabású fásítási akció ajkán

feh/ká/p pp

1980. március 25.

csaknem négyezer bányász, kohász, üveggyári, vegyipari szakmunkás és fiatal fogott kedden ásót, kapát ajkán, hogy az egész városra kiterjedő fásítási akcióban részt vegyen.

az iparmedence szocialista brigádjai, dolgozói körében régi hagyományai vannak a társadalmi munkának. összefogásuk eredményeként épült meg a városliget, a parkerdő számos létesítménye, a si-, ródli- és erdei tornapálya, a bányász múzeum.

a kongresszus tiszteletére most indult, az új lakótelepek fásítását, az utcák, terek virágosítását szolgáló akció, során kedden 14 ezer díszcserjét és 3500 facsemetét ültettek el, a város uttorócsapatai elhelyezték táblájukat a lakótelepek 25 parkjába, amelyeknek védelme, felújítása és tisztántartása felett védnökséget vállaltak. /mti/

-. -

bb.28. üdvözlő távirat

ig /p dg/pp

1980. március 25.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte a sri lankai kommunista párt xi. kongresszusát. /mti/

-. -

15.30/p

-20-

16²⁵
SP

bb.29. elhunyt illés árpád festőművész

be/dg/p pp

1980. március 25.

életének 72. évében elhunyt illés árpád festőművész. temetéséről később intézkednek.

magyar képző- és iparművészek szövetsége,

magyar népköztársaság művészeti alapja

/mti/

-. -

bb.30. fogadás a görög nemzeti ünnep alkalmából

t /jok/p dg/pp

1980. március 25.

spyros christospathis, a görög köztársaság budapesti nagykövete a görög nemzeti ünnep alkalmából kedden fogadtást adott rezidenciáján.

a fogadáson részt vett molnár ferenc kulturális államtitkár, nagy jános külügyminiszter-helyettes, török istván külkereskedelmi miniszterhelyettes és gábor andrás kohó- és gépipari miniszterhelyettes. megjelent politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életünk számos ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselet sok vezetője és tagja is. /mti/

-. -

bb.31. élelmiszerbolt a centrumban

csiz/p kz

1980. március 25.

élelmiszerosztály nyílt kedden a centrum salgótarjáni áruházában: főleg édességeket, italkülönlegességeket, üdítőket, konzervféléket, dohányárut kínálnak, de kísérletként néhány napi élelmicikk eladását is bevezették. a mintegy száz négyzetméter alapterületű élelmiszerosztály kialakításával párhuzamosan átrendezték és felújították az áruház többi osztályát is anélkül, hogy akár egy órára szünetelt volna a forgalom.

az új profil - az élelmiszerárusítás - bevezetése a centrum hagyományos, már-már konzervatív áruválasztékába egyfajta fordulat kezdetét jelzi. amint azt a vállalat vezérigazgatója, kaszás kálmán elmondta, salgótarján után a centrum csepeli, tatabányai, ózdi, miskolci, szegedi, kiskunfélegyházi, egri áruházában, valamint a budapesti corvinban is létrehozzák az élelmiszerosztályt. különösen jelentős változások színtere lesz ebből a szempontból a budapesti corvin, amelynek földszintjét a legkorszerűbb áruházi elvek szerint alakítják át, helyet adva egy hatszázötven négyzetméter alapterületű önkiszolgáló élelmiszerosztálynak is. /mti/

15.50/p

-. -
-21-

16³⁰

bb.32. még több segítséget a kistermelőknek

csiz/p kz/ pp

1980. március 25.

öt év alatt nyolcezerrel nőtt nógrád megyében a háztáji és kisegítő gazdaságok száma; kistermeléssel több mint ötvenötezen, ezen belül állattenyésztéssel ötvenezen foglalkoznak- állapította meg keddi ülésén a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. a kisgazdaságokban létrehozott termelési érték tavaly elérte az egymilliárd forintot. innen származik a megyében értékesített vágómarha tizenöt, a tej tizenkét-, a hizósértés negyven százaléka, a teljes nyulhus-és méztermelés. a háztáji és kisegítő gazdaságokban található a megye baromfiállományának kétharmada. a zöldség-és gyümölcs értékesítésből negyven százalék a kisgazdaságok részesedése.

amint azt a tanácskozáson megállapították, az eredményekhez hozzájárult, hogy ma már a tsz-ek többségében önálló agronomus, nem egyben elnökhelyettes foglalkozik a háztáji és kisegítő gazdaságok támogatásával, több segítséget kapnak az áfészek szakcsoportjai is. mindmáig megoldatlan azonban a mezőgazdasági kisgépellátás, kisgépkölcsönzés; hiány van kocásul-dőben; a hizósértésátvétel - többnyire az átvevő vállalat hibájából - késik.

a testület úgy döntött, hogy az eredmények további javítása és a hibák elleni összehangolt fellépés érdekében észrevételeit eljuttatja termelőszövetkezetek és az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek megyei szövetségének./mti/

-. -

bb.33. hazaérkezett rómból a tot küldöttsége

pp/p

1980. március 25.

kedden hazaérkezett rómból a termelőszövetkezetek országos tanácsa küldöttsége, amely lehoczky mihály főtitkár-helyettes vezetésével résztvett az olasz paraszt szövetség első kongresszusán, és egyidejűleg tárgyalásokat folytatott az együttműködés szélesítéséről a lega nazionale szövetkezeti szövetséggel, valamint az olasz mezőgazdasági szövetkezetek országos szövetsége vezetőivel./mti/

-. -

16.00/p

-22-

1645
0

bb.34. losonczy pálnak átadták a októberi forradalom érdemrendet

t ár/mv/p dg hgy

1980. március 25.

losonczy pált, az mszmp politikai bizottságának tagját, az elnöki tanács elnökét a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a két ország testvéri barátsága és sokoldalú együttműködése fejlesztésében szerzett érdemeiért, 60. születésnapja alkalmából az októberi forradalom érdemrenddel tüntette ki.

a kitüntetést kedden, a budapesti szovjet nagykövetségén andrej kirilenko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára adta át. beszédében hangsúlyozta: testvérpártjaink hatalmas munkát végeznek annak érdekében, hogy elmélyítsék országaink együttműködését a szocialista és a kommunista építés legfontosabb területein, a békéért és a nemzeti biztonságot vitott harcban. cselekvő részt vállalnak e munkában országaink legfelsőbb államhatalmi szervei, így a magyar népköztársaság elnöki tanácsa is, amelynek élén losonczy páll áll.

andrej kirilenko a párt és a szovjet állam vezetői, valamint személyesen leonyid brezsnyev üdvözlését tolmácsolva jó egészséget, újabb sikereket kíván az elnöki tanács elnökének, a magyar nép és a szovjet-magyar barátság érdekében végzett tevékenységéhez.

losonczy páll megköszönve a magas kitüntetést, kiemelte: az elismerés jelképezi népeink szüntelenül erősödő internacionalista kapcsolatát.

- békés építőmunkájukhoz újabb, nagyszerű sikereket kívánunk a szovjet embereknek, s ez alkalommal is megerősítjük: rendületlenül, a történelem által igazolt lenini uton haladva tevékenykedünk a jövőben is együttműködésünk további elmélyítésén.

a kitüntetés átadásánál jelen volt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács helyettes elnöke, németh károly, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, gyenes andrás, a központi bizottság titkára. ott volt vlagyimir jakovlevics pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete, a párt xii. kongresszusán résztvevő szovjet küldöttség több tagja, valamint politikai és társadalmi életünk számos vezető személyisége./mti/

-. -

16.50/p

-23-

1400
0

bb.35. a pártkongresszus tiszteletére

- megkezdődött a termelés a nitrokémia ftálsavanhidrid üzemében
feh/p kz hgy 1980. március 25.

megkezdődött a részleges próbatermelés a nitrokémia ipartelepek mintegy 480 millió forintos költséggel létrehozott új, szinte teljesen automatikus ftálsavanhidrid üzemében.

az elmúlt hetekben a beruházók, üzemeltetők, az itt dolgozó szocialista brigádok nagy erőfeszítéseket tettek azért, hogy vállalatuknak megfelelően a xii. pártkongresszus tanácskozása idején kezdődjen meg az új üzemben a termelés.

az üzem évente 15 ezer tonna ftálsavanhidridet termel a dunai kőolajipari vállalat által szállított hazai alapanyagból. a ftálsavanhidrid nagy részét lágyítóként használják a pv. lemezek, csövek, fóliák előállításánál. ezt az anyagot eddig tőkés országokból importáltuk. /mti/

bb.36. üdvözlő távirat

mv/p dg

1980. március 25.

Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte, Konsztantin Cacosz köztársasági elnököt Görögország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

bb.37. Ámon László kiállítása

mzs/p kz hgy

1980- március 25.

kedden a Győri Petőfi Sándor Művelődési Központban megnyílt Ámon László grafikusművész kiállítása. a fiatal Győri művésznek ez az első önálló tárlata. /mti/

17.50/p

-24-

18⁰⁰

MTI.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért

az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7.

1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371



KONGRESSZUS

Belföldi hírek

kongresszus 1. folytatja munkáját az mszmp xii. kongresszusa

t pr-ma-sl-bam-km-st/trné um drj di

1980. március 25.

kedden reggel 9 órakor az építők rózsza Ferenc művelődési házában a központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság beszámolójának vitájával folytatta munkáját a magyar szocialista munkáspárt xii. kongresszusa. Fock Jenőnek, az mszmp politikai bizottsága tagjának elnöki megnyitója után Hossala József, a Csepel vas- és fémművek csőgyárának

hengerésze, Budapest küldötte lépett a mikrofonhoz.

/folyt.köv./

- 1 -

9.05/um

3P

kongresszus 2. Lázár György felszólalása

um rj ie

1980. március 25.

rendelkezésre bocsátjuk Lázár Györgynek a kongresszus keddi délelőtti ülésén elhangzó felszólalásának rövidített szövegét.

f e l o l d á s i g s z i g o r u a n

e m b a r g ó s !

x x x

a minisztertanács elnöke bevezetőben kifejezte egyetértését mind a központi bizottság, mind a központi ellenőrző bizottság beszámolójával és az előterjesztett dokumentumokkal, majd így folytatta:

- az elmúlt évek kormányzati munkájában az a szándék vezetett bennünket, hogy eleget tegyünk a XI. kongresszus határozatainak, s legjobb tudásunk szerint dolgozva megfeleljünk pártunk és népünk bizalmának. munkánkhoz folyamatos segítséget kaptunk a központi bizottságtól, az országgyűléstől. az elmúlt években is elvszerű és gyümölcsöző volt a kormány és a szakszervezetek együttműködése. mindvégig élveztük a hazafias népfront, a Kisz és a többi társadalmi szervezet támogatását.

a központi bizottság beszámolója a kormány számára megismeréssel szölt erőfeszítéseinkről, de munkánkat bíráló észrevételeket is tett. ezekkel teljes mértékben egyetérték. magam is úgy látom, hogy a kormányzati munkában van fejlődés, de a megnövekedett követelményekhez még nem mindenben tudtunk felzárkózni.

a kormányzati munkában az utóbbi öt évben azok a társadalmi és szabályozási kérdések foglalták el a fő helyet, amelyek gazdaságpolitikai céljaink elérését, a gazdaság hatékonyabb működését hivatottak szolgálni. emellett - folytatta Lázár György - az utóbbi években is nagy figyelmet fordítottunk a szocialista demokrácia, a tudomány, a közoktatás, a kultúra, a közmuvelődés fejlesztésére. ezt kell tennünk a jövőben is.

/folyt.köv./

- 2 -

3P

kongresszus 2. /Lázár György1.folyt./um

fontos feladatunknak tekintettük az államélet demokratizmusának fejlesztését.

a közszolgálat dolgozóinak többsége szerencsére nem hivatalnokszellemben, hanem a nép ügye iránti elkötelezettséggel végzi munkáját. ez azonban még nincs mindenütt így. ezért jogosnak tartom, ha közvéleményünk sürgeti, hogy az állampolgárokat jobban vonjuk be a közügyek intézésébe és ellenőrzésébe, hogy a felesleges hatósági előírások megszüntetésével további lépéseket tegyünk az igazgatás egyszerűsítésére és szakmai kulturájának növelésére.

pártunk helyes gazdaságpolitikájának, népünk szorgalmának, egyre növekvő tudásának köszönhetjük, hogy a múlt fél évtizedben a sok gond és nehézség ellenére tovább fejlődött népgazdaságunk, gyarapodott a nemzeti vagyon. a termelés bővítésére számos létesítményt adtak át rendeltetésének.

a megelőző öt évhez képest, ha szerényebben is, tovább javultak népünk anyagi és kulturális életkörülményei. teljesítjük, sőt várhatóan némileg túl is teljesítjük a lakásépítés tervét, számos új szociális és egészségügyi, oktatási, kulturális intézmény szolgálja a lakosság jobb ellátását.

gazdasági fejlődésünkről szölvva azt sem hallgathatjuk el, hogy teljesítményünk egésze elmarad a tervezettől, a mai szigorú követelményektől és a saját reális lehetőségeinktől is. munkánk gyengeségei mindenekelőtt abban tükröződnek, hogy a hatékonyság s ennek következtében a nemzeti jövedelem sem éri el a tervezett mértéket. az előirányozottnál kedvezőtlenebb az egyen-súlyi helyzet, nem valósul meg a reálbér és reáljövedelem tervezett növelése.

vajon azt jelenti ez, hogy a vállalatok és a szövetkezetek kollektívái rosszabban dolgoztak, mint a megelőző öt éves terv időszakában, amikor a teljesítés jobban megközelítette a kitűzött célokat? nem. munkánk javult, de nem annyival, amennyivel a megváltozott világgazdasági feltételek miatt magasabbra került a mérce, nem annyival, amennyivel számoltunk, s amennyire valójában képesek lehettünk volna.

az okokat keresve hiba lenne úgy megosztani a felelősséget, hogy a kormányzati irányító munka mindenben megfelelő volt, s csak a végrehajtás volt elégtelen. ugyanigy hiba volna az is, ha csak a központi irányítás gyengeségeit okolnánk az elmulasztott vagy a kellően ki nem használt lehetőségekért. az igazság azt kívánja, hogy a kritikából és a felelősségből is a kormány vállaljon többet.

/folyt.köv./

- 3 -

9.20/um

3P

kongresszus 2. /Lázár György.....2.folyt./um

elsősorban a kormányzati munka gyengeségeire vezethető vissza, hogy - főleg a tervidőszak első éveiben - késlekedve reagáltunk a világgazdaságban lezajló változásokra, alábecsültük azok várható hatását. erre alapozva túlzott védtettséget tartottunk fenn vállalatainknak. amikor pedig felismertük, hogy a kedvezőtlenebb feltételekkel tartósan számolni kell, gazdaságirányítási gyakorlatunk nem tudott elég gyorsan és rugalmasan alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez. többek között ezért következett be az egyensúly jelentős romlása.

amikor a központi bizottság 1978 decemberében elemezte a helyzetet, két lehetőség között választhatott: vagy folytatjuk a korábbi gazdasági gyakorlatot, vagyis változatlanul előbbrevalónak tekintjük az ötéves terv számszerű előirányzatainak teljesítését, mint az egyensúly javítását, vagy mérsékelve a növekedés ütemét, a minőségi követelményeket helyezzük előtérbe, és az elosztást is jobban alárendeljük a fő célnak - az egyensúly javításának. a realitás ez utóbbit követelte.

az 1979-es év gazdasági mérlege azt mutatja, hogy a központi bizottság helyesen döntött. a mérsékeltebb növekedés, az év közben bevezetett közgazdasági intézkedések és a következetesebb végrehajtás együttes hatására megkezdődött az egyensúlyt javító irányzatok kibontakozása. pozitív folyamatok indultak el a termelési szerkezet korszerűsítésére, a vállalati gazdálkodás jobban igazodott az új követelményekhez. újabb vállalatok léptek arra az útra, ami a bakonyi bauxitbányák vállalatnál, a zalaegerszegi ruhagyárban már évek óta jó eredményeket hoz, s ma is példát mutat a munkaerő-gazdálkodás megjavításában, a korszerű munkaszervezésben.

az intézkedések végrehajtását - amelyek között a fogyasztói árak felemelése is szerepelt -, nagyban megkönnyítette, hogy ezeket, mint szükséges lépéseket, népünk magas fokú politikai érettségről tanuskodó megértéssel fogadta, s cselekvő módon támogatta is. ismét bebizonyosodott, hogy a dolgozók bizalma, a tőlük kapott támogatás a mi legnagyobb erőforrásunk, amire mindig építhetünk, de amivel - kádár elvtárs szavaival élve - visszaélni sohasem szabad.

/folyt.köv./

- 4 -

9.25/um

3P

kongresszus 2. /Lázár György.....3.folyt./um

a határozatok következetes végrehajtása, a célratoróbb munka eredményeként 1978-hoz képest jelentősen mérséklődött a behozatali többlet, a külgazdasági egyensúly a tervezettnél kedvezőbben alakult. ez előnyös feltételeket biztosított folyó évi tervünk indulásához is, de ahhoz, hogy az idén újabb lépéseket tehesünk az egyensúly helyreállítása felé, igen nagy erőfeszítésekre van szükség.

a jövő terveink kialakításakor felelős választ kell adnunk arra a kérdésre, hogy mire vállalkozhatunk, milyen célokat tűzhetünk magunk elé. lehetőségeinket számba véve úgy látjuk, hogy a hatodik ötéves terv időszakában is azt az utat kell járjunk, amelyre 1979-ben léptünk, s továbbra is az egyensúly javítását kell a követelmények középpontjába állítani. emellett, vívmányainkat megőrizve, meg kell szilárdítanunk az elért életszínvonalat, erőnkhez mértén igyekeznünk kell javítani a szociális, az egészségügyi ellátást, segíteni a sokgyermekes családokat, az otthon alapító fiatalokat és enyhíteni az idős emberek gondjain.

a gazdálkodás minőségének és hatékonyságának javításában csak akkor érhetünk el sikert, ha a központi bizottság 1979. októberi határozatának szellemében olyan szelektív fejlesztési politikát valósítunk meg, amely megfelel adottságainknak, és jól beilleszthető a szocialista gazdasági integrációba is. továbbá ha a beruházásra fordítható eszközöket, a szűkös devizaforrásokat nem az eddig megszokott, a „mindenkinek jár”, hibás gyakorlatát követve osztjuk fel, hanem a legtöbb eredményt hozó, a hatékonyság gyors növelését elősegítő fejlesztésekre összpontosítjuk.

/folyt.köv./

- 5 -

9.35/um

3P

kongresszus 2. / Lázár György... 4. folyt./rj

az egyensúly helyreállításának, a későbbi gyorsabb növekedéshez szükséges erőgyűjtésnek az is fontos feltétele, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk meglévő erőforrásaink - a munkaerő, a felhalmozott és hatalmas értéket képviselő technika, a termőföld, ásványi kincseink - jobb hasznosítására. ehhez azonban a munkakultúra általános növelése mellett arra is szükség van, hogy polgárjogot kapjon az a felfogás, ami szerint a munkaerővel, a pénzzel, az anyaggal és mindenekelőtt a folyamatosan dráguló energiával való szigorú takarékoskodás nem a szükség, hanem az értelem parancsa.

a gazdálkodás hatékonyságának növelésében minden eddigénél nagyobb szerephez jutnak az emberi tényezők. egész társadalmunknak alapvető érdeke, hogy még jobban felkaroljuk a tehetségeket, sehol ne tőrjünk meg a sablonos, a fél szívvel végzett rutinmunkát.

mindez megköveteli, hogy színvonalasabbá tegyük a kormány hatáskörébe tartozó népgazdasági tervezést, a legfőbb gazdasági folyamatok összehangolását és irányítását, következetesebben ellenőrizzük a határozatok végrehajtását. ugyanakkor elhatározott szándékunk, hogy a közigazdasági szabályozás célszerűbb érvényesítése közben a jövőben is biztosítjuk, sőt fejlesztjük a vállalatok és az üzemek önállóságát, szervezeti és más intézkedésekkel több támogatást, nagyobb mozgásteret adunk a kezdeményező, a felelősen dolgozó, de az ésszerű kockázatot is vállaló vezetőknek.

a munkakollektívákban, a szocialista brigádokban nagy a tettekeskedés, a segíteni akarás. mindenekelőtt az illetékes vezetők feladata, hogy a tennivalók konkrét kijelölésével lehetővé tegyék e nagy erőforrásunk okos hasznosítását.

a fejlesztési eszközök és a jövedelmek differenciálása nem új keletű igény. érvényesítésében azonban alig-alig jutottunk előbbre. ebben a kormányzati irányítás gyengeségei és a szabályozás következetlenségei egyaránt szerepet játszanak. de mondjuk meg nyíltan: az okok közé sorolható az a nem kevés helyen élő sajátos szemlélet is, amelynek képviselői, amikor másokról van szó, mélységesen egyetértenek, sőt sürgetik is, hogy legyünk következetesebbek elveink gyakorlatra váltásában. de ha arra kerül sor, hogy az általánosságban helyeselt elveket konkrétan rájuk is alkalmazzuk, ezernyi magyarázattal szolgálnak arra, hogy éppen az ő helyzetükben ezt miért nem tehetjük meg.

/folyt.köv./
9.40 rj

-6-

3P

kongresszus 2. / Lázár György... 5. folyt./rj

tudatában vagyunk, hogy elveink következetesebb érvényesítése, így a fejlesztési eszközök és a jövedelmek differenciáltabb elosztása a társadalmi, a csoport és az egyéni érdekek között több ütközést fog kiváltani, mint amennyivel korábban találkoztunk. ezeket vállalnunk kell, de - különösen ha emberi sorsokról van szó - szocialista módon kell megoldanunk. meggyőződésem, hogy az igényesebb, fegyelmezettebb munka követelménye, a javak szocialista elveink szerint való elosztása találkozik a tisztességgel és odaadással dolgozó, a társadalom tulnyomó többségét képviselő emberek helyeslésével és támogatásával. a becsülettel dolgozó többség helytállása és magatartása megadja számunkra az erkölcsi alapot ahhoz, hogy a korábbinál erélyesebben legyünk fel az egyéni érdekeiket a közösség érdekei elé helyezők, a szocialista normákat megsértők ellen, s ha a jó szó már nem használ, a fegyelmező szigorral is éljünk.

népgazdasági terveink megvalósításában eddig is pótolhatatlan segítséget jelentett a szocialista országokkal folytatott sokoldalú műszaki-tudományos és gazdasági együttműködés. a nemzetközi körülmények, a közös és a nemzeti érdekek most még inkább sürgetően követelik a szocialista gazdasági integráció elmélyítését.

számunkra különösen nagy fontossága van a szovjetunióval kiépített és egyre bővülő gazdasági együttműködésnek. ezért is örömdetes és nagy fontosságú fejlemény a gyártás szakkiosztásának és a kooperációnak a közelmúltban budapesti aláírt hosszú távú programja.

a kormányunk külpolitikáját az a törekvés határozza meg, hogy a lehető legkedvezőbb külső feltételeket biztosítsa népünk békés szocialista alkotó munkájához, nemzeti céljaink eléréséhez. ennek szellemében az elmúlt esztendőben is aktív nemzetközi tevékenységet folytattunk.

békénk, nemzeti függetlenségünk és szuverenitásunk zálogának tekintjük azokat az erős szálakat, amelyek összefűznek bennünket a szovjetunióval, a szocialista közösség országaival.

/folyt.köv./
9.45 rj

-7-

3P

kongresszus 2. / Lázár György... 6. folyt./rj

ugy, mint eddig, ezután is munkálkodni fogunk a szocialista országok egységének, a varsói szerződés erejének továbbszilárdításáért, részt vállalunk közös szervezeteink tevékenységéből, s hiánytalanul eleget teszünk a szerződésekből és megállapodásokból ránk háruló kötelezettségeknek.

internacionalista elveinknek megfelelően a jövőben is támogatjuk a fejlődő országok haladó törekvéseit.

mint a békés egymás mellett élés elkötelezett hívei, meg vagyunk győződve, hogy a béke nem csupán a háború nélküli állapotot, hanem a politikai, a gazdasági, a pénzügyi, a tudományos, a kulturális és az egyéb kapcsolatok sokoldalú fejlesztésének a lehetőségét is jelenti. ezért a nemzetközi politika színterén a jövőben is a béke megőrzéséért, a különböző társadalmi rendszerű országok együttműködésének fejlesztéséért szállunk sikra.

sajnálatosnak tartjuk, hogy az utóbbi időben a szélsőséges imperialista körök újult erővel támadnak az enyhülés folyamata ellen, s ennek nyomán nőtt a világban a feszültség. emlékeztünk rá: a legagresszívabb reakciós erők, a hadiipari komplexumok érdekeit képviselő körök kezdettől fogva elleneztek a békés egymás mellett élést, mindent elkövettek a hidegháború fennmaradásáért, mert a fegyverkezés növekvő profitot jelentett és jelent ma is számukra.

mesterkedéseik és a haladó erők visszاسzorítását célzó kísérleteik átmenetileg megzavarhatják a normális kiegyensúlyozott nemzetközi légkört. próbálkozásaik azonban kudarcra vannak ítélve. az idő nekünk dolgozik. tíz- és százmilliókban, a különböző világnézetű, de reálisan gondolkozó politikusokban egyre inkább szilárd meggyőződéssé érlelődik, hogy a békés egymás mellett élésnek nincs értelmes alternatívája. a nemzetközi helyzet ugyan változott, de az alapvető nemzetközi erőviszonyok nem változtak.

/ folyt. köv./
9.55/jr

- 8 -

BP

kongresszus 2. / Lázár György... 7. folyt./rj

a magyar népköztársaság - területét, lakóinak számát tekintve - kis ország. állásfoglalásának mégis súlya, szavának hitele és tekintélye van a nemzetközi életben. elsősorban azért, mert pártunk vezetésével olyan társadalmat teremtettünk, amelyet egész népünk magáénak vall. olyan országot építettünk fel történelmileg rövid idő alatt, amely létbiztonságot, felemelkedést, társadalmi igazságosságot és lelkesítő perspektívát nyújt állampolgárainak.

(k. hazánk és szövetségeseink, a szocialista országok olyan politika elkötelezettjei, amely mindenkor a béke, a társadalmi haladás ügyét szolgálja.

bizonyos, hogy pártunk vezetésével nagy tettekre képes munkásosztályunk, szervezeteti parasztságunk, értelmiségünk - egész népünk - baráti szövetségben és szoros nemzeti egységben sikerrel fogja végrehajtani a xii. kongresszus határozatait.

a magunk elé tűzött cél vonzó és világos: tovább építjük a fejlett szocialista társadalmat. most nehéz utszakaszhoz érkezünk. hogy mielőbb sikerrel tuljussunk rajta, szaktanunk kell mindazzal, ami idejétmúlt és korszerűtlen. meg kell újítanunk, szervezettebbé kell tennünk munkánkat, s elsősorban nem a külső körülmények kényszerítő hatása miatt, hanem mert társadalmi rendszerünk lényegéből fakad a jobbitás igénye.

a kormány és a közszolgálat dolgozóinak nevében biztosíthatom önöket, hogy megtisztelő kötelességünket teljesítve minden tőlünk telhetőt megteszünk a kongresszus határozatainak végrehajtásáért. /mti/

--

9.45 rj

-9-

BP

kongresszus 3. gáspár sándor felszólalása

um rj ie

1980. március 25.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk gáspár sándor-
nak a kedd délutáni ülésen elhangzó felszólalása rövidített
szövegét.

f e l o l d á s i g s z i g o r u a n

e m b a r g ó s !

x x x

a szot főtitkára bevezetőjében hangsúlyozta: elveink és
politikánk szilárd, céljaink jók. népünk, a dolgozó milliók
cselekvő tenni akarása változatlan. ez fémjelzi rendszerünk
erejét, amely józan bizakodásunk alapja.

a jelenlegi körülmények között a legfontosabb feladatunk
hazánk gazdasági erejének növelése, a gazdálkodás javítása. az
1979-ben kibontakozó folyamatokat erősíteni és gyorsítani
kell. a fejlesztésre szánt anyagi eszközeink felhasználásával
ugy kell eljárnunk, mint a gondos háziasszonynak, aki jól
meggondolja, mire ad pénzt. célszerűen, a jövőt építve hasz-
náljunk fel minden fillért.

fejlődésünknek másik feltétele a korszerű munkaerő-gaz-
dálkodás. szükségesnek tartjuk, hogy mindenki ott végezze a mun-
káját, ahol arra a társadalomnak leginkább szüksége van. nem
engedhető meg, hogy tízezrek ott dolgozzanak, ahol nem azt
nyújthatják, amire képesek, és amire az országnak szüksége van.
de gondoskodni kell arról, hogy az érintettek számára a mun-
kahely- vagy szakmaváltás minél kisebb teherrel járjon.

e célok megvalósításáért növeljük a gazdálkodó, a terme-
lőegységek önállóságát és felelősségét, de igényeljük, hogy ez
párosuljon a központi szervek összehangoltabb, jobb irányító
munkájával. mindkét elemnek a fő gazdasági tevékenység erősí-
tését, a nemzeti jövedelem gyarapodását kell szolgálnia.
mindenhol és mindenkinek nagy önállósággal, felelősséggel és
kötelességtudattal kell meghatározni saját tennivalóit. a gaz-
daságosságra, korszerűsége törekvéssel zárjuk ki az irányi-
tás minden láncszeméből a szervezatlenséget, az anarchikus,
szubjektív döntéseket - mondta gáspár sándor.

/folyt.köv./

- 10 -

10.12/um

BP

kongresszus 3. /gáspár sándor....1.folyt./um

társadalmi fejlődésünk érdekében kapjanak nagyobb megbec-
sülést a feladatukat kiemelkedően elvégző, a közösség ügyét
eredményesen munkájukkal segítő, céljainkat szolgáló százez-
rek. jobb társadalmi, erkölcsi megbecsülést élvezzenek az
ugynevezett „nehéz emberek”, akik önálló véleményükkel, te-
vékenységükkel a rendszer nagy értékei.

a vezetővé válás folyamatában is azokat támogassuk, akik
nem hizelgéssel elvtelen egyetértéssel, személyes érdekeiket
szolgáló összeköttetések ápolásával építgetik karrierjüket,
hanem azokat, akik munkájukban eredményesek, vitáznak, érvel-
nek, alkotnak. a mi társadalmunkban az elkötelezett, értelmes,
alkotóképes emberből az lehet, amire valóságos képességei al-
kalmassá teszik. sajnos, ez a társadalmi mozgás lassult. erre
oda kell figyelniük.

az ország gazdasági erejét úgy tudjuk eredményesen növel-
ni, ha a demokratizmust, a nézetek és az érdekek ütközését, a
dolgozók még aktívabb közreműködését igényeljük és biztosítjuk.
mert viták, választási és döntési lehetőségek nélkül, pusztán
formális egyetértéssel csak félmegoldások szülehetnek.

hazánkban is nagyon sok kitűnő vezető működik a különböző
területeken. vannak vezetők, akik jól irányítanak, és személyes
felelősséggel hajtják végre feladataikat. de aki úgy utasít, hogy
nincs tekintettel az emberi méltóságra, aki szolgának tekinti
a beosztottját, aki lenézi, megalázza az embereket, annak ke-
vés köze van a szocializmusban kívánatos vezető típusához.

a szocializmus soha nem ígért és a jövőben sem ígér gond
nélküli életet. de gazdasági fejlődést, társadalmi haladást és
egyéni boldogulást igen. a dolgozó tömegek ezt értik, tudják,
és most azt is megértik, hogy a munkában, magatartásban maga-
sabb az igény és a mérték. de joggal várják, hogy a magasabb
igények elérésének az útját, módját világossá tegyék. hiszen a tulajdonos, a „gazda”, a nép. ebből fakad nagyfokú
felelősségérzete, cselekvőkészsége. a tulajdonosi szemlélet
csak ezen az alapon fejlődhet.

a szot főtitkára hangsúlyozta, hogy az utóbbi 15-20 év
folyamán a szakszervezetek szerepe és tevékenysége jelentő-
sen megváltozott. ez főként az érdekképviselet és az érdekvé-
delmi tevékenység újjáéledésének köszönhető, mert ez terem-
tett alapot és adott hitelt a szakszervezeti munkának.

/folyt.köv./

- 11 -

10.23/um

BP

kongresszus 3. /gáspár sándor.....2.folyt./um

- a szakszervezeti munka egyik gyengéje, hogy erőnk jelentős részét fordítjuk belső munkára, a szervezet „önmozgató-sára,, ezért tevékenységünknek az eseményekre gyakorolt hatása bizony nemegyszer gyenge. erőteljesebbé kell tennünk gazdaságsegítő munkánkat, a szocialista munkaversenyt; a nevelőmunkát és a demokratikus jogok gyakorlását.

a szakszervezetek növekvő felelőssége ma megköveteli, hogy segítsék megérteni a dolgozókkal a népgazdaság továbbfejlődéséhez elkerülhetetlen intézkedések szükségességét, és közben határozottan őrködjének, hogy a dolgozók alapvető szociális és jövedelmi viszonyai ne szenvedjenek csorbát. szükség esetén a nyílt vitát is vállalva - az üzemi demokrácia fórumait felhasználva - kell fellépniük a vállalatvezetéssel szemben a tisztességes, normális munka- és szociális feltételek, a korszerű és hatékony munkaszervezés érdekében.

alapvetőnek tartjuk, hogy a dolgozók törvényben biztosított jogait ne lehessen megsérteni, de ne lehessen megsérteni a társadalom érdekeit sem.

a mostani helyzetben különös fontosságot kap az elosztás olyan továbbfejlesztése, amely a lehető legnagyobb mértékben megtartja a társadalmi biztonságérzetet és a legkevésbé hátrányos az alapvető rétegek számára.

bérezési rendszerünk is továbbfejlesztésre szorul. alkalmazkodnia kell a mai helyzethez, és el kell különülnie a szociálpolitikától. hatékony, differenciált, a termeléssel összefüggő bérrendszert csak akkor lehet megvalósítani, ha helyreáll a helyes arány a munkahelyek és a munkaerő között.

ellentmondások vannak a szakképzett és a szakképzetlen munka elismerésében, valamint a bérarányokban néhány alapvető ágazat és foglalkozási csoport között. ezeken az arányokon - a lehetőségekhez mérten - javítani kell. különös figyelmet kell fordítani az iparban, elsősorban a nagyüzemekben a bér- és kereseti viszonyok alakulására. ez elsőrendű politikai kérdés.

támogatjuk, hogy mindenütt, ahol ennek megvannak a feltételei, vezessék be a teljesítménybérezést. igazítsák a követelményszinteket a mai szükségletekhez, mert ez felel meg mind az össz-társadalmi érdekeknek, mind az egyes emberek érdekeinek.

/folyt.köv./

- 12 -

10.30/um

3P

kongresszus 3. -/ gáspár sándor..3. folyt./rj

az árak alakítása befolyásolja a fogyasztást, az állam bevételeit, a termelést. a fogyasztói árak nagyobb arányú emelése azonban szokatlan a dolgozók számára, hiszen a korábbi években ez nem fordult elő. az árak növekedése az életszínvonal-politikára jelentős hatással van. ennek minden összefüggését körültekintően kell elemezni még a döntés előtt.

a szakszervezeti mozgalom egyetért minden értelmes, hosszabb távon is eredményeket garantáló közgazdasági javaslattal. még akkor is, ha szokatlan, új, még akkor is, ha az történetesen áremelés. de ez nem lehet a szabályozásnak, a népgazdasági fejlődésnek egyetlen eszköze. célunk az életszínvonal megvédése, majd emelése. hogy ez milyen eszközökkel - áremeléssel vagy anélkül - valósul meg, az persze nem közömbös, de mégiscsak másodlagos kérdés. a lényegyet kell néznünk: életszínvonalpolitikánk megvalósítását.

mindent el kell követnünk, hogy hosszabb időszakot előre tekintve megőrizzük, sőt idővel növeljük a pénzbeli társadalmi ellátás reálértékét. de jelenleg - nagy erőfeszítéssel - csak azoknak garantálható a társadalmi ellátás reálértékének megőrzése, akiknek ez az alapvető életfeltételeit érinti. ez mindegyik az átlagos vagy annál alacsonyabb nyugdíjakra, a családi pótlékra és a minimális keresetekre vonatkozik.

korlátozott lehetőségeink ellenére is szükségesnek tartjuk, hogy növeljünk erőfeszítéseinket a lakásépítésben. továbbra is reálisnak tartjuk a 15 éves lakásépítési terv végrehajtását, és - a lakásépítés szervezeti formáinak továbbfejlesztésével - szerény túlteljesítését.

az életszínvonal alapvető kérdése a létbiztonság. ezt minden tisztességesen dolgozó ember számára garantálni kell. a teljes foglalkoztatottság fenntartása szocialista társadalmunk sajátja. nemcsak azért ragaszkodunk hozzá, mert politikánk lényegéből fakad, hanem azért is, mert a szocializmus nem mondhat le egyetlen munkaképes ember munkájáról sem. a munka nemcsak a létbiztonság alapfeltétele, és társadalmi céljaink megvalósításának útja, hanem az emberi önmegvalósulás eszköze is.

/folyt.köv./
10.45 rj

-13-

3P

kongresszus 3. / gáspár sándor... 4. folyt./rj

az utóbbi évtizedben a szocialista demokrácia eredményesen fejlődött, de úgy véljük, hogy megérlelődött a továbblépés lehetősége a tartalom javítására.

meg kell teremtenünk a feltételeit annak, hogy a bizalmi tüleket a dolgozók nevében véleményezze a gazdasági vezető munkáját, tevékenységét. a gazdasági vezetők kinevezésére és felmentésére illetékes szervekkel együttesen meg kell vizsgálni, hogyan szükséges növelni ebben a folyamatban a bizalmi tülekek szerepét.

ez egyértelműbbé, hatékonyabbá teszi a dolgozók beleszólási jogának érvényesülését, és tovább javítja a jogok és a kötelezettségek összhangját.

a magyar szocialista munkáspárt lenini politikája a szakszervezetekre is kedvező hatása. hazánkban a szakszervezeti mozgalom nem egyszerűen a politika végrehajtója, hanem részt vesz a politika alakításában és formálásában is. csak ezen az alapon bontakozhatott ki sokoldalúan a szakszervezetek tevékenysége, és válhat gazdagabbá a társadalomformáló ereje.

a szakszervezeti mozgalom a párt politikáját segíti abban is, hogy az élet minden területén együtt érvényesüljön a stabilitás és a rugalmasság. ez biztonságérzetet ad, ugyanakkor megkönnyíti az új igényekhez való alkalmazkodást. a politikát magunkénak vallva, elkötelezetten de önállóan és sajátos módszerekkel kell hivatásunkat betöltenünk.

nálunk az elmúlt két évtizedben a szakszervezetek és a kormány között gyümölcsöző, szocialista céljainkat jól szolgáló együttműködés alakult ki, amelynek belső haszna és nemzetközi értéke egyaránt van. ebben az együttműködésben vannak viták, véleménykülönbségek, éppen úgy, mint másutt, szakszervezeti, állami és gazdasági vezetők között. ezek természetesen, hiszen megoldást kereső szándékkal más és más nézőpontból ítélünk meg kérdéseket.

az élet itt is többet kíván: együtt kell keresni annak lehetőségét, hogy nagy társadalmi és gazdaságpolitikai céljaink megvalósulásának feltételeit és lehetőségeit még jobb, célirányosabb együttműködéssel, a mainál eredményesebben szolgálhassuk. dolgozzunk ki közös elképzeléseket, javaslatokat, mert az élet ezt sürgetőleg igényli a kormánytól és a szakszervezetektől egyaránt.

/folyt.köv./

10.40 rj

-14-

3?

kongresszus 3. / gáspár sándor... 5. folyt./rj

voltaképpen a társadalmi munkamegosztás fejlesztéséről, további tökéletesítéséről van szó. a párt vezető szerepe akkor érvényesül erőteljesebben, hatásosabban, ha a kormányzat és a szakszervezeti szervek önállóan, nagyobb politikai felelősséggel és bátorsággal, kezdeményezően végzik munkájukat.

szocialista céljainkért végzett tevékenységünk szorosan összekapcsolódik a nemzetközi munkásosztály küzdelméért és ügyéért vállalt felelősségünkkel is. a magyar szakszervezeteket szoros kapcsolatok fűzik a világ minden munkásszervezetéhez. a nemzetközi szolidaritás sokszor kiállta a történelem próbáját. ez a közös felelősségvállalás mind erősebbé válik - elsősorban a szocialista országok szakszervezeteiben -, és nagy hozzájárulás a béke, a biztonság, a társadalmi haladás kibontakoztatásához az egész világon.

őszintén és becsületesen készek vagyunk együttműködni minden osztálytestvérünkkel, valamennyi osztályszervezettel, de elutasítunk minden olyan szándékot, törekvést, amely erőink megosztására irányul, határozottan visszautasítunk mindent, ami antikommunista, szovjetellenes.

a szakszervezeti munka fejlesztése nem nélkülözheti a párttagok és a pártszervek hozzáértő, a napi politikai munkában is megnyilvánuló támogatását.

a mi társadalmunk nagy gazdasági, erkölcsi és politikai erőt képvisel. ha ezt az erőt célirányosan és nagyon következetesen használjuk fel - és nem lehet kétséges, hogy ezt meg tudjuk tenni -, akkor a dokumentumokban megfogalmazott feladatok megvalósulnak.

a párt, történelmi küldetésétől áthatva, vállalja a felelősséget az ország, a nép sorsáért. olyan utat mutat, amely hazánk felvirágzásához vezet, amelyben egész népünk élete szebb, boldogabb és teljesebb lesz. meggyőződésünk, hogy a nép ezeket az ajánlásokat elfogadja és támogatja: valamennyien együtt dolgozzunk nagy céljaink megvalósításáért. /mti/

-.-

10.9 rj

-15-

3?

kongresszus 4. sarlós istván felszólalása

ma/um rj di

1980. március 25.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk sarlós istván kongresszusi felszólalásának rövidített változatát. a szöveg - feloldásig -

s z i g o r u a n e m b a r g ó s !

x x x

- a hazafias népfront cselekvő részese volt az elmúlt öt esztendő országépítő munkájának - mondotta felszólalásának bevezető részében sarlós istván. - tevékenysége épp úgy érzékelhető az elért eredményekben, mint a gondok és a feladatok megoldását elősegítő intézkedésekben. mozgalmunk nagy várakozással tekint a párt xii. kongresszusára. ez kifejezésre jutott abban is, ahogy választott testületeink részt vettek az irányelvek vitájában. az elhangzott észrevételek és javaslatok ismeretében elmondhatom, hogy párttagok és pártönkivüliek, magyarok és nemzetiségek, materialisták és vallásos emberek egyaránt azt javasolják: a kongresszus erősítse meg eddigi politikai irányvonalunkat.

az eszmecserék tapasztalatai azt bizonyítják, hogy népünk politikailag egységes, és kész arra, hogy tetteikkel támogassa szocialista céljaink megvalósítását. érthető és indokolt, hogy az általános egyetértéssel párhuzamosan, politikánk következetes képviselője és megvalósítója érdekében, határozott intézkedéseket, az eddiginél nagyobb következetességet és ha kell, szigorúságot várnak az erre illetékes vezetőktől.

a mozgalom a nemzeti egység erősítésén akkor tud eredményesen munkálkodni, ha az általános célok hirdetésén túl a napi életet meghatározó tervekre és az azok teljesítését befolyásoló tényezőkre is figyelmet fordítunk. az így szerzett ismereteink és tapasztalataink pedig arra köteleznek, hogy állást foglaljunk ezekben a kérdésekben. feladatunk, hogy a hozzánk érkező információkat eljuttassuk az illetékes párt- és állami szervekhez - mondotta sarlós istván, majd így folytatta:

/folyt.köv./

- 16 -

10.55/um

3P

kongresszus 4. /sarlós istván....1.folyt./um

- az így megismert és a termeléssel összefüggő gondok és javaslatok továbbadása után is erősíteni kívánjuk kapcsolatainkat az irányító szervekkel, hogy észrevételeinkkel vagy bírálatainkkal segítséget nyújtsunk munkájukhoz. a gazdaságpolitikai munkával kapcsolatban például javaslatot tettünk a kormánynak a vállalati, elsősorban a tröszti irányítás egyszerűsítésére, a szolgáltatást javító kis- és középüzemek létesítésére. más alkalommal a kisiparosok helyzetével foglalkoztunk, és az anyag- és eszközellátás szervezetté tételét, az adózási rendszer egyszerűsítését szorgalmaztuk. javaslatot dolgoztunk ki a településfejlesztési tervek és a társadalmi támogatás összhangjának megteremtésére, a települések kapcsolatrendszerének egyszerűsítésére és a magánérs családiház-építés hatékony és ellenőrizhető támogatására.

rendszeresen foglalkozunk a környezetvédelem általános és napi kérdéseivel is. itt elsősorban a természeti kincseink megővésére, a levegő és a vizek szennyeződésének csökkentésére, valamint a tiszta és rendezett környezet biztosítására tettünk kezdeményező lépéseket.

helyeslés fogadta azt a szándékunkat, hogy hatékony gazdasági és egyéb intézkedésekkel is fellépünk azok ellen, akik nem a képességeiknek és a lehetőségeiknek megfelelően dolgoznak. ez azonban még csak egyoldalú, de szükséges lépés. ezzel egy időben kell észrevehetőbb anyagi és erkölcsi elismerésben részesíteni azokat, akik teljesítik és még inkább azokat, akik túlteljesítik kötelességüket. azt is el kell érniünk, hogy a bér nagysága az elvégzett munkától, annak eredményességétől függjön, és legyen független az egyes emberek életkori, családi, szociális körülményeitől vagy egyéb különleges szempontoktól.

mi a nyíltságot és az őszinteséget akarjuk mindenben és mindenütt érvényesíteni. ez szükségessé teszi azt, hogy nyíltan szóljunk a hibákról is. ezt is tesszük. de az már baj, ha csak a nehézségekről beszélünk. olykor az az ember érzése, hogy mindenki és mindig rosszul dolgozik. ha viszont a településeink arculatát, az állampolgárok életszínvonalát, a termelésben elért eredményeket nézzük, akkor azt a reális képet kapjuk, mely szerint az emberek döntő többsége jól és eredményesen dolgozik. meggyőződésem, a rossz ellen a jóra támaszkodva eredményesebben lehet fellépni, mint akkor, ha kizárólagosan a rossz munkáról szólnak.

/folyt.köv./

- 17 -

11.00/um

3P

kongresszus 4. /sarlós istván....2.folyt./um

hazánkban a társadalom helyzetének elemzése szükségessé teszi, hogy megvizsgáljuk, milyen mélységben és milyen hatékonysággal érvényesül nálunk a demokrácia. ezt a kérdést is osztályszempontból vizsgáljuk. mi a hatalmon lévő munkásosztály, következésképpen a vele szövetséges egész dolgozó nép érdekében akarunk minél teljesebben megvalósuló demokráciát. ezért nem lehet azonos a demokráciáról alkotott felfogásunk a kapitalista országok uralkodó köreinek nézeteivel. a demokrácia jogokat ad, és a kötelességek teljesítését várja el mindekitől úgy, hogy olykor a kettő közötti határ elmosódik, mint például a munkához való jog és a megélhetésért végzendő hasznos tevékenység esetében.

a demokrácia meghatározott célt szolgál - a szocializmus kiteljesítésének a célját. ezért munkálkodni kell, méghozzá serényen és rendszeresen - ebből következik, hogy aki a célt elfogadja, annak végig kell mennie az odáig vezető uton: az alkotómunka, az áldozatvállalás, az újért való küzdelem útján. ehhez magas foku tudatosságra, fegyelemre és szervezethez van szükség. fontos persze, hogy ne csak arra legyen joga az állampolgárnak, hogy véleményét mondjon, hanem arra is, hogy a jó észrevételét fogadják el, a megvalósítható javaslatot ilyenként minősítsék, és a nem megfelelőt kellő érvekkel utasítsák el.

a döntéseket megelőző eszmecserében az emberek véleményének a megismerése az elsődleges. de ahhoz, hogy legyen az érdekeltnak véleménye, az szükséges, hogy az adott témában gyakorlati tapasztalatokat szerezhessen, hogy kellő informáltsággal rendelkezzen. ezt a társadalmi szerveknek és mozgalmaknak, a hazafias népfrontnak is jó politikai munkával kell segítenie.

az egyenrangúság és egyenjogúság nem zárja ki, sőt feltételezi a jó értelemben vett alá- és fölérendeltséget. az előkészítés, a tervezés során a legszélesebb körű vitára kell lehetőséget adni, de a munka menetében az utasítások végrehajtása, a feladatoknak a kijelölt módon való teljesítése a legfőbb követelmény. nem szülhet ez kiskirályságot. sok emberben van erre hajlam, de ezt kiélni csak ott lehet, ahol olyanok is vannak, akik az ilyesmit eltűrnek, sőt, sajnos sokszor természetesnek tartják. az emberi méltóságot senkinek sincs joga megsérteni, de hozzáteszem, hogy a sértést eltűrni sincs joga senkinek.

/folyt.köv./

- 18 -

11.10/um

37

kongresszus 4. /sarlós istván... 3. folyt./rj

a párt szövetségi politikájának sarkalatos kérdése a nemzeti egység megerősítése és folyamatos erősítése. a xi. kongresszust követően, annak tudatában, hogy ez az egység létezik, a pártprogramot az akkori választási felhívásban nemzeti programként vállaltuk. úgy gondolom, hogy ez helyes lépés volt, s az azóta eltelt évek megerősítették: a program céljai és a megvalósítást segítő feladatok jók, kiváltották az állampolgárok érdeklődését, egyetértést és támogatását. a nemzeti egység erősítése olyan cél, amely cselekvésre ösztönöz minden a hazáját és népét szerető embert. s mert úgy látják, hogy a történelmi multunkban soha nem tapasztalt egységet a szocializmus korszaka teremti meg, szívesen működnek együtt a magyarokkal a nemzetiségiek és a párttagokkal a pártonkívüliek. ebben a törekvésben jelentős szerepe van a hazánkban működő egyházaknak. örömmel tapasztaljuk, hogy az egyházak vezetői, papjai és hívei tulnyomó részben vállalják politikánk támogatását, és részt vesznek a társadalmi fejlődést segítő munkában.

jól kapcsolódnak egymáshoz a társadalom osztályai és rétegei, s a kapcsolat gyakran túlnő a formális kereteken, s a cselekvés forrásává válik. a mult évben, elsősorban a szocialista brigádok közreműködésével, 1978-hoz viszonyítva, 25 százalékkal, 4,8 milliárd forinttal nőtt a társadalmi munkában előállított értékek nagysága. az önkéntes közhasznú tevékenység a tanácsok kommunális fejlesztési alapjait 12-15 százalékkal növelte. a kötelezőn felül végzett munka az egyetértést, a támogatási készséget és a társadalmi közreműködés jelentőségét sugározza. aki ebben részt vesz, az tudatosan támogatja szocialista államunkat, s növeli a nemzeti vagyont. bár a kongresszus tiszteletére kibontakozott településfejlesztési társadalmi munka kezdetén vagyunk, de arról máris számot adhatok, hogy településeink csaknem mindegyikén elkezdődött a programok végrehajtása.

vannak a nemzeti egységet csak szólamokban támogatók is, akik ugyan helyeslik céljainkat, élvezik az eredményeket, de ők maguk a kötelező munkán felül nem sokat tesznek a közöségért. ők azok, akikkel gyakran kell szót váltanunk, hogy megértessük velük, szükségünk van rájuk, s nekik szükségük van a társadalomra.

/folyt.köv./

11.05 rj

-19-

37

kongresszus 4. / sarlós istván.. . 4. folyt./rj

a politikai munka szakadatlan küzdelem azért, hogy eszméinket terjesszük, hogy újabb és újabb tömegeket mozgósítsunk a szocialista jelenünkért és a holnapért végzendő munkára. E törekvéseinket megértéssel fogadják állampolgáraink, s mind nagyobb tömegek látják, hogy minden értük történik, s egyre többen tudják, hogy számunkra a legfőbb érték az érző, gondolkodó és hasznos munkát végző ember.

pártunk törekvései világosak, programja forradalmi. a kongresszusi jelentés, a szóbeli beszámoló és a határozati javaslat is ezt tükrözi. s mert a hazafias népfront létrejöttétől kezdve a népnek a párt által kitűzött céljait vallja magáénak, a jövőben is hű marad eredeti szándékához. támogatjuk a xii. kongresszus határozatait, és részt veszünk azok végrehajtásában - mondotta befejezésül sarlós istván. /mti/

-.-

kongresszus 1. / folytatja... 1. folyt./rj

hossala józsef

----- előljáróban a csepeli kohászok nehéz munkakörülményeiről, a szakmai kiöregedés veszélyeiről, az utánpótlás égető hiányáról beszélt, majd szűkebb munkaterületéről, az ország legnagyobb csőgyáráról, és az ott dolgozó kommunisták példamutatásáról szólt.

- területünkön a termelés eredményeivel, a munkafegyelem megszilárdításában egyaránt mérhető a kommunisták jelenléte - mondta. - tagságunk élen jár a minőség javításában, a technológiai fegyelem betartásában, az anyag- és energiatakarékosságban, a munkahelyi légkör és az emberi viszonyok alakításában. komoly eredmény és erő, hogy párttagságunk valamennyi tagja képezi magát, szakmai-politikai területen egyaránt. huszonnégy elvtársunk velem együtt a forgatóvillá mellé érettségi bizonyítványt is szerzett. tanulunk azért is, mert bizunk a körülmények javulásában.

/folyt.köv./
11.45 rj

-20-

BP

kongresszus 1. / folytatja... 2. folyt./rj

vállalatunknál ugyanis jelenleg több mint egymilliárdos szinttartó beruházás folyik, ami üzemi helyzetünkön javít, igaz, gondjainkat még nem oldja meg teljesen, csak könnyít rajtuk. elsősorban olyan területeken, ahol ma már nagyon hiányzik a munkáskéz. a népgazdaságnak szüksége van a különböző, jó minőségű csövekre. és ezt nekünk kell megtermelni. amit mi tehetünk a vonzó munkahelyi légkör megteremtésén túl, az az, hogy nem tekintjük előírásnak a hagyományos kohász számlélétrát: ha van hozzá szeme és szive az új dolgozónak, két-három év alatt akár kormánypad-kezelő is lehet nálunk.

- amit még teszünk és tehetünk a nagyobb feladatok mellett, az az, hogy kiemelten foglalkozunk az egyes emberek gondjaival, problémáival. mindent megteszünk, hogy jól érezzék magukat a munkahelyükön és legyen örömük a magánéletükben is. mi ugyanis pártmunkánk szerves részének tekintjük az óvodai, a bölcsődei, a lakáskérelmek igényeinek kielégítését. büszkék vagyunk rá, hogy a jogos kéréseinek kielégítését. százszázalékban eleget tudunk tenni. ez nemcsak a mi érdemünk, a csepel művek közösségének, áldozatkész erőfeszítéseinek is nagy része van benne.

ezután vékony judit,

----- a pécsi tudományegyetem hallgatója, barany a megye küldötte szólalt fel. emlékeztetett a kongresszusi irányelveknek az értelmiség növekvő társadalmi szerepével kapcsolatos megállapítására, s hozzáfűzte: - azt, hogy a holnap értelmisége mennyire lesz képes megbirkózni feladataival, a mai felsőoktatás színvonala határozza meg. mi, egyetemisták a tudományegyetem jellegéből adódóan is, fokozott érdeklődéssel fordulunk társadalmi kérdések felé. sokszor nem értjük a meglevő társadalmi ellentmondásokat, azok okait. kérdéseinkkel oktatóinkhoz fordulunk, s rájuk nagy felelősség hárul a válaszadásban.

/folyt.köv./

11.55 rj

-21-

BP

kongresszus 1. / folytatja... 3. folyt./nj

s ha kérdéseink sokszor türelmetlenek, hevesek is, a jobbra törekvést, a jószándékot, a javítani akarást kell látni mögöttük. a fiatalság bizalommal fordul oktatói felé, akiktől a tudást kapja. kell, hogy az idősebbek részéről is hasonló bizalommal, segíteni akarással találkozzék.

- az ember huszévesen még formálható és formálni is kell. szükségünk van eszményekre, példamutatásra, arra, hogy emberi tartást tanuljunk. az egyetemnek szakembereket, hangsúlyozom, embereket kell nevelnie. az oktatók legfontosabb tevékenysége az oktatás-nevelés. hiányosságnak tartom, hogy az egyetemi oktatók nem rendelkeznek pedagógiai képzettséggel.

birálta vékony judit az egyetemi oktató-nevelő munka fogyatékoságait, köztük például a jegyzetellátás akadozását, a nem mindig a rátermettséget mérlegelő felvételi vizsgarendet, majd így folytatta: az egyetemi oktatáson kívül a kisz-nek, mint a fiatalok politikai tömegszervezetének is nagy szerepe van az elkötelezettség érzésének kialakításában és megszilárdításában. a kisz-ben az egyetemisták-főiskolások szervezettsége a legmagasabb, országosan 78, a mi egyetemünkön több mint 90 százalékos. az a véleményem, eredményesebb munkát tudnánk végezni, ha az egyetemisták kisebb százaléka lenne kisz-tag, de ezek között nagyobb arányban lennének lelkes, elkötelezett emberek. úgy érzem, a mennyiségnek nem szabad a minőség rovására mennie. olyan szervezettségi arányt kell találnunk, amely biztosítja a kisz tömegszervezeti jellegét, de egyben a jó minőségű mozgalmi munka személyi feltételeit is.

/folyt.köv./

12.00 nj

-22-

37

kongresszus 1. / folytatja4.folyt./um

dr. gajdócsi istván,
----- a bács-kiskun megyei tanács elnöke,
bács-kiskun megye küldötte:

- megyénk a népgazdaság helyzetével és lehetőségeivel összhangban fejlődik tovább. a fejlesztés fő jellemzője a termelési szerkezet további korszerűsítése, a minőségi tényezők meghatározó szerepe és a növekedési ütem nagyfokú differenciálódása.

a tanácsok legfontosabb feladata, hogy ezeket a szerkezeti változásokat idejében felismerjék és a maguk eszközeivel is segítsék. ezekhez kell igazítani a munkaerőgazdálkodás, az oktatás, a továbbképzés és az infrastruktúra fejlesztésének tennivalóit. a lakásépítés tervezése és segítése továbbra is a tanácsok kiemelt feladata marad. megyénk lakossága eddig is sokat tett a lakásgondok saját erőből való megoldásáért, hiszen a lakások 80 százaléka magánérből épül. a jövőben is elsősorban ezt az utat kell járnunk. mindent megteszünk azért, hogy javuljon a magánépítkezők anyagellátása, több vállalkozó legyen a kivitelezésben, elegendő közművesített telek álljon rendelkezésre, a hatósági eljárás pedig váljék egyszerűbbé és gyorsabbá.

a társadalmi munka szerepéről és jelentőségéről szólva elmondotta

- az utóbbi négy évben a megye lakossága több mint kétmilliárd forinttal, lakosonként átlagosan 3700 forinttal járult hozzá szűkebb hazája fejlesztéséhez. szépülő arculatu városaink, községeink gazdagon tárják elének a társadalmi munka nyomán létrejött eredményeket. a társadalmi munka a lakosság önkéntes, segítőkész összefogása immár szerves része szocialista életünknek. jóllehet ez a tevékenység különféle mértékegységekkel, például forinttal is mérhető, nem kétséges, hogy naturális értékét is messze meghaladja politikai jelentősége. a társadalmi munkával hatalmas értéket adhatunk hozzá az állami fejlesztéshez, miközben közéleti embereket formálunk.

/folyt.köv./

- 23 -

12.17/um

37

kongresszus 1. / folytatja... 5. folyt./rj

dr. cserhádi istván egyetemi tanár, a szegedi ii. sz. bel-
----- klinikai igazgatója, csongrád megye küldötte egészségügyünk helyzetével, fejlődésével és gondjaival foglalkozott. ezzel kapcsolatban megállapította: - a kórházi, klinikai ágyak számanak a növekedése olyan mérvű, hogy ezzel nemzetközi viszonylatban jó közepes helyet foglalunk el. ha azonban ezen belül régi egészségügyi intézményeink nagy részét nézzük, kiderül, hogy ezek jelentős hányada elavult és egyáltalán nem felel meg a mai követelményeknek, sem állapotában, sem felszerelésében. nehézségeinket növeli, hogy a kórházi ágyak tekintélyes részén olyan betegek fekszenek, akiknek vizsgálatát járóbetegként, rendelőtintézetekben is el lehetne végezni. igen sokan olyanok is elfoglalják ezeket az ugynevezett aktív ágyakat, akiknél csupán különböző szociális indokok állnak fenn, hiszen elsősorban gondozásra, ápolásra és nem kezelésre vagy vizsgálatokra szorulnak.

a kongresszus határozati javaslatában olvashatjuk, hogy csupán új kórházak építésével nem lehet az egészségügyi ellátás színvonalát emelni. ezért szükséges a régiók korszerűsítése, a mai követelményeknek megfelelő átalakítása. nem fontossági vagy sürgősségi sorrendet akarok javasolni, de az orvosgyógyászati klinikák tekintélyes részében erre égető szükség van. különösen vonatkozik ez a budapesti egyetem jónéhány intézetére, de sajnos a vidéki egyetemi klinikák jelentős részére is.

a továbbiakban az orvosképzésről szólva a többi között megállapította: - minden intézményünkben megnőtt a tanulók, a hallgatók száma. sok helyen ezt nem követte arányosan az intézetek tárgyi feltételeinek, méreteinek fejlesztése. az oktatástechnikai berendezések elsősorban az ismeretanyag elsajátítását könnyítik, de nem mondhatunk le a hallgatókkal való személyes kapcsolatokról.

régebben a diploma megszerzése után két évet kellett eltölteni különböző kórházi vagy klinikai osztályokon, és csak ezután lehetett körzeti, általános orvosi gyakorlatot folytatni. az ehhez való visszatérés nem jelentene visszalépést. egészségügyi szolgálatunk ma már van olyan erős és fejlett, hogy nem okozna nehézséget a betegellátásban, ha orvosaink diplomájuk megszerzése után még két évig nem kerülnének körzeti orvosi állásokba, hanem kórházakban, klinikákon tovább bővítenék gyakorlati és elméleti ismereteiket. ez később az ellátás színvonalát is emelné.

/folyt.köv./
12/25 rj

-24-

37

kongresszus 1. / folytatja... 6. folyt./rj

bóka mihályné,
----- méhkerék község tanácselnöke, békés megye küldötte bevezetőben nemzetiségi politikánk gyakorlati végrehajtását méltatva megállapította, hogy a xi. kongresszus óta eltelt időszakban a nemzetiségi politika teljesebbé, gazdagabbá vált, erősítette a magyarországi nemzetiségek gazdasági, politikai és kulturális egyenjogúságát.

- erősödött az a tudat - mondotta -, hogy országunkban a közös célok, a közös munka alakítja a magyar és a nem magyar anyanyelvűek együvé tartozását, a közös otthon, a közös hazai szolgálatában.

kiemelte, a nemzetiségi teljes állampolgári egyenjogúságot élveznek, anyanyelvüket az államigazgatás és a közélet fórumain szabadon használják, anyanyelvükön tanulhatnak, ápolhatják nemzeti kultúrájukat és egyenrangú állampolgárként vesznek részt a párt, az állami és a társadalmi szervek, testületek munkájában.

a 2600 lakost számláló méhkerék életéről szólva elmondotta, hogy a község 700 lakóházának több mint a felét az utóbbi tíz évben építették újjá, minden házban két-három szoba van, s mind több lakásban központi fűtés. a törpevízmű biztosítja a község jó vízellátását, a lakások 80 százalékában fürdőszoba is van. a múlt gazdasági évben a lakosság jövedelme az 1976-os évhez viszonyítva két és félszeresére növekedett.

bóka mihályné arról is beszámolt a kongresszusnak, hogy a boldogulás feltételeit közös összefogással teremtették meg, a szorgalomnak, a jó elképzeléseknek köszönhető, hogy a régen nyomorúságos sorsú község biztosan, egyenletesen fejlődik.

- éppen ezért - fejezte be felszólalását - mi, méhkerék község román nemzetiségű dolgozói teljes joggal valljuk és mondjuk, itthon vagyunk, ez a mi hazánk, amely nemzetiségre való tekintet nélkül egyesít bennünket. ez a haza minden állampolgárának biztosítja, hogy erejéhez, munkájához képest részesüljön a közös munka gyümölcséből.

/folyt.köv./
13.10 rj

-25-

37

kongresszus 1. /folytatja7.folyt./um

háry béla

----- a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, győr-sopron megye küldötte felszólalása elején azt hangsúlyozta, hogy általánossá kell tenni közéletünkben a kezdeményező-készség, a vállalkozókedv bátorítását, ösztönzését, s ha kell, védelmét is. elmondta, hogy a rába magyar vagon- és gépgyárban a szocialista integrációban kialakult közuti járműprogram alapján már a hatvanas évek elején kibontakozott és a gyakorlat által igazolódott a termékszerkezet-váltás. nemcsak alkalmazkodtak e programhoz, hanem kezdeményező, előre vivő szerepet is betöltöttek. csak ez tette lehetővé, hogy termékeik, különösen a futóművek, ma mindenütt, szocialista és kapitalista országokban egyaránt keresettek, gazdaságosan értékesíthetők. a megye könnyűipari üzemének egy részében az elmúlt években már nagyon komoly gondok jelentkeztek. egyes gyárakban a vezetők jó felismerése, kezdeményezése alapján azonban olyan termékszerkezet-váltás és ehhez kapcsolódó műszaki, technológiai fejlesztés történt, amelynek alapján a jelenlegi világgazdasági helyzetben is megállják a helyüket, többet fizetnek az államkasszába, mint amennyit kivesznek belőle.

a továbbiakban arról beszélt, hogy a vállalati kezdeményezések gazdasági hatékonyságát csökkenti egyes irányító szervek apparátusának bürokratizmusa. sokszor előfordul, hogy a döntések után hónapok telnek el a már jóváhagyott import-tételek engedélyezésével.

a győri szeszipari vállalatnál például eredményes kísérletek folytak a folyóvizet szennyező melléktermékből szarvasmarha-takarmányozásra alkalmas vinasz nevű termék előállítására. pályázat alapján erre a célra bankhitelt kaptak. a hitel engedélyezése után több mint két évig tartott a huzavona, amíg engedélyezték, hogy egy finn cégtől a berendezést megvehessék. a két év alatt több mint tízezer tonna ilyen takarmányt termelhettek volna, nem szennyezték volna tovább folyóinkat és, csak megjegyzem, két év alatt a berendezés ára csaknem 30 százalékkal emelkedett.

- megyei párttervezésünk egyértelmű állásfoglalása volt, hogy az elkövetkezendő évek nagy politikai feladata minden állampolgárunkkal megértetni: a meglévő életszínvonalunkért, mindenkinél, bárhol dolgozik is, többet kell tennie. hogy ez általánossá váljék, ahhoz szükséges, hogy a vezetői munkában a kezdeményezés, a vállalkozó kedv az élet minden területén általánossá váljék. becsüljük meg, ha kell, védjük kezdeményező elvtársainkat, vezetőinket. az ő munkájuk kibontakozása teszi lehetővé, hogy a munkások, a parasztok, az értelmiségiek alkotó kedve is tovább fokozódjék.

/folyt.köv./

- 26 -

13.17/um

3P

kongresszus 1. /folytatja.....8.folyt./um

veress péter

----- külkereskedelmi miniszter hangsúlyozta: a világgazdaság megváltozott feltételei, a cserearányok, nem változnak meg javunkra pusztán attól, ha csak bíráljuk őket. felismerhettük, hogy az egykor eredményes munkamódszerek ma már nem mind állják meg a helyüket. széles körű összefogás szükséges ahhoz, hogy vállalni tudjuk a változtatás terheit és felelősségét. ne támogassunk olyan kivételeket - mondotta -, amelyek gátolják a közösen elfogadott szándékok keresztülvitelét. első sorban a meglévő műszaki ismeretek, kutatási eredmények, korszerű munkamódszerek jobb felhasználására kell támaszkodnunk.

a nehezebbé vált helyzet kikényszerítette, hogy felkutassuk saját tartalékainkat. ezek ma elsősorban a fejlettség emberi tényezői, a meglévő műszaki tudás, az új iránti fogékonyság, a munkakultúra, a lelkesedés, a jobb technológia és munkafegyelem, a szervezettebb, korszerűbb vállalati munka.

szocialista forgalmunk - ezen belül a szovjet viszonylat - marad továbbra is külgazdasági kapcsolataink meghatározó eleme. a szocialista integráció erősödése legfontosabb biztosítékunk a tőkés gazdaság- és kereskedelempolitika számunkra hátrányos változásaival szemben.

az utóbbi hónapokban bonyolultabbá vált nemzetközi helyzet ellenére mindent megteszünk, hogy gazdasági kapcsolataink a fejlett tőkés országokkal normálisan fejlődjenek. a tőkés országokkal a kölcsönös előnyök alapján kereskedünk. gazdaságot gazdasággal, jogot joggal, előnyöket előnyökkel és, ha ránk kényszerítik, a megkülönböztetéssel megfelelő ellenlépéseket állítunk szembe. túllünk nem indul ki gazdasági kapcsolatokat gyengítő törekvés, vagy lépés.

az irányelvek feladatul szabják többek között, hogy váljék szorosabbá a termelő és külkereskedelmi vállalatok együttműködése, növekedjék közös érdekelttségük, erősödjék a szállítási fegyelem, javuljon a piaci munka, gyorsabban, rugalmasabban kövessük a piac változásait. már dolgozunk ezeknek a problémáknak a megoldásán, többek között az olyan érdekelttségi rendszer kimunkálásán, amely jobban összekapcsolja a termelő és a külkereskedelmi vállalatokat. azt is világosan kell látnunk azonban, hogy a jobb piaci munka első számú előfeltétele, hogy a termék megfeleljen a korszerű követelményeknek. lényegesen hatékonyabbá kell tenni az üzleti utaztatásokat és a külső piaci szervezet munkáját is.

/folyt.köv./

- 27 -

14.20/um

3P

kongresszus 1. /folytatja ...9.folyt./um-rj

a termelésben és a külkereskedelemben dolgozóknak megvan a képesség arra, hogy feladataikat eredményesen hajtsák végre - mondotta a többi között.

ilovai julianna,
----- a gödi dunamente tsz virágkertésze, pest megye küldötte a szövetkezeti demokráciáról és a szocialista brigádmozgalomról szóló, a módosított szövetkezeti törvény a szövetkezeti demokrácia érvényesülése érdekében a közgyűlés hatáskörébe - helyesen - csak a tsz működésének, gazdálkodásának legfontosabb kérdéseit utalja. - mondotta. - rendkívül fontos viszont, hogy a szövetkezet ügyeiben az, akinek mondanivalója van, más fórumokon véleményét nyilváníthassa.

a továbbiakban a munkahelyi közösségek szerepét fejtegette. ezeket a fórumokat még alkalmasabbá kell tenni arra, hogy az emberek véleményét mondhassanak és a döntésekbe beleszólhassanak. véleménye szerint egy gazdaság minél erősebb, minél szilárdabb, annál több kritikát tud elviselni, de a gyakorlatban ez nem ennyire egyértelmű. vannak, akik a feltárt hibákat - bármennyire óvatos formában kerülnek a különböző fórumok elé - képtelenek elviselni. gyakran tapasztalható, hogy egy-egy - kritikával illetett - vezető rögtön maga elé tolja a szövetkezetet, mintha a kritika a szövetkezet tekintélyét csorbítaná.

hangsúlyozta a felszólaló, hogy a demokrácia nemcsak kedvező gazdasági helyzetben szükséges, hanem a nehéz gazdasági körülmények között is. szövetkezetük pártértekezletén többen megfogalmazták, hogy a jövőben szakítani kell az általánosítás gyakorlatával. akár hibákat tárunk fel, akár dicsérünk - folytatta ilovai julianna - közvetlenül és személyre szólóan kell azt tennünk. a köntörfalazás nem kommunista módszer.

a szövetkezeti demokrácia érvényesülésének fontos feltétele, hogy állandóan emelkedjék a dolgozók műveltsége, politikai tudása és megfelelő legyen a tájékoztatásuk, vagyis szervezetten, folyamatosan kapjanak közérthető információkat.

/folyt.köv./
14.25 rj

-28-

3P

kongresszus 1. / folytatja... 10. folyt./rj

dr. martos istván,
----- a medicor művek vezérigazgatója, budapesti küldött:

- állítom, hogy a vállalatok jelenlegi körülményei között is lehet eredményesebben dolgozni, nagyobb hatékonyságot elérni - hangsúlyozta, - mégis úgy érzem, hogy pártunk kongresszusa az a hely, ahol fel lehet vetni azokat a problémákat, amelyek a mi viszonyaink között gátolják a gyorsabb előrehaladást. az elmúlt években minden gazdasági témájú párthatározat, a központi bizottság kongresszusi beszámolója hangsúlyozta a differenciálás szükségességét, azt a követelményt, hogy a jobbak gyorsabban fejlődjenek, a rosszabbak szoruljanak vissza. az 1980-as szabályozó rendszer működéséről még nincsenek megfelelő tapasztalataink, de amit eddig láttunk, az nem bizonyítja ezt a törekvést. meg lehet érteni azt a költségvetési jellegű szemléletet, amely szerint csak azoktól lehet elvenni, akiknek van. de ennek az elvnek további alkalmazása nem ösztönöz a fejlődésre. ezért elengedhetetlenül szükséges meggyorsítani a differenciálás helyes elvének gyakorlati végrehajtását minden területen.

- tapasztaljuk azt is, hogy a vállalatokat irányító állami szervek határozataiban, magában a gazdasági szabályozásban is sok esetben bizalmatlanság nyilvánul meg a végrehajtással szemben. ez az alapállás egyrészt sérti azokat a vállalatokat - és szerintem ezek vannak többségben -, amelyek nem szolgáltattak erre rá, másrészt viszont ennek hatására nő a bürokrácia, és nem egy esetben ellenbizalmatlanság is tapasztalható. míg a vállalatban belül a fontos döntések előtt a dolgozók mind szélesebb rétegét vonjuk be az előkészítésbe, addig felügyeleti szerveink nem eléggé támaszkodnak a vállalati vezetők véleményére és tapasztalataira. nem azt mondom, hogy minden esetben egyetértésre kell törekedni, azt azonban igen, hogy módunk legyen időben kifejteni véleményünket a tervezett fontos döntésekről.

végül a vezérigazgató arról beszélt, hogy a magyar gazdaság fokozatosan kikerül a mai nehéz helyzetből, bár nem szabad azt himni, hogy ez gyorsan fog történni.

/folyt.köv./
14.30/rj

- 29 -

3P

kongresszus 1. / folytatja... 11. folyt./rj

- emiatt azonban nem vagyunk pesszimisták, keressük a mindenkori helyzethez legjobban illő hatékony módszereket és hogy ezek megtalálhatók, arra van példa a mi vállalatunknál éppen úgy, mint sok más vállalatnál. éppen ezért szükséges a vállalatokkal szembeni bizalmatlanság felszámolása. elismerem, hogy egyes esetekben van erre ok, ilyen esetben azonban az okot kell megszüntetni. az irányító kormányzati és a végrehajtó vállalati szervek kölcsönös bizalmon alapuló segítő jellegű együttműködése a közös cél érdekében az egyedül lehetséges munkamódszer. bizunk abban, hogy pártunk keresztül tudja vinni ezt a helyes elvet, s hogy a jövőben jobban kíván támaszkodni a tehetségekre, egyéneken és kollektívákban egyaránt.

/folyt.köv./

14.35 rj

3?

-30-

kongresszus 1. / folytatja... 12. folyt./ um

ezt követően az elnöklő győri imre, a központi bizottság titkára lázár györgynek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökének adta meg a szót.

/Lázár györgy felszólalását mai kongresszus 2. számú kiadásunkban közöltük, az alábbi javításokkal az

e m b a r g ó t f e l o l d j u k :

a csillag alatti 4. bek. 4. sorában:

....működését voltak hivatva szolgálni....

az 1. folyt. 2. bek. 4. sorában:

...tartom, ha a központi bizottság közvéleményünkkel egyetértve sürgeti....

az 1. folyt. 2. bek. 6-7. sorában:

...ellenőrzésébe, hogy további lépéseket... /a közte lévő szöveg kimarad!!/

a 2. folyt. 1. bek. 2. sorában:

...vissza, hogy késlekedve.....

a 2. folyt. 1. bek. 7-8. sorában:

....nem tudott gyorsan és elég rugalmasan....

a 2. folyt. 2. bek. 3-4. sorában:

...változatlanul mindennél előbbre valónak.....

a 2. folyt. 2. bekezdésének 4-5. sorában :

...előirányzatainak teljesítését, vagy mérsékelve /a közte levő szöveg kimarad!!/

/folyt.köv./

- 31 -

14.35/um

3?

kongresszus 1. /folytatja13.folyt./um

a 2. folyt. 2. bek. utolsó sorában:

...a realitás ez utóbbit követelte.

a 2. folyt. 3. bek. 2-4. sorában:

...a mérsékeltebb növekedés, a folyamatosabb irányítás és a

következetesebb....

a 2. folyt. utolsó bekezdésének 2. sorában:

... felemelése is szerepelt - megkönnyítette... /a „nagyban,,
szó kimarad!!/

a 2. folyt. utolsó bek. 4. sorában:

...fogadta, sőt, cselekvő módon....

a 3. folyt. 1. bekezdése a következőképpen kezdődik:

az, hogy 1978-hoz képest jelentősen mérséklődött a beho-

zatali többlet és a tőkés viszonylatu külkereskedelem mérlege

kedvezőbben alakult, előnyös feltételeket....

a 3. folyt. 1. bekezdésének utolsó két sorában a szöveg:

...helyreállítása felé, még jobb munkára és igen nagy erő-

feszítésekre....

a 3. folyt. 2. bek. 1. sorában:

a jövő terveinek kialakításakor....

a 3. folyt. 3. bek. 2-3. sorában:

...a központi bizottság 1977 októberi határozatának....

/folyt.köv./

- 32 -

14.45/um

3P

kongresszus 1. /folytatja....14.folyt./um

a 4. folyt. 1. bek. 3-6. sorában:

...meglevő erőforrásaink - a munkaerő, a hatalmas értéket kép-

viselő technika, a termőföld, természeti kincseink és, egyetértve

veszprémi elvtárssal, szénvagyonunk - jobb hasznosítására. ehhez..

a 4. folyt. 1. bek. 8-9. sorában:

...a pénzzel, az anyaggal és a folyamatosan.....

a 4. folyt. 3. bek. 2-3. sorában:

...tervezést, a gazdasági fő folyamatok....

a 4. folyt. 3. bek. alulról számítva a 2-3. sorában

....nagyobb mozgásteret kell adnunk a kezdeményező....

a 4. folyt. utolsó bek. alulról számítva a 3. sorában:

...konkrétan, náluk, illetve rájuk is...

az 5. folyt. 1. bek. 2-3. sorában:

...eszközök és a bérek differenciáltabb....

az 5. folyt. 1. bek. 5-6. sorában:

...különösen ha emberi sorsokat érintenek....

az 5. folyt. 1. bek. alulról számítva az 5-6. sorában:

...dolgozó többség helytállása megadja.....

az 5. folyt. 1. bek. alulról számítva a 4. sorában:

...erélyesebben lépünk fel az ...

/folyt.köv./

- 33 -

14.48/um

3P

kongresszus 1. /folytatja....15.folyt./um

az 5. folyt. 1. bek. utolsó sorában:

...szigorral is éljünk velük szemben.

a 6. folyt. 4-6. sorában a szöveg:

...hiánytalanul eleget teszünk a szerződésekből és megállapodásokból ránk háruló....

a 6. folyt. utolsó bek. 2-3. sorában:

...megzavarhatják a normális, kiegyensúlyozott.....

a 7. folyt. 2. bek. 2-4. sorában:

...értelmiségünk - baráti szövetségbe és szoros nemzeti egységbe tömörülve - sikerrel.... /

/folyt.köv./

- 34 -

14.50/um

37

kongresszus 1. / folytatja... 16. folyt./rj

bódi béla

----- a gagarin hőerőmű vállalat vezérigazgatója, heves megye küldötte elmondta, hogy jelenleg a hazai szénből termelt villamosenergia 40 százalékát a gagarin hőerőmű biztosítja. ennek a villamosenergiának minden kilowattórája alig egyharmadába kerül annak, mint amelyet import tüzelőanyagból előállítani kényszerülünk. gazdálkodásunk eredményét azonban rontja, hogy a bányahőerőmű technológiai kapcsolatából hiányzik a nyers lignit tisztítását szolgáló széndusító berendezés, amely az erőmű 40 milliárdos értékének mindössze 2 százalékába kerülne. meggyőződésem, - hangsúlyozta bódi béla -, hogy ezzel alapvető népgazdasági érdekeket sértünk, túl drágán takarékoskodunk.

a részérdekek ma még könnyebben gazdára találnak, mint a népgazdaság érdekei - folytatta ezután -. a villamosenergia-termelésnek például velejárója, hogy az erőmű hűtési rendszerén keresztül nagy mennyiségű alacsony hőmérsékletű hulladék hő kerül a szabadba. a gagarin hőerőmű esetében annyi, mint a magyar mezőgazdaság évi összes energiafelhasználásának 30 százaléka. alapvető népgazdasági érdek, hogy ennek a nagy mennyiségű hulladékhőnek legalább egy részét visszanyerjük a természetből. mi kísérleti jelleggel 3000 négyzetméter alapterületen bebizonyítottuk a hulladékhő növényházi hasznosítási lehetőségét. s bár a kísérlet sikerült, még mindig a tanulmányok értékelésénél, a zsűrizéseknél, a felesleges vitáknál tartanánk, ha a megyei pártvezetés konkrétan nem karolta volna fel kezdeményezésünket. ezért a kongresszusi dokumentumokkal összhangban nagyon szükségesnek tartjuk a jelenlegi döntési rendszerek korszerűsítését.

/folyt.köv./

15.05 rj

-35-

37

kongresszus 1. / folytatja... 17. folyt./rj

sikula györgy,
----- a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára, hajdu-bihar megye küldötte a többi között hangsúlyozta:

- felkészültünk az új feladatokra és módszereinket a változó körülményekhez igazítottuk. olyanokhoz, mint a termelés visszafo-gottabb növelése, az ipar szerkezeti fejlesztése, a mezőgazdasá-gi termelési rendszerek kiterjesztése, a közigazgatás átszer-vezése. az élet ma azt igényli, hogy a megye vezető testüle-tei, tisztségviselői érezzenek még nagyobb politikai és emberi felelősséget mindazért, ami területükön történik. nem elégedhe-tünk meg a középszerűséggel, sem a feladatok gépies végrehajtá-sával.

sikula györgy elmondta: a megyei pártbizottság munkájában is központi helyet foglal el a gazdasági építő munka irányí-tása, szervezése, végrehajtásának segítése, ellenőrzése. a ha-tékonyabb gazdálkodásra való törekvéssel összhangban növelték a tanácsi, és más szervezetekben dolgozó kommunisták felelősségét. fontos politikai feladatnak tekintik a tudományos munka és a ter-melés összhangjának jobb megteremtését, a társadalomtudományok művelőit pedig arra ösztönzik, hogy erősítsék a marxizmus-le-ninizmus befolyását.

- párttagságunk körében általános az a felismerés, hogy gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésünk folytonosságá-nak fő forrása a pártegység, a párt szervezetének cselekvési és ideológiai egysége. ennek útja a párton belüli nyílt eszme-csere, a hibás nézetek bírálata, a párt álláspontjának kifej-tése és érvényesítése. ebben a szellemben fogunk dolgozni a xii. kongresszus határozatainak megvalósításáért.

/folyt.köv./

15.10 rj

-36-

37

kongresszus 1. /folytatja18.folyt./um

csikós istván,
----- a mezőgép vállalat hegesztője, pártalap-szervezeti titkár, szolnok megye küldötte:

- igaz, hogy tompítottan, de munkánk során mi is napon-ta tapasztaljuk a háttérpar kiépítetlenségéből, az anyagellá-tás nehézségeiből adódó gondokat. küszködünk a belső és a kül-ső kooperáció gyengeségeivel. nálunk is gondot okoz a termelés folyamatosságának a biztosítása, a munkafegyelem megszilárdítá-sa, a munkaidő ésszerű kihasználása, a nagyértékű termelőberen-dezések több műszakos üzemeltetése és így tovább. az irányító pártszervek utmutatásain túl az élet is arra kényszerít minket, hogy az alapszervezeti pártélet különböző fórumain behatóan foglalkozzunk ezekkel a kérdésekkel.

politikai mozgósító munkánkban - folytatta - visszahuzó erő az elmúlt évtizedekben megrögződött egyenlősdi szemlélet, amelynek a felszámolásáért harcolunk. a differenciált bérezés-sel elvben mindenki egyetért. a végrehajtással azonban koránt-sem ilyen értelmű a helyzet. sokan úgy gondolják, mint egyes sportolók - bocsánat a hasonlatért -, hogy nem feszítjük meg magunkat, hiszen anélkül is tisztességesen meg lehet élni. az ilyen „dolgozatunk és keresgetünk,, felfogás helytelen szemlé-letre és közfelfogásra vall. sérti a becsületes, munkáját szeren-tő, szorgalmas emberek önértékét. a társadalmi élet minden terü-letén érvényt kell szerezni a szocialista elveknek, normáknak. ebben alapvető szerepe van a munkának, a munka megbecsülésének, a munka szerinti elosztás következetes érvényesítésének.

pártalapszervezetünk hangsúlyt helyez a dolgozók maga-tartásának formálására, befolyásolására, szemléletük alakítá-sára. meggyőződésünk, hogy az előttünk álló feladatokat csak művelt emberek képesek megoldani. tisztában vagyunk azzal, hogy az eddigieknél is nagyobb figyelmet kell fordítanunk munkasti-lusunk javítására és a dolgozókat érdeklő problémákra.

/folyt.köv./

- 37 -

15.15/um

37

kongresszus 5. barátsági és szolidaritási gyűlések a testvérpártok képviselőinek részvételével

ö/um di

1980. március 25.

a magyar szocialista munkáspárt xii. kongresszusának külföldi vendégei közül tizenhat testvérpárt képviselői kedden fővárosi és vidéki nagyüzemekbe, állami gazdaságokba, termelészövetkezetekbe, oktatási és kulturális intézményekbe látogattak és barátsági, szolidaritási gyűléseken találkoztak a magyar dolgozók legkülönbözőbb rétegeinek képviselőivel.

a bolgár kommunista párt küldöttsége - apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának kíséretében - dunaujvárosba, a dumai vasműbe látogatott. a laoszi forradalmi néppárt delegációja - győri imrének, a központi bizottság titkárának társaságában - kiskunmajsán találkozott a dolgozók kollektíváival. a lengyel egyesült munkáspárt delegációja - óvári miklósnak, a politikai bizottság tagjának kíséretében - a csepeli munkásotthon kereste fel. a mongol népi forradalmi párt képviselői - focs jenővel, a politikai bizottság tagjával együtt - az enyingi állami gazdaságban jártak. a román kommunista párt küldöttsége - maróthy lászlónak, a politikai bizottság tagjának társaságában - a május 1. ruhagyár dolgozóinak vendége volt.

a francia kommunista párt és a norvég kommunista párt képviselői - aczél györggyel, a politikai bizottság tagjával együtt - bábolnán, az állami gazdaság dolgozóival találkoztak. a görög kommunista párt és nagy-britannia kommunista pártjának delegációját - katona imrének, a központi bizottság tagjának kíséretében - a pataky istván művelődési központban kőbánya dolgozói, lakosai fogadták. a spanyol kommunista párt és ausztria kommunista pártjának küldöttei - várkonyi péternek, a központi bizottság tagjának társaságában - salgótarjánba, a kohászati üzemekbe látogattak. a belga kommunista párt és a nyugat-berlini szocialista egységpárt delegációja - román pálnak, a központi bizottság tagjának kíséretében - a gödöllői agrártudományi egyetem tanáraival és tanulóival találkozott. irország kommunista pártjának, a san marino-i kommunista pártjának és az illegálisban küzdő török kommunista pártjának képviselőit - szakali józsefnek, a központi bizottság tagjának társaságában - az ászári termelészövetkezet tagjai fogadták.

/folyt.köv./

- 38 -

15.25/um

3P

kongresszus 5. /barátsági1.folyt./um

a külföldi kommunisták küldötteit mindenütt nagy örömmel, barátsággal, szeretettel köszöntötték a helyi párt-, állami-, társadalmi- és tömegszervezetek vezetői, a dolgozó kollektívák tagjai. az üzemlátogatásokon tájékoztatták őket a munkában, a termelésben, a szocialista brigádmozgalomban, közös céljaink megvalósításában elért eredményeikről. egyben arra kérték a kedves vendégeket, hogy hazatértük után tolmácsolják hazájuk kommunistáinak, dolgozóinak a magyar népbaráti jókívánságait.

a nemzeti színű zászlókkal és a proletariátus vörös lobogójával feldíszített termeket zsufolásig megtöltötték a vendéglátók, valamint a környék lakóinak képviselői. a testvérpártok küldöttei tolmácsolták pártjuk, munkásosztályuk, illetve népük üdvözlését és sok sikert kívántak az mszmp xii. kongresszusa határozatainak megvalósításához.

/folyt.köv./

- 39 -

15.30/um

3P

kongresszus 1. / folytatja... 19. folyt./rj

ezután szépölgyi zoltán,
----- a mandátumvizsgáló bizottság elnöke terjesztette elő a mandátumvizsgáló bizottság jelentését.

a jelentés megállapítja, hogy a budapesti, a megyei, a megyei jogú pártterkezeteken és a legnagyobb üzemek pártterkeztein a küldötteket a központi bizottság határozatának megfelelően, kellő felelősséggel és körültekintéssel, titkos szavazással választották meg.

a kongresszust előkészítő taggyűléseken és pártterkezetek párttagságunk nyílt, őszinte, pártszerű légkörben, nagy érdeklődés közepette, alkotóan vitatta meg a kongresszusi irányelveket. a vitában sok küldött részt vett. jól ismerik tehát mind a kommunisták, mind a pártönkivüli dolgozók véleményét pártunk politikájáról, gyakorlati tevékenységéről.

a xii. kongresszusnak 767 szavazati jogú küldötte van. közülük 764-en vannak jelen, a hiányzók igazoltan vannak távol. a kongresszus tehát határozatképes.

a kongresszusi küldöttek kedvező összetételét a következő főbb jellemző adatok mutatják:

a párttagság összetételének és az általános követelményeknek megfelelően az előző kongresszushoz képest nőtt a fizikai dolgozók, a nők és a 30 éven aluli fiatalok aránya.

a küldöttek 68.8 százalékának eredeti foglalkozása munkás, vagy paraszt, 22,6 százalékának értelmiségi, 8 százalékának alkalmazott, és 0,6 százaléka az ugynevezett egyéb statisztikai kategóriába sorolható.

jelenlegi foglalkozásuk szerint a küldötteknek 34,4 százaléka fizikai dolgozó, közöttük nagy számmal vannak szocialista brigádvezetők és brigádtagok. 25.2 százaléka a párt, a tömegszervezetek és társadalmi szervezetek függetlenített funkcionáriusa, 21,9 százalékuk állami és gazdasági vezető, 15.6 százalékuk értelmiségi, 2 százalékuk a fegyveres erők és testületek tagja, 0,9 százalékuk pedig adminisztrációs munkakörben dolgozik vagy diák.

/folyt.köv./
15.35 rj

-40-

37

kongresszus 1. / folytatja... 20. folyt./rj

kedvező, hogy a xi. kongresszushoz képest 40 százalékkal emelkedett a 29 éven aluli küldöttek aránya, amely most 14,1 százaléka. 60 éves és ennél idősebb a küldöttek 9.2 százaléka.

a régi párttagok megbecsülését fejezi ki, és a kongresszus munkája szempontjából is kedvező, hogy felszabadulás előtti párttagsággal - tehát hosszú és nagy politikai tapasztalatokkal - rendelkezik a küldöttek 9.3 százaléka. a küldötteknek 24,5 százaléka 1971-től tagja a pártnak. a küldöttek közül legrégebben, 1918 óta, tehát 62 éve párttag a 86 éves hunya istván, a legfiatalabb párttag pedig a 21 éves kiss adrien, egyetemi hallgató, aki második éve tagja a pártnak.

a küldöttek iskolázottsága, politikai és általános műveltsége is jól tükrözi azt a jelentős fejlődést, amely társadalmunkban végbement. 59.3 százalékuk egyetemi és főiskolai, 28.7 százalékuk középiskolai és 12 százalékuk nyolcosztályos általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

a mandátumvizsgáló bizottság meggyőződése, hogy az egész párttagság képviselőjében jelenlévő, kiemelkedő politikai és szakmai ismeretekkel, tapasztalatokkal rendelkező küldöttek felelősen és tényszerűen tudnak véleményt nyilvánítani a xi. kongresszus óta végzett munkáról és helyesen határoznak a szocializmus építése során következő feladatairól.

a mandátumvizsgáló bizottság jelentését a kongresszus egyhangulag elfogadta.

a mandátumvizsgáló bizottság jelentését követően győri imre arról tájékoztatta a küldötteket, hogy továbbra is nagy számban érkeznek a párt xii. kongresszusát köszöntő táviratok, levelek, üdvözlések.

/folyt.köv./

15.45 rj

-41-

37

o g n j a n d o j n o v ,

a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a kb titkára:

- a magyar nép joggal büszke a szocialista építésben elért eredményeire. Őszintén örülnek e sikereknek a bolgár népköztársaság dolgozói is, mivel ezek az eredmények jelentős hozzájárulást képeznek a szocialista közösség, a szocializmus és a béke erőinek megszilárdításához az egész világon. népünk nagyra értékeli a magyar népköztársaság békeszerető külpolitikáját, aktív részvételét a varsói szerződés szervezetének és a kgst-nek a tevékenységében.

a továbbiakban elemezte bulgária gazdasági helyzetét, majd a bolgár kommunista párt mai feladatairól szólt: - jelenleg a munka szocialista szervezésének és a gazdaság tervszerű irányításának további tökéletesítésén dolgozunk. a gazdaság intenzív és hatékony fejlődésének objektív követelményeit szem előtt tartva következetesen törekszünk a termelés rekonstrukciójára és korszerűsítésére, strukturájának - a tudomány és a technika korszerű vívmányai alapján történő - tökéletesítésére.

a továbbiakban a szónok kiemelte, hogy a nemzetközi reakció súlyosan veszélyezteti a békét és a nemzetközi enyhülést. éppen ezért, ma erőteljesebben, mint bármikor, szembe kell szállni a háborúra spekuláló erőkkel, azokkal a kísérleteikkel, hogy visszahozzák a hidegháborút, és az emberiséget a nukleáris megsemmisülés veszélyébe sodorják. nem kétséges, hogy a népeknek elegendő erejük van ahhoz, hogy határozottan visszaverjék e próbálkozásokat. ennek legfőbb biztosítója a varsói szerződés szervezésében résztvevő államok egysége, összefogása, szakadatlanul növekvő ereje.

a bolgár népköztársaság - mondotta - szolidáris az imperializmus, a gyarmatosítás és a fajüldözés ellen, a nemzeti felszabadulásért, a függetlenségért és társadalmi haladásért harcoló népekkel. a bolgár nép fenntartás nélkül az afgán nép oldalán áll abban a harcban, amelyet az imperialista törekvések ellen, az áprilisi forradalom vívmányainak megvédéséért vív és teljes mértékben támogatja a szovjetunió időszerű, határozott lépéseit az afganisztáni demokratikus köztársaság megsegítése érdekében. a bolgár kommunista párt különös figyelmet fordít balkáni szomszédaihoz fűződő kapcsolataikra. a bolgár népköztársaság politikája a balkán térségében - jelentette ki todor zsivkov elvtárs - „következetes, elvi, változatlan, konjunkturalis hatásoktól mentes politika,,. a bolgár népköztársaság - egy sorban és megbonthatatlan szövetségben a testvéri szocialista országokkal - továbbra is aktívan hozzájárul a béke megőrzéséhez, a népek közötti békés együttműködéshez Európában és az egész világon.

/folyt.köv./

- 42 -

16.15/um

p h o u m i v o n g v i c h i t

a laoszi forradalmi néppárt kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes:

-tudjuk, hogy a magyar nép nagy áldozatokat hoz azoknak az országoknak a népeiért, amelyek a békéért, a nemzeti függetlenségért és egy igazságosabb világért küzdenek. a laoszi nép is sok erkölcsi és anyagi segítséget kapott a magyar párttól, a magyar kormánytól és néptől a nemzeti függetlenségért vívott harcában. ez a segítség a legutóbbi négy évben országunk szocialista átalakulásának szakaszában még érezhetőbbé vált. a magyar szakértők napjainkban megosztják a laoszi néppel örömeiket és bánatukat; mind több diákunk tanul magyarországon különböző egyetemeken. örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy legőszintébb köszönetünket fejezzük ki a magyar pártnak, a magyar kormánynak és a testvéri magyar népnek.

hazánk történetének ezer éve az elnyomás és a hűbéri kizsákmányolás elleni harc, majd egy évszázada az imperializmus elleni küzdelem története. országunk elvesztette függetlenségét és szabadságát, külföldiek igája alá került, és népe példátlan nyomorban élt. műveltségi színvonala ezért volt olyan alacsony, ezért volt gazdasága olyan elmaradott. a laoszi nép azonban előbb az indokínai kommunista párt, később a laoszi forradalmi néppárt vezetésével áldozatos harcot folytatott nemzeti függetlenségéért.

phoumi vongvichit ezután arról beszélt, hogy a laoszi népnek ma sok nehézséget okoznak az imperialistákkal szövetséges kínai reakcióerők, akik kémeket, felforgató elemeket küldenek az országba. de laosz népe kitartóan küzd az ellenség mesterkedései ellen, tovább fejleszti gazdaságát, felszámolja az írástudatlanságot, bővíti egészségügyi hálózatát.

- külpolitikai téren - mondotta phoumi vongvichit - szolidárisak vagyunk a szovjetunióval és a többi szocialista testvérországgal, támogatjuk a nemzeti függetlenségükért küzdő országok népeit, az enyhülést, a világbéke megőrzését, üdvözljük a szovjetunióval azt az elhatározását, hogy segítséget nyújt afganisztánnak.

/folyt.köv./

16.15 rj

-43-

kongresszus 5. / barátsági... 4. folyt./rj

igazságos politikánk megvalósításában támogat bennünket vietnam, kambodzsa, a szovjetunió, a többi szocialista testvérország, és a békéért, nemzeti függetlenségért, társadalmi haladásért küzdő többi ország. szilárd meggyőződésünk, hogy így képesek leszünk legyőzni minden akadályt és nehézséget, biztonsággal tudjuk előre vinni drága hazánkat a szocializmus felé vezető úton, hozzájárulva ezzel a béke megőrzéséhez indokinában, délkelet ázsiában és az egész világon.

/folyt.köv./

16.120 rj

-44-

kongresszus 5. / barátsági... 5. folyt./rj

s t a n i s l a w k a n i a ,

a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kb titkára:

méltatta a csepeliek és a Lengyel üzemek kapcsolatait, a magyar és a lengyel nép barátságát, majd a magyar pártkongresszus jelentőségéről szólt: -mély meggyőződésünk, hogy a kongresszus által kitűzött nem könnyű feladatok megvalósítása tovább gazdagítja a magyar népköztársaság eddigi eredményeit, s hozzájárul ahhoz, hogy az önök marxista-leninista pártjának vezető szerepe az élet minden területén tovább erősödjön.

a lengyel helyzetről egyebek között ezeket mondotta:

- alig egy hónapja fejeződött be a lengyel egyesült munkáspárt viii. kongresszusa, amely értékelte eddigi eredményeinket, kitűzte a további munka irányait. az elkövetkező ötéves tervre vonatkozó határozataiban kongresszusunk kimondta: adottságainknak és lehetőségeinknek megfelelően, olyan mértékben, ahogy javul a munka minősége - és a gazdálkodás hatékonysága, minden erőnkkel az embereket szolgáló legfontosabb társadalmi célok megvalósítására törekszünk.

a nemzetközi helyzetről szólva hangoztatta:

- határozottan támogatjuk a szovjetunió következetes békepolitikáját. a baráti szocialista országokkal együttműködésben továbbra is építeni és erősíteni kívánjuk a béke erőinek Európában és a világon egyre bővülő szövetségét. az a véleményünk, hogy következetesen és teljes egészében meg kell való-

sítani a helsinki értekezlet záróokmányában foglaltakat. a szocialista országok éppen innen, budapestről indították útjára azt a felhívást, amely javasolta az érdekelt államoknak, hogy kontinensünkön a tartós béke perspektíváinak megteremtése érdekében az azóta létrejött történelmi konferenciát hívják össze. ugyanennek a törekvésnek tanubizonyságaként edward gierek elvtárs lengyelország nevében azt a javaslatot tette, hogy varsóban üljön össze a katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó európai értekezlet. ezt a kezdeményezést a lengyel társadalom teljes mértékben támogatja. készek vagyunk, hogy haladéktalanul tárgyalást kezdjünk minden országgal, amely azon van, hogy varsóban mielőbb összeüljön ez a konferencia.

/folyt.köv./
16.20 rj

-45-

kongresszus 5. /barátsági....6. folyt./um

s z a m p i l i n z s a l a n - á z s a v ,

a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára:

Jóleső érzés, hogy a pártjaink, országaink és népeink közötti testvéri barátság és sokoldalú együttműködés szálai állandóan erősödnek. A szovjetunió és a többi testvérország mellett, a magyar népköztársaság is hatékony, testvéri segítséget nyújt a mongol népköztársaságban folyó szocialista építéshez. A magyar népköztársaság műszaki-gazdasági segítségével a mongol népköztársaságban több fontos üzemet építettek fel, köztük az ázsiai viszonylatban is igen nagy számú biokombinátot, az ulánbátori ruhagyárat, valamint a huskombinátot darhanban, az ország második ipari centrumában.

engedjék meg, hogy a szocialista mongólia dolgozóinak nevében őszinte köszönetünket fejezzem ki az mszmp központi bizottságának, a magyar népköztársaság kormányának és az egész magyar népnek a testvéri, önzetlen segítségért és támogatásért, amelyet a népi mongólia új életének építéséhez nyújtanak.

A mongol nép a szocialista építésben elért minden sikerét és eredményét joggal kapcsolja össze a mongol népi forradalmi pártnak - a mongol társadalom szervező és irányító erejének - politikájával és tevékenységével. Az mmpf töretlen hűsége a proletár internacionalizmus zászlajához, következetes politikája a nagy október hazájával, valamint a szocialista közösség más országaival meglévő barátság és együttműködés sokoldalú erősítésére, megbízható irányítást jelent további sikereinkhez, a szocializmus anyagi-műszaki bázisának hazánkban folyó építése során.

A nemzetközi helyzetet elemezve szólt arról, hogy az imperialisták és szövetségeseik világméretű feszültség szításával igyekeznek megzavarni a szocialista országok népeinek békés alkotó munkáját. E kampány kezdeményezői és szitói az egyesült államok uralkodó körei, buzgón kontráznak nekik a pekingi expansionisták és reakciósök. Nyugaton az afganisztáni események körül nagy propagandakampányt szítottak. Az afgán forradalomnak nyújtott szovjet segítség, beleértve a katonai segítséget is, minden tekintetben törvényes lépés. Az imperializmus és a pekingi hegemonisták agresszív mesterkedéseinek megélénkülése súlyos veszély az egyetemes békére és biztonságra. Ez megköveteli, hogy erősítsük országaink, minden haladó, demokratikus erő közös fellépését a béke és a népek szabadsága ellenségeinek aknamunkája ellen, a békéért, és a biztonságért, a fegyverkezési hajszá megállításáért, a népek közötti bizalom és megértés erősítéséért.

/folyt.köv./

- 46 -

16.35/um

o

kongresszus 6. hazai és külföldi üdvözlések a kongresszushoz

rj ie

1980. március 25.

százával érkeznek az üdvözlések, jókívánások a kongresszushoz az ország minden részéről. Az ipari és mezőgazdasági üzemek, intézmények, vállalatok, szocialista brigádok táviratban adnak hírt a kongresszus tiszteletére indított munkaversenyben és a felszabadulási műszakokban elért eredményeikről. Üdvözlésüket küldték pártunk legfelsőbb tanácskozásának a paksi atomerőmű építésén dolgozó szocialista brigádok. A 22-es számú állami építőipari vállalat dolgozói azt jelentették, hogy vállalásaikat teljesítették, a tervezettnél hamarabb készítették el az 1. számú reaktort. Ebben segítségükre voltak az atomerőmű építésén dolgozó lengyel munkások is. Több helyütt - a kiemelkedő esemény tiszteletére - a xii. kongresszus nevet vették fel a szocialista brigádok. Így például a gyulai kötőipari vállalat konfekció üzemének ifjúsági munkásai arról értesítették a tanácskozáson résztvevő küldötteket, hogy ifjúsági brigádot alakítottak, „xii. kongresszus ifjúsági brigád”, néven. Sok munkáskollektíva jelezte azt a szándékát, hogy tovább folytatja a kongresszus és a hazánk felszabadulásának évfordulója tiszteletére indított munkaversenyt; erről táviratozott a többi között az ujbudapesti gyapjuszövőgyár, a mecseki szénbányák vállalat, a tiszántúli gázszolgáltató, a pécsi kesztyűgyár. Eredményes munkát kívánt a kongresszusnak táviratában a szegvári puskin termelőszövetkezet aranykoszorus szocialista brigádja, a mohácsi új barázda tsz párt- és kiszervezete, a darvasi dózsa termelőszövetkezet munkáskollektívája. A mezőgazdasági üzemek közül is sokan jelzik, hogy a szocialista munkaversenyt tovább kívánják folytatni.

nagy érdeklődéssel, figyelemmel kísérik pártunk kongresszusát a különféle intézmények dolgozói is. Eredményes munkát kívánt táviratában a kongresszusnak a tihanyi biológiai kutató intézet minden dolgozója, őszinte szeretettel és tisztelettel köszöntötte a kongresszust a pedagógus szakszervezet. Bugacról, ebből a kis alföldi faluból az ott élő pedagógusok külön is köszöntötték a kongresszus résztvevőit. Sok sikert kívánnak pártunk kongresszusának táviratukban a fegyveres erők és testületek különböző alakulatai is, a többi között a diszszemplére készülő tiszthelyettes-hallgatók diszszászólója és a munkások diszszászólója.

/folyt.köv./
16.45 rj

-47-

o

kongresszus 6. / hazai és külföldi... 1. folyt./rj

a nemzetközi életben is nagy érdeklődés kíséri a magyar kommunisták tanácskozását, a magyar népköztársaság életének e kiemelkedő eseményét. különösen élénken figyelik a xii. kongresszus munkáját a testvérpártok, a különböző felszabadító mozgalmak is. igen sok testvérpárt küldött táviratot a kongresszushoz, kifejezve forró üdvözlőiket a magyar kommunistáknak. üdvözlő táviratot küldött a többi között az argentin, a brazil, a chilei, a dél-afrikai, az indonéz, az iraki, a szíriai kommunista párt, az iráni tudeh párt és az izraeli kommunista párt. a kongresszust köszöntötte több anti-imperialista, nemzeti demokratikus szervezet, felszabadító mozgalom is, a többi között a chilei szocialista párt, a délnyugat-afrikai népi szervezet, az etióp dolgozók pártjának szervező bizottsága, a guineai demokrata párt, a palesztinai felszabadítási szervezet, a szíriai arab ujjászületés szocialista pártja, a japán szocialista párt és a sandinista nemzeti felszabadítási front is. /mti/

-.-

16.50 rj

-48-

kongresszus 1. / folytatja.. 21. folyt./rj

délután a kongresszus cservenka ferencnének, az mszmp pest megyei bizottsága első titkárának elnökletével folytatta munkáját.

gáspár sándor,
----- az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára emelkedett szólásra.

/gáspár sándor beszédét mai kongresszus 3. kiadásunkon ismertettük.

e m b a r g ó j á t a következő javításokkal

f e l o l d j u k :

az 1. folyt. 1. bek. 3. sorában a szöveg :

..a közösség ügyét eredményes munkájukkal segítő...

az 1. folyt. 1. bek. negyedik sorától a bekezdés végéig a szöveg helyesen:

..megbecsülést élvezzenek még a nehezen kezelhető emberek is,

akik önálló véleményükkel, tevékenységükkel a rendszer nagy értékei.

az 1. folyt. 2. bek. utolsóelőtti sorában a szöveg helyesen:

...ez a társadalmi mozgás egy kissé lelassult, erre...

ua. folyt. 3. bek. 1. sorában a szöveg:

...ugy tudjuk eredményesebben növelni..

ua. folyt. 4. bek. 3. sorától a bekezdés végéig a szöveg helyesen:

..hajtják végre feladataikat. és ez a többség. de aki ugy utasít,

hogy nincs tekintettel az emberi méltóságra, annak kevés köze van a szocializmusban kívánatos vezető típusához. /a közbülső szöveg kimarad./

/folyt.köv./
17.20 rj

-49-

kongresszus 1. / folytatja... 22. folyt./rj

ua. folyt. 5. bek. 6. sorában a szöveg:

..módját világossá tegyék előttük

a 2. folyt. 3. bek.-ként szereplő mondat /alapvetőnek tartjuk, hogy ... a társadalom érdekeit sem./ kimarad.

ugyanezen folyt. alulról számított 2. bekezdés utolsó mondata /ez elsőrendű politikai kérdés./ kimarad.

a 3. folyt. 1. bek. 1. mondata a következőképpen módosul:
az árak alakítása befolyásolja a fogyasztást, növeli az
az állam bevételeit és hatással van a termelésre. a fogyasztói
árak.. stb.

ua. bek. az ötödik-hatodik sora a következőképpen változik:
ennek minden összefüggését körültekintően kell elemezni. /a bekezdés további szavai kimaradnak./

a 3. folyt. 2. bek. 4-5. sora a következőképpen változik:
...történetesen áremelés. célunk az életszínvonal megvédése...
/a közbülső rész kimarad./

a 3. folyt. 3. bek. két és fél sora szintén kimarad. a bekezdés a következőképpen kezdődik és módosul:

a jelenlegi helyzetben - nagy erőfeszítéssel - csak azoknak garantálható a társadalmi ellátás...

a 3. folyt. utolsó bek. 4. sorában a szöveg helyesen:
..sajátja. rendszerünk nemcsak azért ragaszkodik hozzá,...

a 4. folyt. utolsó bek. zárómondata a következőképpen változik:
...elképzeléseket, javaslatokat, mert az élet ezt sürgetőleg igényli. /a további rész kimarad./

az 5. folyt. 2. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:
..kapcsolatok fűzik a világ majd minden munkásszervezetéhez.

/folyt.köv./

17.25 rj

-50-

kongresszus 1. / folytatja... 23. folyt./rj

ugyanezen folyt. 3. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

...valamennyi munkásszervezettel, de...

ugyanezen folyt. 4. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

... és a pártszervezetek hozzáértő.../

/folyt.köv./

17.25 rj

-51-

kongresszus 1. /folytatja... 24. folyt./rj

pintér jános,
a tolnai nagyközségi pártbizottság titkára,
tolna megyei küldött elmondotta többek között, hogy

- a község két könnyűipari üzeme elsősorban nőket foglalkoztat, munkaalkalmat teremt nemcsak a nagyközség, hanem a környező községek lányai, asszonyai számára is, de ebből sajátos nehézségeik és gondjaik is fakadnak.

a foglalkoztatottak többsége fiatal, sokan a családalapítás, mások a gyermeknevelés gondjaival birkóznak, amihez társadalmi munk jelentős támogatást ad. az v. ötéves terv során településünk arculata jelentős mértékben változott, tért hódított a többszintes, tömbszerű lakásépítés. a község lakásállományának fele a felszabadulás után épült.

a városiasodás jeleit mutatja a kommunális ellátottság fejlődése. az igényeknek megfelelően kiépült az egészségügyi hálózat, óvodáink, bölcsődéink fejlesztése az v. ötéves terv során megfelelő volt, s a növekvő lakossági igényeket megfelelően kielégíti.

az eredmények ellenére jelentős feltáratlan tartalékok állnak még rendelkezésünkre, községpolitikai céljaink megvalósításához. több esetben jogos kritika érte községünk párt- és állami vezetését, hogy nem élünk mindazzal a lehetőséggel, amit a község lakosságának ereje, munkaképessége kínált.

a jövőben jobban támaszkodunk a községben gazdálkodó egységekre, termelőszövetkezetekre, intézményekre, hogy közös anyagi és társadalmi hozzájárulásunkkal fejlesszük, s tegyük egyre otthonosabbá községünket.

/folyt.köv./
17.40 rj

-52-

kongresszus 1. / folytatja... 25. folyt./rj

grósz károly

a borsod-abauj-zemplén megyei pártbizottság első titkára, borsod megyei küldött. bevezetőben arról az élénk politikai vitáról szökölt, amely a megyében a kongresszust megelőző pártrendezvényeken és a pártonkívüliek széles köreiben is kibontakozott:

- a viták légköre, gondolatgazdasága azt jelzi: pártunkban természetes lett, hogy a szocialista társadalom építése együtt jár az emberek közötti véleménykülönbségek őszinte feltárásával, végső soron a párt ideológiai és politikai egységének erősítésével. az utóbbi öt esztendő alatt észrevehetően fejlődött párttagságunk és lakosságunk gazdasági tájékozottsága, műveltsége. ennek eredményeként az ország gazdasági helyzetének megítélése fokozatosan közelít a realitásokhoz.

- megyénk párttagsága nagyra értékeli központi bizottságunknak azt a gyakorlatát, hogy őszintén beszél gazdasági helyzetünkéről, megosztja gondjait, nyilvánosságra hozza elképzeléseit. ezt megőrizni, megvédeni egy széles nemzeti összefogás érdekében elengedhetetlenül fontos. ez a leghatékonyabb agitáció, és szerintem egyúttal a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének egyik legfontosabb útja is.

- a politikai munkát nehezíti, hogy az alaptalan, hibás nézetek keverednek valós, jogos igaz észrevételekkel. nem tekintetjük hibának, hogy az emberek a korábbiakhoz viszonyítva sokkal erélyesebben bírálják a gazdálkodás fogyatékosait, a helyileg vagy országosan tapasztalható pazarlást, a határozatlan vezetőket, a döntésre érett kérdések halogatását. e kritikák nem rendszerünk ellen irányulnak, ellenkezőleg, a hatalom, az elért eredmények féltéséből fakadnak.

jobban össze kell hangolni a gazdasági intézkedéseket, a felvilágosító munkát és a politikai eszközök egyéb lehetőségeit. a dolgozók többségének a munkához való viszonyát termelő munkájuk tartalma, a munkahelyi viszonyok, a munkahelyi demokrácia milyensége, valamint a bérezés módja, tehát a mindennapi gyakorlati tapasztalatok határozzák meg. ma még nincs mód arra, hogy mindenki kedvére való munkát végezzen. abban azonban nagyok a lehetőségek, hogy javuljon a munkahelyi légkör, változzon a bérezés gyakorlata, fejlődjön a munkahelyi demokrácia. ehhez kell kapcsolódnia a felvilágosító szónak is.

17.45 rj
/folyt.köv./

-53-

kongresszus 1. /folytatja... 24. folyt./rj

pintér jános,
----- a tolnai nagyközségi pártbizottság titkára,
tolna megyei küldött elmondotta többek között, hogy

- a község két könnyűipari üzeme elsősorban nőket foglalkoztat, munkaalkalmat teremt nemcsak a nagyközség, hanem a környező községek lányai, asszonyai számára is, de ebből sajátos nehézségeik és gondjaik is fakadnak.

a foglalkoztatottak többsége fiatal, sokan a családalapítás, mások a gyermeknevelés gondjaival birkóznak, amihez társadalmunk jelentős támogatást ad. az v. ötéves terv során településünk arculata jelentős mértékben változott, tért hódított a többszintes, tömbszerű lakásépítés. a község lakásállományának fele a felszabadulás után épült.

a városiasodás jeleit mutatja a kommunális ellátottság fejlődése. az igényeknek megfelelően kiépült az egészségügyi hálózat, óvodáink, bölcsődéink fejlesztése az v. ötéves terv során megfelelő volt, s a növekvő lakossági igényeket megfelelően kielégíti.

az eredmények ellenére jelentős feltáratlan tartalékok állnak még rendelkezésünkre, községpolitikai céljaink megvalósításához. több esetben jogos kritika érte községünk párt- és állami vezetését, hogy nem élünk mindazzal a lehetőséggel, amit a község lakosságának ereje, munkaképessége kínált.

a jövőben jobban támaszkodunk a községben gazdálkodó egységekre, termelőszövetkezetekre, intézményekre, hogy közös anyagi és társadalmi hozzájárulásunkkal fejlesszük, s tegyük egyre otthonosabbá községünket.

/folyt.köv./
17.40 rj

-52-

kongresszus 1. / folytatja... 25. folyt./rj

grósz károly

----- a borsod-abauj-zemplén megyei pártbizottság első titkára, borsod megyei küldött. bevezetőben arról az élénk politikai vitáról szólt, amely a megyében a kongresszust megelőző pártrendezvényeken és a pártonkívüliek széles köreiből is kibontakozott:

- a viták légköre, gondolatgazdasága azt jelzi: pártunkban természetes lett, hogy a szocialista társadalom építése egyúttal az emberek közötti véleménykülönbségek őszinte feltárásával, végső soron a párt ideológiai és politikai egységének erősítésével. az utóbbi öt esztendő alatt észrevehetően fejlődött párttagságunk és lakosságunk gazdasági tájékozottsága, műveltsége. ennek eredményeként az ország gazdasági helyzetének megítélése fokozatosan közelít a realitásokhoz.

- megyénk párttagsága nagyra értékeli központi bizottságunknak azt a gyakorlatát, hogy őszintén beszél gazdasági helyzetünkéről, megosztja gondjait, nyilvánosságra hozza elképzeléseit. ezt megőrizni, megvédeni egy széles nemzeti összefogás érdekében elengedhetetlenül fontos. ez a leghatékonyabb agitáció, és szerintem egyúttal a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének egyik legfontosabb útja is.

- a politikai munkát nehezíti, hogy az alaptalan, hibás nézetek keverednek valós, jogos igaz észrevételekkel. nem tekintjük hibának, hogy az emberek a korábbiakhoz viszonyítva sokkal erélyesebben bírálják a gazdálkodás fogyatékosait, a helyileg vagy országosan tapasztalható pazarlást, a határozatlan vezetőket, a döntésre érett kérdések halogatását. e kritikák nem rendszerünk ellen irányulnak, ellenkezőleg, a hatalom, az elért eredmények féltéséből fakadnak.

jobban össze kell hangolni a gazdasági intézkedéseket, a felvilágosító munkát és a politikai eszközök egyéb lehetőségeit. a dolgozók többségének a munkához való viszonyát termelő munkájuk tartalma, a munkahelyi viszonyok, a munkahelyi demokrácia milyensége, valamint a bérezés módja, tehát a mindennapi gyakorlati tapasztalatok határozzák meg. ma még nincs mód arra, hogy mindenki kedvére való munkát végezzen. abban azonban nagyok a lehetőségek, hogy javuljon a munkahelyi légkör, változzon a bérezés gyakorlata, fejlődjön a munkahelyi demokrácia. ehhez kell kapcsolódnia a felvilágosító szónak is.

17.45 rj
/folyt.köv./

-53-

kongresszus 1. /folytatja26.folyt./um

takács imréné, az ajkai üvegyár technológusa, veszprém megyei küldött ismertette az ajkai üvegyár munkáját, eredményeit, s hozzátette: sikereink értékét növeli az a tény, hogy a gyár önerejéből érte el ezeket, a fejlesztéshez külső anyagi támogatást nem kapott.

ezután gyári példákkel méltatta a gazdasági vezetők munkáját. - bizonyos vagyok benne - mondta -, hogy a gazdasági vezetők többsége az egész országban jól dolgozik. éppen ezért nekem személy szerint nagyon nem tetszik, hogy divattá vált a gazdasági vezetőket kívülállókként nemcsak kritizálni, hanem okolni is sok mindenért. most, amikor a külső tényezők hatására megbomlott gazdasági egyensúlyunk, kiléptünk, mert ki kellett lépni a megszakított mederből, sokasodtak a másokra mutogatások káros jelei. közvéleményünk viszonylag keveset tud a gazdasági vezetők tevékenységéről, munkájáról. nem tudja például - ezt egy nagy gyár munkanap-fényképezésének eredményeiből idézem -, hogy az ottani igazgatósági vezetők napi tiszta munkaideje az átlagos nyolc órával szemben 10.7 óra. és ebben még nincs benne a társadalmi tevékenység.

a továbbiakban elmondotta, hogy a kongresszusi előkészületek során igen sok vezetőségválasztó taggyűlésen volt jelen. ezekből azt a meggyőződését vonta le, hogy az irányelvekkel a párttagság egyetért, de hozzátette: - a felszólalók hangsúlyozottan felhívták a figyelmet a határozatok eddigiénél következetesebb végrehajtására.

ujvári sándor, a zala megyei tanács elnöke, zala megye küldötte a településfejlesztés és a lakosság ellátásának helyéről, feladatairól beszélt.

- e téren egyik alapvető gondunk a megye elaprózott település-szerkezete. 261 községünk közül ugyanis 130-ban ötszáznál kevesebb ember lakik. de a legkisebb településen is egyre inkább igénylik a jobb és a színvonalasabb ellátást, vagy legalábbis a megfelelő alapellátást. ez szükségessé tette az egész megyére kiterjedő településhálózat-fejlesztési tervek készítését.

/folyt.köv./

- 54 -

17.50/um

o

kongresszus 1. /folytatja27.folyt./um

ennek alapján kellett és kell az erőket koncentrálni úgy, hogy az ugynevezett központi községekben összpontosuljanak a gazdasági, közigazgatási, kereskedelmi, egészségügyi és művelődési egységek. ezekben magas ellátottsági színvonalat kell biztosítani - a környező aprófalvakra kiterjedő hatással.

az erők koncentrállásának, a tervszerű fejlesztésnek tudható be, hogy a községek ellátásában jelentős az előrelépés, hiszen a legkisebb községekbe is szilárd burkolatú utak vezetnek, valamennyi be van kapcsolva a közúti közlekedésbe; mindenütt van bolt, jól felszerelt orvosi rendelők és tanácsadó helyiségek. a falusi lakosság fele kap vezetékessé ivóvizet; a kulturális ellátás - a néhány legapróbb község kivételével - kielégítő.

noha lakásépítési tervünk ebben a tervidőszakban teljesül, mégsem tudjuk az igényeket - és vele párhuzamosan a gyermekintézményi igényeket - kielégíteni, ugyanakkor - főként a kisközségekben - a lakóházak százai állnak üresen. ez arra ösztönöz bennünket, hogy következetesebben érvényesítsük azt a törekvésünket, hogy a jövőben elsősorban a már városban élők lakás- és gyermekintézményi igényeit elégítsük ki, számukra biztosítsunk színvonalasabb ellátást. ugyanakkor a községekben, különösen a nagyobb településeken tágabb lehetőséget és támogatást kell nyújtani a lakást építeni szándékozóknak.

a tanácsok és a lakosság mindennapi kapcsolatairól szólva hangsúlyozta: a tanácsok iránti bizalom erősödését jelzi az is, hogy az utóbbi öt évben zala megyében a tanácsai rendezvényeken csaknem 20 ezer közérdekű javaslat és bejelentés hangzott el.

/folyt.köv./

- 55 -

17.55/um

o

vas erwin örvezető,
----- a néphadsereg küldötte felszólalásának bevezetőjében elmondta, hogy az egyik tüzérezrednél tölti szolgálati idejét. hozzászólásában a bevonulás, a beilleszkedés és a kiképzés tapasztalatairól szólt, utalva arra, hogy a fiatalok nagy többségében nincs a valóságnak megfelelő kép a mostani katonai életről; sok téves, ferde információ éri a fiatalokat.

- lelkiileg mindenre felkészülve vártam a bevonulás napját, de azzal a szilárd elhatározással, hogy a kapott feladatokat tudásom és erőm szerint jól fogom végrehajtani. gondoskodás fogadott. és mi, párttagok, különösen éreztük, hogy számítanak ránk, felelősségteljes feladatot számnak nekünk. bár nehéz volt megszokni a napi élet szervezettségét, az új életmódot, a parancsszavakat, a kiképzés fizikai megterheléseit, - a közösség erejét, a parancsnokok emberi magatartása átsegített bennünket a kezdeti nehézségeken. az alapkiképzés időszakát példás szervezettség és magas szintű mozgalmi tevékenység jellemezte.

a továbbiakban egy megjegyzést tett vas erwin azzal kapcsolatban, hogy a magasabb szintű katonai vezetők is megkülönböztetett figyelemmel kísérik a bevonult fiatalok életének kezdeti időszakát.

nagyon egyetértek azzal - mondotta -, hogy a legmagasabb katonai, párt- és állami vezetőink a közvetlen tapasztalatok útján is igyekeznek megismerni országunk helyzetével, népünk, katonáink életével. nincs azonban semmi szükség a látogatásokat megelőző „kirakatrendezésre,.. sajnos több ilyen jelenséggel találkoztam a bevonulás előtt, de itt, a hadseregben is.

ezután arról szólt, több ezer katonatársa nevében is, hogy amióta katona, sok tekintetben gazdagabbnak érzi magát: megismerhette egy korszerűen felszerelt hadsereg belső életét, érzekelte a tiszteket, a párt- és a kisz-tagok felelősségérzetét, amit a szocialista haza fegyveres szolgálatából adódó feladatok ellátása közben tanusítanak. tapasztalataim alapján nyugodt szívvel kijelenthetem - mondotta -, hogy a katonai szolgálat nagy mértékben hozzájárul emberi értékeink gyarapításához.

/folyt.köv./

- 56 -

18.00/um

o

dr. radics katalin

----- a magyar tudományos akadémia nyelv-tudományi intézetének tudományos munkatársa, budapesti küldött bevezetőben az egyetemét, főiskolát végzettek pályakez-dési gondjairól beszélt. amikor valaki egyetemista, vagy főiskolás - mondotta -, nagy terveket sző. úgy érzi, szakmájában minden fontos kérdés megoldása őrá vár. sokaknak megvan a lehetőségük, hogy a megszerzett szellemi tőkét kamatoztassák. egyes szakmákban azonban nem ritka az ennél rosszabb, kiábrándítóbb pályakezdés sem. jogosulatlan a kiábrándulás, ha abból ered, hogy a megpályázható állás nem budapesten van, vagy ha abból, hogy a munkakört nem övezi elegendő presztizs. de jogosult az elégedetlenség, ha a mérnököknek technikus feladatot kell ellátni, ha rutinszerű ellenőrző tevékenységet, vagy egyszerű adminisztratív munkakört kell betölteni.

a tudományos kutatók egységes követelmény-rendszeréről szólva helyeselte, ha ezt nagyon komolyan veszik, és nem kaphat magasabb besorolást, több fizetést az, aki valamelyik követelményt nem teljesíti. ez a szigorúság - mondotta - még azoknak a körében is kedvező visszhangra talált, akik mulasztásaik miatt nem léphettek előbbre. az is megtörténik, hogy megfelelő teljesítmény hiányában egyes kutatóknak néhány év után más pályára kell átmenniük. nem is baj: ha a kutatói feladatok nem sikerült jól ellátni, egész biztosan társadalmilag értékesebb teljesítményt tudnak majd felmutatni más pályán. kár, hogy egyelőre az ilyen esetek nem természetes pályamódosítás-ként, hanem bukásként értelmeződnek, s az is sajnálatos, hogy ma még szinte kizárólag a fiatalokra korlátozódnak az ilyen természetes pályamódosítások, elmarad a szükséges példamutatás. a kutatásnak, a termelésnek is használna, ha a jelenleginél nagyobb volna az értelmiségi munkaerőmozgás. rengeteg emberi érték veszendőbe menését, sérelmet és csalódást is megtakaríthatnánk ezzel.

ezt követően az elnöki tiszteket betöltő sárkány jános vezér-őrnagy, hadseregparancsnok bejelentette, hogy a kongresszushoz további külföldi testvérpártoktól érkeztek üdvözlések, majd

sarlós istvánt,

----- az mszmp politikai bizottságának tagját, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárát kérte fel beszéde megtartására.

/folyt.köv./
18.25 rj

-57-

o

kongresszus 7. kádár jános találkozója a veteránok egy csoportjával

t -don/tr um di

1980. március 25.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára a kongresszus kedd délutáni szünetében találkozott a tanácskozáson résztvevő veteránok egy csoportjával. a szívélyes légkörű eszmecsere jelen volt németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke.

a kötetlen, baráti találkozón kádár jános elbeszélgetett a párt, a munkásmozgalom sok évtizedes harcainak katonáival, a magyar munkásság forradalmi mozgalmának szervezőivel, akik jelenleg is nagy aktivitással, szívvel-lélekkel vesznek részt a közéletben. kádár jános a központi bizottság nevében elmondott köszöntő szavaiban hangsúlyozta: pártunk a tömegekkel együtt, a tömegekre támaszkodva működik, s ez az igazi erőnk. az elődök munkáját olyan nemzedék folytatja, amely megbirkózik az ország előtt álló feladatokkal, s ezek megoldásában nagy segítség az idősek gazdag tapasztalata, cselekvő támogatása. /mti/

--

- 58 -

18.30/um

kongresszus 5. /barátsági.....7.folyt./um

j o s i f b a n c ,

a román kommunista párt központi bizottsága politikai végrehajtó bizottságának tagja, a kb titkára:

- a román nép, a román kommunista párt múlt év novemberi, xii. kongresszusán elfogadott történelmi jelentőségű határozatok végrehajtásán dolgozik. pártunk a szocialista demokrácia elmélyítése érdekében azon munkálkodik, hogy nemzetiségi különbség nélkül valamennyi dolgozó cselekvően és közvetlenül részt vegyen az egész ország gazdasági, társadalmi és politikai életének irányításában.

a külpolitikai helyzetről szólva kiemelte: - pártunk és államunk elsődleges feladatának tekintette és tekinti, hogy szüntelenül fejlessze a barátságot és a sokoldalú együttműködést minden szocialista országgal, sikraszáll a szocialista országok együttműködésének és egységének erősítéséért. szolidáris a fejlődő országokkal, az el nem kötelezett országokkal. a békés egymás mellett élés szellemében gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális kapcsolatokat tartunk fenn a fejlett tőkés országokkal, a világ minden államával, tekintet nélkül társadalmi berendezkedésükre.

nemzetközi kapcsolataink egészét a következő elvekre építjük: teljes jogegyenlőség, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás, valamennyi nép azon joga, hogy önmaga határozhasson sorsa felől. állást foglaltunk amellett, hogy az államok közötti vitás kérdéseket, a feszültség és konfliktushelyzeteket kizárólag békés uton, az érdekelt országok tárgyalásai útján nem pedig erőszakkal vagy az erőszakkal való fenyegetéssel rendezzék.

románia szorgalmazza, hogy újabb konkrét lépések történjenek az európai népek közötti bizalom és együttműködés fejlesztésének útján. a többi állammal együtt kész cselekvően részt vállalni az idén sorra kerülő madridi találkozó előkészítéséből.

a román kommunista párt a teljes jogegyenlőség, a függetlenség és a belügyekbe való be nem avatkozás elveit szem előtt tartva küzd az összes kommunista és munkáspárttal való szolidaritás és együttműködés erősítéséért, minden párt ama jogáért hogy önállóan, konkrét körülményeivel és saját népe érdekeivel összhangban dolgozza ki politikai irányvonalát, forradalmi stratégiáját és taktikáját.

a román-magyar barátság és együttműködés kérdéseiről szólva kiemelte, hogy ezek erősítésében és elmélyítésében döntő szerepük van nicolae ceausescu elvtárs és kádár jános elvtárs találkozóinak.

/folyt.köv./
18.55/um

- 59 -

kongresszus 5. /barátsági.....8.folyt./um

g a s t o n p l i s s o n i e r ,

a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára:

... néhány évtized alatt olyan hatalmas utat tettek meg, amely jelentőségteljes bizonyítéka a szocializmus fölényének. legyenek meggyőződve arról, hogy szocialista társadalmuk fejlődése nekünk, francia kommunistáknak értékes segítség abban a harcban, amelyet otthon vivünk.

... franciaországot mély, tartós és átfogó válság sújtja - folytatta a továbbiakban. - a munkéanélküliség csaknem kétmillió férfit és nőt érint, köztük 800 ezer fiatalt, akik közül sokan még egyetlen munkahelyet sem találtak. az infláció rekordszintet ért el, a kormány példátlan támadást indított a politikai és a szakszervezeti jogok, az egészségügyi és szociális vívmányok ellen. a reakciós politikával szemben pártunk határozottan a dolgozók mellé áll, ösztönzi mozgalmait. ugyanakkor harcol a szocializmusért, amelynek egyik feltétele a széles körű egység megvalósítása, a népi erők tömörítése.

amikor pártunk a mélyreható demokratikus változásokért küzd, széles körű nemzetközi politikát folytat a békéért, a leszerelésért, a demokratikus európaért. példák sokasága utal arra, hogy az erőviszonyok a forradalmi mozgalmaknak kedveznek. ez magyarázza az imperializmus erősödő agresszivitását, ellentámadási kísérleteit. annak érdekében, hogy kételyt és félelmet ébresztszen a dolgozóknak, világméretű ideológiai harcot indít, rágalmazza a kommunista pártokat és a szocialista országokat.

ebben a nemzetközi helyzetben a francia kommunista párt különösen fontosnak tartja a nemzetközi szolidaritás erősítést és kiterjesztését minden forradalmi és haladó mozgalomra. a mi pártunk is megtette a szükséges intézkedéseket a francia békeszerető erők mozgósítására és kész részt venni minden közös kezdeményezésben, amely hozzájárulhat a béke fenntartásához.

befejezésül a szónok méltatta a két párt közötti mély baráti kapcsolatokat, amelyek harcban kovácsolódtak. meggyőződésünk - mondotta -, hogy együttműködésünk a jövőben is erősödik országaink és népeink érdekeit szolgálva, s hozzájárulva az enyhülés, a béke ügyéhez.

/folyt.köv./

- 60 -

19.04/um

kongresszus 5. /barátsági9.folyt./um

a r n e j ö r g e n s e n ,

a norvég kommunista párt politikai bizottságának és titkárságának tagja:

részletesen foglalkozott azokkal a nato-tervekkel, amelyek - mint mondotta - veszélyes következményekkel járhatnak norvégia népére. e tervek taktikai atomfegyverek, katonai felszerelések, nagy létszámú amerikai katonai egységek elhelyezését tűzik célul, a szovjetunió elleni felvonulási területnek szánva norvégiát. - pártunk mindent megtesz e tervek megakadályozására. mi - ugyanugy, mint önök - azt akarjuk, hogy a jelenlegi és az elkövetkező nemzedékek is békében élhessenek. erre megvannak a reális lehetőségek, mert a szocializmus és a béke támogatói az erősebbek.

házaja belső helyzetéről szólva elmondta: a gazdag természeti kincsek, köztük a most feltárt olajmezők nem a lakosság jólétének növelését, hanem a tőkés profitját szolgálják. - beszédes bizonyíték erre, hogy korlátozzák a lakásépítést, a kórházak, iskolák, óvodák létesítését, és évről évre csökken a munkásság reálbére. munkásosztályunk egyre jobban megérti, hogy mindezek gyökere a tőkés rendszerből ered, s arra kell törekedni, hogy saját hazánkban mi legyünk a gazdák.

/folyt.köv./

- 61 -

19.07/um

kongresszus 5. / barátsági...10.folyt/rj

a n t o n i o s z a m b a t i e l o s z

a görög kommunista párt politikai bizottságának tagja:

az önök nagy eredményei őszinte örömmel töltenek el bennünket- hangsúlyozta előljáróban, majd a görög helyzetet elemezte:

- az utóbbi időben különösen megromlott országunk belső helyzete, kedvezőtlenül alakult gazdasági életünk, nő a munkanélküliség, a tekintélyuralmi politikát folytató görög kormány kihasználja a nemzetközi feszültséget, korlátozza a szakszervezetek jogait, megnyirbálja a demokratikus szabadságjogokat, a munkásosztály, a többi dolgozók fellépnek a monopoliások gátlástalanságával szemben, küzdenek életszínvonaluk védelméért, e harcban élen jár a görög kommunista párt, erősödnek a demokratikus megmozdulások az enyhülésért, a békéért és a leszerelésért, az emberek szembeszállnak azzal, hogy görögországot visszakényszerítsék az agresszív nato-ba, s a nato-ból való teljes kilépésért küzdenek, fellépnek a monopolista európai gazdasági közösségbe való belépés ellen; sikraszállnak az amerikai nato-támaszpontok megszüntetéséért, az új amerikai termonukleáris rakéták görögországba és nyugat-európába telepítése ellen, olyan független külpolitikát akarnak, amely a békét, a népekkel való barátságot és együttműködést szolgálja, az ország valódi demokratizálásáért, a nép demokratikus szabadságjogainak megőrzéséért küzdünk - hangsúlyozta.

/folyt.köv./

19.12/rj

- 62 -

kongresszus 1. /folytatja... 30. folyt./rj

/sarlós istván beszédét mai kongresszus 4. kiadásunkon ismertettük, az embargót az alábbi javításokkal

f e l o l d j u k:

a csillag alatti bekezdés alulról harmadik sorában a szöveg helyesen:

...magyarok és nemzetiségiek, materialisták...

az 1. folyt. 3. bek. első sorában a szöveg helyesen:

..fogadta azt a szándékot, hogy hatékony...

a 2. folyt. első bek. első sorában a szöveg helyesen:

..helyzetének elemzése azt is szükségessé...

a 3. folyt. 1. bek. utolsó sora helyesen:

.. a társadalmi fejlődést segítő munkában, a népfrentbizottságokban például több mint 500 egyházi személyiség végez munkát./

/folyt.köv./

19.15rj

-63-

kongresszus 1. / folytatja... 31. folyt./rj

horváth józsef,

a diósgyőri gépgyár esztergályosa, borsod megyei küldött részletesen beszélt arról, hogy a diósgyőri gépgyár néhány évvel ezelőtt súlyos gazdasági helyzetbe került, ujabban viszont jelentős sikereket értek el a munkaszervezés és a fegyelem javításában, a termékszerkezet átalakításában és így az exportban is. a termékváltás nemcsak műszaki, gazdasági gondokkal járt együtt, de a célok valóraváltását nagyban befolyásolták az emberi tényezők is.

- a termékszerkezet átalakításához kapcsolódó munkaerő átcsoportosítás személy szerint engem is érintett - mondta. - a vezetőkkel történt közös megegyezés alapján két fiammal együtt - akik szintén esztergályosok - átkerültünk egy új gyártmányt előállító üzembe. a korábbinál lényegesen korszerűbb, programvezérlésű gépen vállaltunk munkát. az új mesterfogások elméleti és gyakorlati elsajátítására a vállalatvezetés külön tanfolyamon adott módot. így mára megfelelő színvonalon végezzük munkánkat és az elmúlt időszakban szokásos normaidő fele alatt gyártjuk az alkatrészeket. de az új műszaki és technikai ismereteken túl még sok minden mást is meg kellett és kell szokni az új környezetben, többek között az üzem egész légkörét. ebben általában megvan a közös igyekezet, de vannak olyan körülmények és szokások is, amit az ember nem tud máról holnapra átvenni. a tanulságokat sokszor és sok helyen levontuk már. s a jövőre nézve sem felejthetjük el, hogy gondjaink jelentős része szubjektív eredetű. ezek az irányításban, a vezetésben, a munkások szemléletében, magatartásában is fellelhető szubjektív visszahúzó erők teljes egészében még ma sem szűntek meg, s ha nem vigyázunk, újra is termelődhetnek. ezért tartom nagyon fontosnak, hogy ne általában foglalkozzunk saját hibáinkkal, tennivalóinkkal, hanem konkrétan, mert csak ez visz bennünket előbbre.

/folyt.köv./

19.05 rj

-64-

kongresszus 1. / folytatja... 32. folyt./rj

dr. prieszol olga,

a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára hangsúlyozta: pártunk az elmúlt években is nagy figyelmet fordított az államélet fejlesztésére - ennek hatására állampolgárok ügyeinek jobb intézéséhez. az államapparátus dolgozóinak zöme nagy politikai elkötelezettséggel, a korábbinál nagyobb felelősséggel és hozzáértéssel végzi munkáját.

gondjaink egy része abból fakad, - mondotta a továbbiakban - hogy az állami munka területén sem mindig vagyunk elég következetesek a politikai döntések végrehajtásában. gyakorta már az értelmezésekor viták alakulnak ki. ez a helyzet nem egyszer komoly gazdasági veszteséget is okoz az országnak. ezért mi nagyon lényegesnek tartanánk a sokoldaluan előkészített, de világos és egyértelműbb állásfoglalást tartalmazó határozatok zatait, amely kizárja a többféle értelmezés lehetőségét.

az állam és az államszervezet szerepe a következő időszakban tovább növekszik. az államigazgatás egész tevékenységét, de különösen a helyi tanácsok munkáját, a bonyolult, hosszadalmas ügyintézés egyre több és jogos kritika éri a közvélemény részéről. ezért teljesen jogos az az igény, hogy az ügyintézésnek egyszerűbbé kell válnia.

a helyes központi irányítás és szabályozás, a felesleges feladatok kiiktatása, az állampolgárok és a közvetlen jogalkalmazók iránti nagyobb bizalom fontos feltétele annak, hogy az ügyintézés gyorsabb, felelősségteljesebb és emberközelibb legyen. de feltétele annak is, hogy a jogalkalmazók, különösen a helyi tanácsi dolgozók munkaidejéből a jelenleginél nagyobb hányad szabduljon fel a településszervezési, a településfejlesztési és a lakosság ellátásával kapcsolatos feladatokra.

/folyt.köv./

19.25 rj

-65-

kongresszus 1. /folytatja33. folyt./um

szabó istván,
----- a nádudvari vörös csillag tsz elnöke, a tot elnöke bevezetőben aláhuzta: a kongresszus határozattervezete olyan politikát tükröz, mely joggal tartha igényt minden dolgozó osztály, réteg - így a termelészövetkezeti parasztság - helyeslésére, együttműködésére is. egyértelművé teszi a határozattervezet azt is, hogy gazdasági helyzetünket csak az eddigi teljesítmények fokozásával javíthatjuk. ehhez viszont szükséges minden alkotó erő felszabadítása.

jelenlegi helyzetünkben szükségszerű, hogy a szabályozók és az érdekeltségi rendszer elsősorban a hatékonyan működő vállalatok fejlődését segítse. ugyanakkor - mivel a gyengébb minőségű földek termésére is szükségünk van -, a kedvezőtlen adottságú tsz-ekben is fenn kell tartanunk az ujratermelés elemi feltételeit.

az elmúlt évtizedek gyakorlata azt igazolja, hogy mezőgazdaságunk a párt gazdaságpolitikájában megfelelő helyre került. adottságaink alapján a mezőgazdaság kiemelten fejleszthető a kiegyensúlyozott belföldi ellátás és a gazdaságos export érdekében.

ezután részletesen szólt arról, hogy több mint két évtizede agrárpolitikánk, szövetkezetpolitikánk változatlan és a lenini elveken alapszik. az elvek stabilitása és a valóság állandó változása jól összefér. talán elegendő - mondotta -, ha megemlítem parasztságunk átrétegződését, a termelőerők koncentrációját, az egyesüléseket, a tevékenységi kör kiterjesztését, a háztáji gazdálkodás átalakulását, a vezető réteg kicserélődését.

mezőgazdaságunk már versenyképesen termeszt gabonát és még néhány más fontos terméket. szép eredményeket értünk el a hustermelésben is. állattenyésztésünk azonban még sok kívánnivalót hagy maga után. összességében mezőgazdasági termékeink még költségesek, drágák ahhoz, hogy minden piacon sikerrel állják a versenyt. nagyüzemeink egy része még nem váltott át az új követelményekre, még nagy hibaszázalékkal alkalmazzák a fejlett technikát.

/folyt.köv./

- 66 -

19.30/um

kongresszus 1. /folytatja34. folyt./um

jóllehet az utóbbi öt esztendőben nehezebb körülmények között dolgoztunk, nagyobb terheket viseltünk, mint azelőtt, megértünk két aszályos esztendőt is, mégsem fékeződött le agrárfejlődésünk. javult a mezőgazdasági nagyüzemek teljesítő-képessége, a termelészövetkezetek tagjainak érdekeltsége erős. élénk és életképes a háztáji és a kisegítő gazdaságok termelése. szocialista nagyüzemeink, köztük a termelészövetkezetek segítik, szervezik a háztáji és kisegítő gazdaságok termelését. a szövetkezeti parasztság jó politikai légkörben, biztonságtudatban él és dolgozik.

végül hangsúlyozta szabó istván, hogy a tsz-ek tagjai, vezetői, a tsz-ek területi szövetségei és a termelészövetkezetek országos tanácsa eddig is mindent megtettek agrár- és szövetkezetpolitikánk megvalósításáért. így lesz ez a jövőben is.

/folyt.köv./

- 67 -

19.35/um

kongresszus 5. /barátsági.....11.folyt./um

k e v i n h a l p i n ,

nagy-britannia kommunista pártja politikai
bizottságának tagja:

az önök kongresszusára olyan időszakban kerül sor, amikor az imperialista nagyhatalmak egyre fokozódó támadást folytatnak mindenféle enyhülési politika ellen. nagy-britanniában a kormány politikájának jellemző vonása, hogy csatlakozott az amerikai egyesült államokhoz, de szovjetellenes kampányuk nem hozta meg a várt eredményt. nemcsak sportolónk nyilatkoztak úgy, hogy el akarnak menni moszkvába, hanem nagy-britannia népének többsége is kifejezte azt a véleményét a közvéleménykutatások során, hogy sportolónknak részt kell venniük ezen az eseményen.

jelenleg nagy-britanniát a fokozódó osztályösszeütközések jellemzik. tizenegyedik hete folyik a vas- és acélipari dolgozók országos sztrájkja, amely az első ilyen megmozdulás. az acél elszállítását elrendelő bírósági ítéleteket a vasuti szállításban és gépiparban dolgozók tömeges szolidaritási akciókkal fogadták és megtagadták az acél elszállítását.

arra törekszünk, hogy a békemozgalom erőteljesebbé és agitativabbá váljék. szerintünk a salt-ii. ratifikálását csak ily módon lehet rákényszeríteni az imperialistákra. csak ilyen kampány révén látjuk elérhetőnek az új típusú nukleáris rakétának nagy-britanniába és nyugat-európába történő telepítése elleni tömegmozgalom kibontakozását.

pártunk internacionalista hagyományainak megfelelően, továbbra is támogatjuk világszerte a nemzeti felszabadítási mozgalmakat. örömmel üdvözlöttük a zimbabwei hazafias frontnak a közelmúltban aratott történelmi győzelmét.

/folyt.köv./
19.45 rj

-68-

kongresszus 5. / barátsági... 12. folyt./rj

n i c o l a s s a r t o r i u s

a spanyol kommunista párt végrehajtó bizottsága állandó bizottságának tagja, a munkásbizottságok titkára:

- a spanyol jobboldal, európa többi kapitalista országához hasonlóan, megkísérli áthárítani a gazdasági válság következményeit a dolgozó osztályokra - hangsúlyozta egyebek között. - ez a politika a munkanélküliség állandó növekedéséhez vezet, amely a bérből élő lakosságnak már 10 százalékát érinti. a parlamentben relatív többséggel rendelkező kormány törvények révén korlátozza a dolgozók beleszólási lehetőségét a gazdasági, társadalmi és szakszervezeti életbe.

a továbbiakban a hidegháborús korszakra jellemző vonások erősödéséről szólva hangoztatta: - az észak-amerikai imperializmus agresszivitásának legszembetűnőbb megnyilvánulása az a döntés, hogy nyugat-európában nukleáris robbanófejjel ellátott rakétákat helyeznek el. létfontosságú, hogy szembeszegüljünk ezzel a hidegháborúhoz visszavezető politikával, utat nyissunk a feszültség csökkenése, a béke, a fokozatos leszerelés előtt.

az skp - mondotta - nem helyesli a szovjetunió afganisztáni lépését. de hozzátette: - mi, spanyol kommunisták mégis szembeszegülünk azzal, amire a carter-kormány ezt az eseményt fel akarja használni. ellenezzük például a moszkvai olimpiai játékok bojkottját, amelyet pártunk elítél és amellyel spanyolország sem ért egyet. ellenezzük spanyolország belépését a nato-ba. pártunk mindent megtesz azért is, hogy a közeljövőben madridban tartandó együttműködési és biztonsági konferencia sikeres legyen.

befejezésül hangoztatta: - azzal a mély meggyőződéssel és érdeklődéssel figyeljük az mszmp xii. kongresszusának munkáját, hogy az hozzájárul a szocializmus építéséhez, erősíti a pártjaink közötti kapcsolatokat a szocializmusért és a békéért vívott közös harcban.

/folyt.köv./

19.55 rj

- 69 -

kongresszus 5. / barátsági....13..folyt./rj

franz karger

ausztria kommunista pártja politi-
kai bizottságának tagja, a párt bé-
csi szervezetének elnöke:

- mi, osztrák kommunisták már régóta szorgalmazzuk a gazdasági kapcsolatok, különösen a hosszú távu együttműködés fejlesztését, ami országunk függetlenségét is szolgálja. a semleges ausztria számára a gazdasági kapcsolatok fejlődése nagyjelentőségű, hiszen a szocialista országokból származó megrendelések már most is másfélszáz ezer munkahelyet biztosítanak országunkban. ez is hozzájárul ahhoz, hogy ausztriában a gazdasági válságjelenségek nem olyan súlyosak, mint más tőkés országokban.

a nemzetközi helyzetről szólva franz karger hangsúlyozta:

napjainkban az egyesült államok elnöke jogot akar formálni arra, hogy az usa mindenütt beavatkozhassék katonailag, ahol ezt vélt érdekei megkívánják. az afganisztánnak nyújtott szovjet katonai segítség indokán carter nyíltan fellépett a hidegháborúhoz való visszatérés érdekében. az az ellenállás, amely nyugat-európában, nem utolsósorban a nemzetközi szociáldemokráciában a koncepcióval szemben tapasztalható, annak lehetőségét bizonyítja, hogy a népek harcának segítségével folytatódják az enyhülés folyamata. létfontosságúnak tartjuk a béke megőrzéséért folytatott erőfeszítések fokozását. szilárdan kötődünk a szocialista világhoz, a szovjetunióhoz és a népeknek a békéért, a szocializmusért vívott harcához.

/folyt.köv./

- 70 -

19.58 rj

kongresszus 5. / barátsági...14.folyt./rj

jan debrouwere,

a belga kommunista párt politikai bi-
zottságának tagja:

a kapitalizmust megrázó súlyos válság aktivizálta az imperializmust. ilyen helyzetben nyugalomra, meggondolt reagálásra van szükség, amely lehetővé teszi valamennyi hatékony békeerő mozgósítását, a helsinki eredmények védelmét.

a belga kommunisták különös figyelemmel kísérik az önkéntes törekvéseit, pártjuk, népük tevékenységét, a nehézségek legyőzésére irányuló eredeti és alkotó jellegű megoldások keresését. nagy örömmükre szolgáltnak vitathatatlan eredményeik. ezek világosan mutatják, hogy a szocializmus valódi alternatívát kínál a kapitalista világ számára megoldhatatlan nehézségekkel szemben.

a tőkés világban uralkodó állapotokra nyilvánvaló példákat szolgáltat hazánk, belgium is, ahol fél millió a munkanélküli, állandósult a gazdasági válság és az uralkodó osztály képtelen hatékony és demokratikus megoldást javasolni belső problémáinkra.

ezek a gondok foglalkoztatnak bennünket, amikor a szocialista országok felé fordulunk. nem azért, hogy ideális, kérdőjelek, hibák, gondok nélkül társadalmat keressünk ott, hanem azért, hogy értékes alternatívát jelentő választ kaphassunk azokra a kérdésekre, amelyekre a kapitalista világ a munkás- és demokratikus mozgalmak küzdelmeivel szerzett jogok és eredmények állandó csorbitásával válaszol.

/folyt.köv./

20.03/rj

- 71 -

kongresszus 5. /barátsági15.folyt./um

h e i n z t h o m a s z i k ,

a nyugat-berlini szocialista egységpárt
vezetősége irodájának tagja, az elnökség
titkára:

- a szocializmus és az imperializmus közötti világméretű
küzdelemben nagy jelentőségű az a tény, hogy a magyar népköz-
társaság tevékenyen hozzájárul a szocialista világrendszer
sokoldalú erősítéséhez és szilárd szövetségben a szovjetunió-
val, a szocialista közösség többi országával harcol a béke
megvédéséért, a leszerelésért és az enyhülési politika foly-
tatásáért.

mi az imperializmus és a szocializmus határvonalán küzdünk
a békéért, a demokráciáért, valamint a szociális és a társadal-
mi haladásért. városunk lakossága több mint két évtizeden át ke-
serű tapasztalatokat szerzett a hidegháború politikájáról: az
imperializmus ugyanis nyugat-berlint „frontvárossá”, igye-
kezett változtatni. pártunk éppen ezért határozottan sikra
száll a helsinki záróokmányban foglaltak teljeskörű megvaló-
sításáért, a nyugat-berlinre vonatkozó négyhatalmi megállapodás
maradékalan betartásáért és alkalmazásáért. a leghatáro-
zottabban elítéljük az imperialista körök és a pekingi vezetés
közös kísérleteit is, hogy a közép-keleten újabb veszélyes tűz
fészket teremtsenek.

- pártunk szüntelen harcot folytat a munkásosztály cselekvé-
si egységének és valamennyi demokratikus erő szövetségének fej-
lesztéséért és megszilárdításáért. nagy aggodalommal tölt el
bennünket, hogy a szenátus és a képviselőház politikájukat alá-
rendelik a nagytőke profitérdekeinek. emiatt városunkban fo-
kozódik a gazdasági és szociális bizonytalanság. tartós jelen-
séggé vált a munkanélküliség, amely elsősorban a fiatalokat
érinti - hangsúlyozta heinz thomaszik, majd pártjaink összefo-
gását éltetve fejezte be felszólalását.

/folyt.köv./

- 72 -

20.08/um

o

kongresszus 5. /barátsági.... 16.folyt./um

m i c h a e l o, r i o r d a n

írország kommunista pártjának főtitkára :

küldöttségünk olyan országból jött, amely évszázadok óta
szüntelenül harcol nemzeti felszabadulásáért a brit imperializ-
mus ellen. írország volt anglia első gyarmata és még mindig az.
az észak-írországi zavargások, amelyek különösen a legutóbbi
évtizedekben oly sok emberéletet követeltek, eredendően az
angol állami terror következményei. pártunk mindig is azt kö-
vetelte, legyen vége a megfélemlítésnek és az elnyomásnak, ame-
lyet a brit hadsereg gyakorol népünk felett.

- írország kommunista pártja internacionalista párt, amely
teljes mértékben támogat minden olyan állásfoglalást, mint
amilyen például kádár jános elvtársé, aki megállapította: a
nemzetközi szolidaritás elvi kérdés, nem holmi divat!

írország kommunista pártja azért száll sikra, hogy erősöd-
jék a nemzetközi kommunista mozgalom egysége a marxizmus-le-
ninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján. tuda-
tában vagyunk annak, hogy az önök xii. kongresszusa több, mint
a magyar kommunisták megmozdulása, e kongresszus nemzetközi
esemény is! megragadjuk tehát az alkalmat, hogy ezuton is ki-
fejezzük szolidaritásunkat afganisztán népével és üdvözljük azt a
hatalmas szolidaritásra valló segítséget, amelyet a szovjetunió
nyújt neki.

/folyt.köv./

- 73 -

20.12/um

o

kongresszus 8. a szerkesztőségek figyelmébe!

pr rj

1980. március 25.

pótlást adunk mai kongresszus 7. számú hírünkhöz. a második bekezdés után kérjük - külön bekezdésben - a következő szöveget felhasználni:

kádár jános szavaira mező imréné, marosán györgy és práth károly válaszolt. megköszönték a központi bizottságnak a párt régi harcosai iránti figyelmességét és megbecsülését. őszinte elismeréssel szölkak a kongresszus jelentőségéről és felelősségteljes munkájáról. a kongresszusi küldöttek tevékenysége láttán kifejezték meggyőződésüket, hogy a fiatalabb nemzedék méltó folytatója annak az ügynek, amelyért annak idején ők is harcot kezdtek és amelyért ma is dolgoznak. /mti/

.-

- 74 -

20.17 rj

o

kongresszus 1. /folytatja... 35 flyt/rj

kettler pál

----- az épületasztalosipari és faipari vállalat vezérigazgatója bevezetőben arról beszélt, hogy a fejlődés az építőiparban szó szerint ellentmondásos. a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudunk megfelelően felőni az elérhető korszerű technikához, s az építők nagy eredményei gyakran sok utánjavítással születnek meg. az utóbbi időben a szakmák közötti együttműködés az építőiparon belül s kívül egyaránt nagy szerephez jutott. az építőiparban dolgozó kommunisták előtt egyértelművé kezd válni, hogy egyetlen lehetőségünk a legnagyobb tartalék: a meglévő erők összefogása, kihasználása.

a mi vállalatunknak - mondta kettler pál - különösen az építőipar helyszíni befejező munkáit kell segítenie, elvállalnia. e feladatot eddig részben már megoldottuk, de különösen az ablakok minőségének javításában sok még a tennivalónk. egyre nagyobb lesz a jelentősége a munkamegosztásnak és megjavultak a feltételei annak, hogy a munkaerőt a nagy termelékenységű üzemekbe csoportosítsuk át. a helyzet azonban mégis lassan változik, mert nincs, aki ezt az átcsoportosítást megszervezze. sőt, az új szabályozók a létszám növelését akkor is büntetik, ha nagy termelékenységgel dolgozó vállalatról van szó.

a felszólaló ezután az árintézkedésekről szólva kifogásolta a hazai gyenge minőségű fák árának emelkedését, majd arról szölk, hogy mit tesz a vállalatuk a ráfordítások csökkentéséért. nagy lehetőségnek nevezte olyan ablakok készítését, amelyek, jobb szigetelőképességükkel, fűtési energiát takarítanak meg. több vállalat összefogásával a korábbi fejlesztések most beértek, az idén ezzel mintegy 25 millió forint értékű fűtési energia takarítható meg, s jövőre, illetve később ez a megtakarítás a többszörösére növekedhet. a legnagyobb megpróbáltatás azonban idegekkel bírni az új térhódításának lassúságát. a legnehezebb elérni azt, hogy mindenki átérezze: a helyzet változtatása, javítása elsősorban rajtunk múlik.

kettler pál felszólalásával a kongresszus befejezte keddi tanácskozását. a küldöttek szerdán reggel 9 órakor a központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság beszámolója fölötti vitával folytatják munkájukat.

x x x

/folyt.köv./

20.15 rj

o

- 75 -

kongresszus 5. /barátsági... 17. folyt./rj

ermenegildo gasperoni

a san marino-i kommunista párt elnöke:

- a san marino-i kommunisták, a haladó erők mély érdeklődéssel követik az önök pártjának és kormányának tevékenységét -, mondotta, majd a nemzetközi helyzetről szólva hangsúlyozta: az ázsiában bekövetkezett események kiéleztek a két nagyhatalom közötti viszonyt. ez veszélyezteti az enyhülést.

- határozottan visszautasítjuk - folytatta - mindazon erők szovjetellenességét, amelyek a kialakult súlyos nemzetközi helyzetért a szovjetunióra kívánják háritani a teljes felelőséget. majd idézte indira gandhit, aki rámutatott, hogy „a szovjetunió nem maradhatott tétlen, amikor saját nemzeti érdekei forogtak veszélyben. a valódi okok egyike kína és az egyesült államok egymáshoz való közeledése, .

köztársaságunk politikai választásán 1978-ban nagy győzelmet arattunk. husz évig tartó kereszténydemokrata kormányzás után az országot a mi pártunk irányítja, együtt a két san marinói szocialista párttal. most arra törekszünk, hogy minden demokratikus és baloldali erőt egy demokratikus szolidaritási kormány köré tömörítsünk, alapvető reformokat valósítsunk meg, s lerakjuk egy felépítményben is új társadalom alapjait, amelyben a dolgozó osztályok alapvető részesei az állam irányításának. külpolitikai téren az új kormány az aktív semlegesség jegyében kíván tevékenykedni.

/folyt.köv./

20.30 rj

-76-

kongresszus 5. /barátsági... 18. folyt./rj

a török kommunista párt képviselője:

a magyar népköztársaság következetes békepolitikájával az európai béke egyik támasza. az mszmp a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus alapján tevékeny szerepet játszik a kommunista világmozgalom egységének megszilárdítása terén. a török kommunista párt nagyon fontosnak tartja, hogy tovább erősítse hagyományos internacionalista harci kapcsolatait a magyar kommunisták testvéri pártjával.

az imperializmus arra törekszik, hogy tovább fokozza uralmát törökország felett. törökország jelenlegi válságának és a küszöbönálló összeomlásának az imperializmustól való függőség az oka. a reakciós demirel-kormány erőszakkal a dolgozók vállára rakja a válság terhét. az ország husz megyéjében rendkívüli állapot van érvényben. betiltották a haladó ifjúsági és nőszervezeteket, a demokratikus egyesületeket. a terrortámadásoknak a reakciós kormány hatalomra jutása óta eltelt három hónap alatt több mint hétszázán estek áldozatul. növekszik a nyílt katonai diktatura és a fasizmus veszélye.

ilyen bonyolult körülmények között szervezi a török kp a török nép imperialistaellenes, monopóliumellenes demokratikus harcát - fejezte be felszólalását a tkp képviselője.

/folyt.köv./

20.30 rj

- 77 -

kongresszus 1. / folytatja... 36. folyt./rj

a szerkesztőségek tájékoztatására!

időrendi sorrendben közöljük a kongresszus második, keddi napjának felszólalóit.

elnök: fock jeno

hossala jozsef

vékony judit

dr. gajdócsi istván

dr. cserhádi istván

bóka mihályné

háry béla

veress péter

ilovai julianna

dr. martos istván

elnök: győri imre

lázár györgy

bódi béla

sikula györgy

csikós istván

szépvölgyi zoltán /mandátumvizsgáló bizottság/

elnök: cservenka ferencné

gáspár sándor

pintér jános

grósz károly

takács imréné

ujvári sándor

vas ervin

dr. radics katalin
/folyt.köv./
20.20 rj

-78-

kongresszus 1. / folytatja... 37. folyt./rj

elnök: stock jános

sarlós istván

horváth józsef

dr. prieszol olga

szabó istván

kettler pál

x x x

1. sz. kongresszusi javítás

a kongresszus 1. /folytatja... 22.folyt./ - javítások-

9. sorában a szöveg helyesen:

..növeli az állam bevételeit és hatással van....

/az állam szó közül az egyik törlendő/

/mti/

-javítások a kongresszus 1-es hirre

a 2. folyt. 1. bek. 6. sorában a szöveg:

...a bölcsődei, a lakásigények kielégítését.

a 2. folyt. utolsó bek. alulról a 4. sorban:

...érelklődéssel fordulunk a társadalmi kérdések....

a 3. folyt. 1. sorában a szöveg:

....türelmetlenek, hevesek is...

az 5. folyt. 2.bek. 2. sorában a szöveg:

...nem lehet az egészségügyi ellátás....

/folyt.köv./

- 79 -

20.40/um

o

kongresszus 1. /folytatja...38.folyt./um

a 7. folyt. 2.bek. utolsó sorában a szöveg:

...a már jóváhagyott import-tételek behozatalával

a 9. folyt. 2.bek. 1. sorában a név:

...a gödi dunamenti tsz

a 17. folyt. 2.bek. utolsó előtti sorában:

...feladatok gépies végrehajtásával

a 19. folyt. 6. és 7. bekezdése közé, új bekezdésként kérjük beírni:

...a fiatalok aránya.

a küldöttek 70.7 százaléka férfi, 29.3 százaléka nő.

a küldöttek 68.8

a 29. folyt. 3.bek. 1.sorában a név:

stock jános vezérőrnagy

a 31. folyt. 2. bek. alulról a 4. sorában:

...s ha nem vigyázunk, újra

a 32. folyt. 1.bek. 3. sorától a szöveg:

- ennek hatására államszervezetünk egésze előbbre lépett, központi, területi és helyi szervei munkájukkal hozzájárulnak társadalmunk feladatainak megoldásához, jogrendünknek és a szocialista törvényességnek az erősítéséhez, az állampolgárok ügyeinek jobb intézéséhez.

/folyt.köv./

- 80 -

20.47/um

o

kongresszus 1. /folytatja39.folyt./um

a 32. folyt. 2. bek. utolsó sorában :

...tartalmazó határozathozatalt, amely

a 33. folyt. 1.bek. 3. sorában a szöveg:

...joggal tarthat igényt

a 35. folyt. 1.bek. 7.sorában a szöveg:

...az építőiparon belül és kívül egyaránt.....

x x x

a kongresszusi kiadás keddi hirjegyzéke:

1. folytatja munkáját az mszmp xii. kongresszusa
2. lázár györgy felszólalása
3. gáspár sándor felszólalása
4. sarlós istván felszólalása
5. barátsági és szolidaritási gyűlések
6. hazai és külföldi üdvözlések
7. kádár jános találkozója a veteránok egy csoportjával
8. szerk. figy. a 7-es hirre

/mti/

-.-

- 81 -

20.50/um

o

kongresszus 5. / barátsági... 19. folyt./rj

javitások a z 5. sz. /barátsági/ hirünkre:

a 2. folyt. alcimében a név : ognjan dojnov

ua. folyt utolsó bek. 10. sorában a szöveg:

..szomszédaihoz fűződő kapcsolataira....

a 3. folyt. /vongvichit/ 2. bek. alulról 3. sorában a szöveg:

... a laoszi nép azonban előbb az...

a 3. folyt. 3. bek 4. sorában a szöveg:

de laosz népe kitartóan küzd

a 7. folyt.alcimében a név helyesen: iosif banc

ua. folyt. 3. bek. 5. sorában a szöveg:

állást foglalunk amellett...

a 8. folyt. alcimében a név: gaston plissonnier

a 11. folyt. utolsó bek. utolsó előtti sorában a párt neve

a zimbabwe hazafias frontnak

a 12. folyt. alcimében sartorius funkciója:

a spanyol kommunista párt végrehajtó bizottságának tagja.
/a többi törlendő/

a 13. folyt. utolsó bek. 7. sorában :

szociáldemokráciában e koncepcióval...

/folyt.köv./
21.15 rj

-82-

gkongresszus 5. / barátsági... 20. folyt./rj

a 14. folyt. utolsó bek. 3. sorában :

..hibák, gondok nélküli társadalmat..

a 17. folyt. utolsó bek. 7. sorában lerakjuk egy felépitményében is
uj...

/mti/

-.-

- v é g e -

21.20 rj

-83-

felhasználható 19 órától!

bb.38. velencei kórus vendégszereplése szegeden

dén/kz/p hgy

1980. március 25.

kedden este velencei kórus vendégszerepelt a szegedi tiszai szálló disztermében. a cantori veneziani elnevezésű hatvan tagú vegyeskar Davide Liani vezényletével többek között Monteverdi, Scarlatti, Sztravinszkij, Orff, Kodály műveket adott elő. a szegedi Bartók kórus meghívására hazánkba érkezett olaszországi énekkar vasárnap Budapesten adott hangversenyt, pénteken pedig Kecskeméten vendégszerepelt. koncertjeit a szegedi Bartók kórus ez év őszén viszonozza. /mti/

bb.39. időjárásjelentés

gy/ok hgy

1980. március 25.

párás idő

előrejelzés az ország területére szerda estig:

napközben változóan felhős, délelőtt több helyen ködös idő lesz. szórvaosan várható eső, záporosó. a változó irányú szél mérsékelt marad. a hőmérséklet kora délután általában 8-13 fok között lesz. /mti/

bb.40. melegfront után hidegfront - több a mentők munkája

i mir/gyné/p hgy

1980. március 25.

vasárnap óta a szokásosnál több beteghez hívták segítségül a mentőket - jelenti az országos mentőszolgálat. az országos meteorológiai intézet orvos-meteorológusának tájékoztatása szerint mindez összefüggésben áll azzal, hogy szombat-vasárnap óta jelentős meteorológiai változások, s hatásukra ellentétes jellegű, kettős frontvonulás zajlott le a Kárpát-medencében.

bártfai Erzsébet orvos-meteorológus a jelenséggel kapcsolatban az mti-nek elmondotta: elsőként - a hét végén - a korábban 6-7 fokkal melegebb és nedves, mediterrán levegő árszította el hazánk légterét. emiatt az eredetileg tisztább, friss levegőt szennyezettebbé váltotta fel, s a légkörben a nagyobb méretű, pozitív ionok kerültek túlsúlyba. hatásukra - tipikus melegfront-jelenségként - az érzékenyebb szervezetűek vérnyomása emelkedett, szaporábbá vált pulzusszámuk, nőtt az erekben áramló vér sebessége, emelkedett testhőmérsékletük, és a szokásosnál ingerlékenyebbé váltak. hétfő délután óta viszont a meleg, nedves levegőt váltották fel hűvösebb óceáni légtömegek. ez az ellentétes irányú hirtelen változás szintén megviselte a betegek szervezetét, ezzel is magyarázható, hogy a mentők vasárnap óta a szokásosnál 20 százalékkal nagyobb „forgalmat”, „bonyolítanak le. /mti/

20.30/p

-25-

20^{us}

bb.41. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

p hgy

1980. március 25.

25. kongresszusi műszakok
26. vita a mtesz-ben
27. fásítási akció
28. üdvözlő távirat
29. elhunyt illés árpád
30. fogadás
31. élelmiszerbolt
32. még több segítséget
33. hazaérkezett a tot küldöttség
34. losonczi pál kitüntetése
35. ftálsavanhidrid üzem
36. üdvözlő távirat
37. kiállítás
38. velencei kórus
39. időjárás
40. melegfont-hidegfront
41. hirjegyzék

/mti/

.-.

21.04/p

-26-

215
p

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: deregán gábor, prukner pál,
halasi györgy

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/A

Belföldi hírek

1980. március 26. s z e r d a

bb.1. a kereskedelem ünnepi nyitvatartási rendje

i/kf/mv/pp/zsu hgy

1980. március 26.

a belkereskedelmi minisztérium meghatározta a kereskedelmi hálózat április 4-i, illetve husvétii nyitvatartási rendjét.

eszerint április 3-án, csütörtökön az élelmiszerboltok, a csarnokok és a piacok - tekintettel a teljes munkanapra - 19.00 óráig tartanak nyitva. az ennél később zárc élelmiszerboltokban a szokásos hétköznapi nyitvatartási rend érvényes. az iparcikk és a ruházati üzletek, az áruházak, a dohány- és a virágüzletek, valamint az édességboltok az egyébként szokásos hétköznapi rendjük szerint, a kijelölt üzletek pedig a „bevásárlónapi„ rendnek megfelelően tartanak nyitva. a vendéglátóhelyeken a szombati nyitvatartási rend érvényes.

/folyt.köv./

-1-